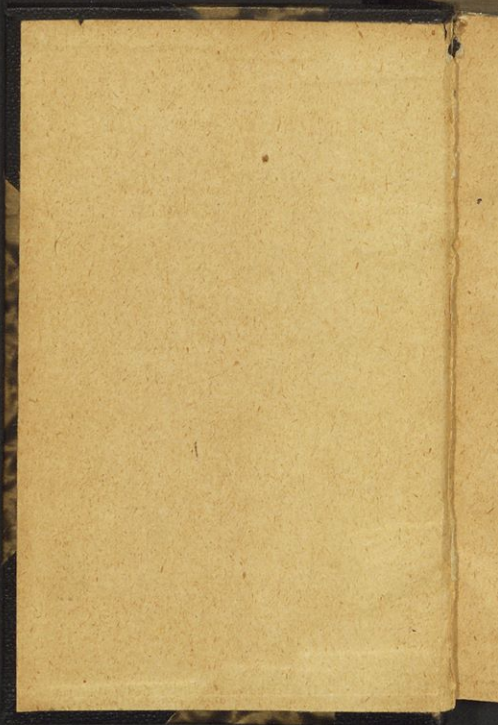


62823



62823





Nakladom Benzigera a Spol, v Einsiedeln, Svajciarsko.

VENČEK

krščanskih resnic

to je

berila pojasnjavana s primeri

za

majevo pobožnost.

P. Hrisogon Majar,
duhovni pomočnik v Klanecu na Hrvaškem.

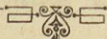
V Ljubljani, 1889.

Založil Matija Gerber. — Tis Blasniko v.

62823



Z dovoljenjem visokočastitega knezoškofijstva
ljublanskega.





Berilo za predvečer.

Čemu in kako je opravljati majniško pobožnost.

Pobožni kristjani posvečujejo mesec majnik presveti devici Mariji. Ta mesec jo prav posebno časte, ter se ji prav posebno priporočajo. V tem času premišljujejo najpoglavitnejše verske resnice, ter si posebno prizadevajo, da bi živeli, kakor je Marija živela, da bi si pridobili čednosti, ktere si je Marija pridobila da, bi se posvetili in izveličali, kakor

je do vedno večje svetosti prihajala in največo čast v nebesih dosegla mati božja Marija; z eno besedo, verni časte Marijo, da bi po smrti k Mariji v nebesa prišli, ter ž njo vekomaj srečni bili. Blagor se ga kristjanu, ki ta mesec Mariji v čast prinaša cvetice čednosti in dobrih del.

Ti veš, ljubi kristjan, da kedor Marijo časti, se teško kedaj pogubi. Sveti cerkveni očetje pravijo, da je to zanesljivo znamenje, da se bo izveličal taki človek, in da je Marijino češčenje močan pomoček izveličati se. S. Anzelm zagotavlja, da kedor Marijo prav časti, nikedar ne bo pogubljen. Kader Marija za nas govori, bolj zapoveduje, kakor prosi. S. Alfonz namreč pravi:

„Ker je ona preljuba hči nebeskega Očeta, ker je mati učlovečenega Sinu božjega, ker je nevesta s. Duha, to je njena priprošnja bolj zapoved, kakor prošnja“. — S. Bernard kliče: „Ljubimo Marijo iz vsega srca, iz vse svoje duše, iz vseh naših močij! To je volja božja. Po nji nam je dal svojega Sina, po nji nam prihajajo vse milosti božjega Izveličarja. Jezus je studenec milosti, srce njegovo pa je središče teh milosti; njegova sveta mati toraj delivka teh Izveličarjevih milosti, in takorekoč skrivnostni vodotok, po katerem nam prihajajo“.

Dajmo ljubiti Marijo ter ji služiti! Zakaj? Zato, ker nas vabijo vsi svetniki in svetnice božje,

ker nas vabijo z izgledom in z besedami. Ko bi hotel vse povedati, kaj so svetniki govorili, kolikanj da so storili, da bi Mater božjo častili in nji služili, ko bi hoteli vse to dopovedati, bi do konca ne prišli.

Dajmo ljubiti Marijo in ji služiti, ker to želi in zahteva sveta cerkev. S. cerkev je skrbljiva mati; ona dela na to, da bi se izveličali njeni otroci. Zatoraj nas vedno opominja, da nebeško kraljico častimo, da jo spoštujemo, da se ji zaupujemo, da jo ljubimo. Zavoljo tega časte Marijo po vsem svetu; zavoljo tega ji posvečujejo altarje in temple; zavoljo tega je toliko praznikov, nji na čast postavljenih, praznikov, ki pričajo njeno mogočnost

in veličastvo; zavoljo tega je toliko Marijinih bratovščin, ki so obdarjene z milostmi in zakladi s. cerkve; zavoljo tega jo pozdravljajo pobožne duše trikrat na dan, kakor jo je bil pred 188* leti pozdravil veliki angel Gabriel; zavoljo tega moli vsaki cerkveni služabnik vsaki dan tisto prelepo Marijino hvalnico (magnifikat).

Dajmo ljubiti Marijo ter ji služiti, še toliko bolj zavoljo tega, ker je toliko dušnih siromakov, zaslepljenih ljudij, milovanja vrednih brezbožnikov, domačih in tujih, ki govoré in delajo zoper Marijino češčenje. Marijino češčenje je pot v nebesa; kedor toraj Marijo časti zaupljivo, tudi sicer hodi po pravi poti, hodi po poti,

ki vodi v nebesa. — „Marijino češčenje prinaša blagoslov, prinaša blagre, prinaša tolike milosti in dobrote, da jih nikoli ne moreš dosti spoznati in ceniti. Ubogi bogaté, stiskani dobivajo polajšanje, slabi dobivajo moč, bolni ozdravljajo, nevedni spoznavajo, žalostni so tolaženi. Marijino češčenje pridobiva grešnikom milost in odpuščenje, pravičnim stanovitnost in posvečenje, dušam v vicah tolažilo in odrešenje. Z eno besedo: ni stanu, kateri bi od Marije ničesar ne prejemal, ni ljudstva, ni kraljestva, katero bi ne bilo izkusilo njene pomoči in branbe. Vsa zemlja je polna njenega usmiljenja. Marijino srce, najdražje srce, za Jezusovim najčistejše srce, najmi-

lejše in najljubeznivejše izmed vseh src na svetu, to presveto Marijino srce ima več ljubezni, več popolnosti, več čednosti, ko vsi ljudje in vsi angeli skupaj; zatoraj je tudi neskončno bolj pripravljeno pomagati nam, ko vsi svetniki. Iz tega preusmiljenega srca, iz tega neusehljivega studenca, tekó vsem stvarjem skoraj neskončne dobrote.“

Marija, preljubi kristjan, je tvoja kraljica. Bodi ti njen zvesti služabnik; časti jo prav verno in goreče. Ime, da si Marijin častivec, je več vredno, ko vse krone sveta! Marija je tvoja priprošnica. Pokaži, da si vreden njenega varstva in njene priprošnje. Za kogar Marija prosi, gotovo ga tudi za nebesa izprosi.

Marija je mati. Kristus Jezus ti jo je mater zapustil in dal, ko je na križu viseč umiral. Bodi toraj njen dobri otrok. Rad jo ubogaj, kakor pokorni otrok rad uboga brez odloga. Bodi ji podoben, kakor ima biti otrok podoben svoji dobri materi.

Ta mesec ti daje lepo prilžnost, da pokaži, kolikanj da ljubiš Marijo, ter da svojo ljubezen do nje pomnoži. Povedal ti bom nekaj vaj, katerih se drži. Ako se ne moreš držati vseh, drži se onih, ktere si sam izbereš.

1. vaja. Prizadevaj si, da boš vsaki dan izpolnjeval dolžnosti, ki ti jih nakladata tvoja vera in tvoj stan, da jih boš izpolnjeval vsaki dan, natanko in

goreče. Kader izpolnjuješ dolžnosti svojega stanu, izpolnjuješ voljo božjo. Bog to zahteva od tebe, ker te je v ta stan postavil. — **2. vaja.** Pripravljaj se že nocoj na to pobožnost. Veliki prazniki imajo svoje budnice ali predvečere. Pobožni se pripravljajo nanje s postom in z molitvijo. Postavi si v svoji sobi podobo Matere božje. Poklektuj prednjo sam, z otroci, s celo družino. Tvoja soba bodi Mariji posvečena. — **3. vaja.** Kader se vzbudiš, daruj Mariji vsa svoja dejanja in nehanja, in to darovanje večkrat ponovi. Začenjaj dan s tem, da boš vsaki dan gorečnejš molil. Premišluj čez dan, kar zjutraj ali zvečer bereš ali slišiš o Mariji. — **4. vaja.**

Bodi vsaki dan pri sveti maši, ako moreš. — 5. vaja. Ohranuj se takega, da si celi mesec ne boš imel kaj očitati kakega greha, posebno ne smrtnega. — 6. vaja. Pojdi večkrat v Marijino kapelo ali cerkev. Táko pobožno romanje je vir mnogoterega blagoslova. — 7. vaja. Pripravnih molitev dobiš povsodi dosti. Najbolj ti priporočam moliti sveti rožni venec. Ta molitev je lahka in prosta, pa Bogu silno dopadljiva. Najmodrejši in najsvetejši možje svete cerkve so jo vselej visoko čislali. — 8. vaja. Ogibaj se najbolj onega greha, v kateri si najbolj nagnjen. Izprašuj si vest vsaki večer. Izprašuj se o pregreških, ki si jih morebiti storil med tednom, izla-

sti tistih, v ktere te goni tvoja poglavitna napaka. Daruj preblażeni Devici, kar si dobrega storil, zavoljo pregreškov pa ne izgublaj srca.

Opravljaj te pobožne vaje, pa te bo varovala in branila „mati usmiljena“. ki vsako tudi najmanjše delo svojih služabnikov tisočero poplačuje.

Primer. — Leta 1649 je bila nemška vojska utaborjena v Novijanu v Lorêni. Nekaj vojakov je enega dne pilo in pilo, potlej pa igrati začelo. Pri igri je eden vojakov zmeraj le izgubival. Jeza ga popade, pa začne razgrajati. Na steni zagleda podobo Matere božje. Tudi nad njo se hoče iznositi, češ, ti si kriva, da sem toliko izgubil.

Zdajci začne po podobi mahati, zmerjati, jo kleti. Pa kakor bi trenil, se zgrudi na zemljo. Trese se po vsem životu. Noč in dan se vije v strašnih bolečinah, tako da pet dnij ne more ničesar užiti. Ko je vojska odhajala, pa on ni mogel iti. Privezali so ga na konja, da je mogel z drugimi. Na potu se je metal na tla, grizel in popadal v zemljo, divjal in pene tiščal. V takem stanu je poginil. Strah in groza je spreletavala celo neotesane in trdosrčne vojake. Dolgo so govorili po Novijanu, kako je Bog kaznoval tega hudobneža. Dve leti nato sklenejo prebivalci, da bodo podobo prenesli v grajsko kapelo, kakor je svetoval neki misijonar. Zbere se več duhovnikov, obhod

se začne, izmed ljudij pa nihče ne pristopi, da bi prijel podobo in jo nesel, dasiravno jih je nagovarjal sam domači duhovnik. To vidi neki prav imeniten gospod. Nejevolja ga obide, da so ljudje tako mlačni, celo do kraljice nebeške. Visoki gospod zdaj kar sam pristopi, ter nese Marijino podobo v grad. Nič se ne meni za pikanje zanikarnežev. Ta blagorodni gospod je premagal samega sebe, je zatrl v sebi ničemurnost, materi božji Mariji pa izkazal dolžno spoštovanje in češčenje. Sam je pravil, da od onega časa čuti v sebi veliko zadovoljnost, rajsko veselje, da od takrat bolj goreče moli in bolj sveto živi. Pozneje je stopil v družbo Jezusovo, ter bil goreč služabnik božji.

Vaja. — Rad poklekuj pred altarji ali sicer pred podobo preblazene Device. Posvečuj ji ta mesec. Obljubi ji, da se boš varoval naj bolj tistega greha, v kateri največkrat padaš. Prosi jo pomoči, da bi mogel izpolnjevati svojo obljubo.

1. dan.

O človeškem namenu.

Človekov namen je lep, je velik, je častitljiv. To se vidi iz tega, če pomisliš kaj je človek.

1. Ti si stvar božja. Ti nisi delo angelov, ne nadangelov. Ti si delo božje; sam Bog te je naredil, po svoji podobi te je ustvaril; on ti je udihnil dušo. Veliki in mogočni Bog tebe ne

potrebuje. Srečen je brez tebe, sam v sebi je zadosti češčen; in vendar te je ustvaril, da bi tebe osrečil, da bi bil ti vekomaj srečen v nebesih. Kaj si bil poprej? Nič. Usmiljeni Bog pa te je takorekoč poiskal, je iztegnil roko, ter te potegnil iz brezna ničnosti, povišal te nad vse stvari na zemlji, in te vzprejel za svojega otroka. — Ustvaril te je pred veliko drugimi, ki bi ga bili manj žalili, ki bi mu bili zvestejše služili, in ga spodobnejše častili. Ustvaril pa je tebi iz zgolj usmiljenja, tebe nehvaležnega človeka, zaničljivega grešnika, ki dobrote od njega prejemaš, da ga ž njimi žališ! — Dal ti je pamet, da spoznavaj Boga, svojega stvarnika. Kaj pa

ti spoznavaš? Greh. Dal ti je srce, da ga ljubi. Kaj pa ti ljubiš? Kar je greh. Dal ti je edino, neumrjočo dušo. Zakaj jo prodajaš, kakor bi jih bil po več dobil? Dal ti je svojo božjo podobo, ki jo nosiš utisnjeno v svojem telesu. Čemu jo skruniš z grehom? — Mlad knezevič je bil zgodaj izgubil svojega dobrega in čednostnega očeta. Ker je imel pa očeta neizrečeno rad, si je dal očetovo podobo utisniti na svetinjo. To svetinjo je imel zmeraj na vratu. Preden se je česa lotil, je uzel v roke to svetinjo, ter jo solzeč premišljeval. Nazadnje je dejal: „Ljubi moj oče! Ne pustite, da bi storil kaj takega, kar bi se vam ne spodobilo.“ — Kristjan, tudi ti imaš

tako svetinjo. Vanjo je utisnjena podoba tvojega Očeta, kateri je v nebesih, in ti sam si ta svetinja. Ali tudi ti tako delaš kakor ta mladenič? Oh kolikrat si izbrisal to božjo podobo! Kolikrat si jo oblatil in ogrdil in ognjusil! Duša, lepa tvoja duša, stvar božja, kakošno te je naredil greh!

2. Ti si vstvarjen za Boga, da mu tukaj služi, tamkaj pa večno srečen bodi. — Tudi na svetu so gospodje, visoki gospodarji. Ljudje jim služijo, pa še veseli so, da jim morejo služiti. Vendar imajo tudi svetni gospodje gospodarja nad seboj; ako ga pa nimajo na zemlji, gotovo ga imajo na nebu. Kaj so ti visoki gospodje na

zemlji! Slabotni ljudje so, umrljivi ljudje, ki bodo v grobu trohneli, kakor najzadnji berač. Potemtakem je le eden, ki je res gospod, ki je pravi gospod, gospod nad vsemi gospodi, gospod, kteremu se uklanjajo kolena v nebesih, na zemlji in pod zemljo in ta gospod je Bog. S. cerkev pravi, da tolikemu Gospodu služiti, da njemu hlapčevati je — kraljevati. Če že kraljuješ, kader mu služiš, v koliki časti, v koliki sreči in slavi boš šele, ko boš ž njim gospodoval, in pri njem prebival!

Ljubi kristjan, predrami se tukaj. Kraljevski sedež te čaka v nebesih. Neumrjoča krona ti je prihranjena v nebesih. Ali ne boš hrepenel po nebeškem sedežu,

po nebeški kroni, po nebeškem veličastvu, po nebeškem veselju in počitku? Kako grda in ostudna je zemlja v primeri z nebesmi! Ali v táko zemljo boš zamaknjen? Ali v tako prst boš zakopaval dušo in svoje srce? Ali si zato izvoljen za nebeška stanovanja, da bi se tukaj dušil v dimu in smradu ničemurne časti? Ali si za to otrok božji, da si boš nabiral bogastvo, ki ga tatovi kradejo in moli jedo? da boš hlapčeval svojemu telesu? da boš živel kakor živina, brez pameti? da boš živel v veselju, ki za seboj pušča grenko žalost? da boš letal za srečo, ki te vabi le v pogubo? — Ljudje Božji! kako nespametni ste, ker se trudite, kakor bi večno živeli; ki se tru-

dite in potite za prazni nič; ki letate za veščami; ki si srca obtežujete s skrbmi, kakor bi vam bilo odmenjeno, da bi za zmeraj ostali na tem svetu!

Pomni kristjan, kaj je tvoj namen! Tvoj namen je, da Bogu služiš, da svojo dušo rešiš, da peklu ubežiš, da si večni raj pridobiš. — O, kolika sreča, ko bi vedel, kaj pomenijo besede: Bog — duša — pekel — raj — večnost! Ne čakaj smrti, da bi te šele ona podučila. Podučila te že bo, toda ti ne boš zadovoljen, ti ne boš srečen, ti boš zamudil nebesa, ako boš čakal smrtnega poduka. — Reci s kraljevim pevcem Davidom (38.5): „Gospod, odpri mi oči, da spoznam svoj namen; ter si k srcu

uzamem, da sem stvar božja, da sem ustvarjen za Boga, da imam le njemu služiti, ako želim k njemu priti: — Ljubiti te hočem, o moj Bog, rešiti hočem svojo dušo, o Bog. Žal mi je, da sem te žalil doslej. Marija, ki si mi tolažba in upanje prosi zame Jezusa, naj me ne zavrže izpred svojega obličja.

Primer. — Že v prvem stoletju krščanstva se kaže, kolikanj da so zaupali v Marijo, v pribežališče grešnikov. — Pobožen menih, Zosim, je živel 53 let v enem samostanu. Mislil je, da je že svet mož. Bog se ga usmili, ter mu podere to lažnjivo mnenje. Menih se napoti v drugi samostan, ki stoji ob Jordanu. Tukaj se mu zdi, kakor bi bil

prišel med angele. Navada pa je bila tu, da so se v postu vsi menihi podajali daleč v puščavo. V puščavi so se ostro pokorili, potem pa so se cvetno nedeljo vračali spet v samostan, da skupaj obhajajo trpljenje in vstajenje Izveličarjevo. — Ko potuje Zosim že dvajseti dan v puščavo, ter opoldne počiva, zagleda nekaj, da pred njim beži. Zosim misli, da je puščavnik, pa hiti za njim, ter ga prosi, naj ga blagoslovi. Neznana podoba človeška se obrne ter pravi: „Ti si mašnik jaz sem grešnica, pri tebi je, da mene blagoslôvi.“ Sveti mož se začudi, ko vidi žensko pred seboj. V imenu Jezusovem jo prosi, naj mu pové, kedo je in kaj dela v tej grozni samoti. Nato mu

pové, da je iz Egipta, da je v 12. letu izgubila očeta in mater, da je šla v Aleksandrijo, ter da je tamkaj 17 let živela v pregrehah, groznih in velikih. „Nekoga dne vidim“, je dejala spokornica, „kako ljudje tišče k morju. Prašam kam gredo. Odgovoré, da v Jeruzalem praznovat povišanje s. križa. Tudi jaz se ubarkam. Praznik povišanja s. križa hiti vse v cerkev; jaz ž njimi. Stopivši pa na cerkveni prag, čutim kako me je nevidna moč pahnila nazaj. To poskusim 3krat, 4krat; vselej zastonj. Žalostna počenem v kot premišljevaje, kaj neki bi me zadrževalo? zakaj bi ne mogla videti svetega križa, na katerem nas je odrešil Sin Božji. Vzdi-

hovaje gledam kvišku. Kar za-
 gledam nad seboj podobo Marije
 Device. Zdaj se obrnem k nji,
 rekoč: „Sveta Devica, Mati Božja
 Marija! Dobro vem, da sem s
 pregrehami omadežana, da nisem
 vredna gledati tvoje podobe, in
 da tako ognjušena duša, kakor
 je moja, ne more dopadati tebi,
 prečisti in neomadeževani Devici.
 Slišala pa sem, da Bog, ki si
 bila vredna v deviškem telesu
 ga nositi, se je zato učlovečil,
 da je grehe od njih jemal, ter
 spokorne izveličeval. Zatoraj te
 prosim, preusmiljena Devica, prosí
 zame, ki sem tako zapuščena!
 Dovolí mi, kraljica nebeška sto-
 piti v cerkev! Stori da se mi
 vrata odpro. Dasiravno sem po-
 polnoma nevredna, naj vendar

ne bom tako nesrečna, da bi ne videla rešnega križa, na katerem je tvoj Sin tudi zame kri prelival. V imenu tega božjega Izveličarja ti obetam, da zanaprej ne bom več zabredla v tiste strašne grehe. Videvši sveti križ bom precej vse pustila, pa šla, kamor me ti popelješ presveta Devica.

Nato se čutim potolaženo. Prag prestopim brez zapreke. V cerkvi častim predragi les, ki svetu daje življenje. Tukaj sem čutila, kako neskončno je Bog usmiljen in dober, ki grešnikom tako rad odpušča. Vrgla sem se na kolena, topila se v solzah. Ko sem bila večkrat poljubila sveto mesto, se vrnem k podobi, ter padem na kolena rekoč: „Pre-

usmiljena Mati Božja! Izkusila sem, kako neizmerno si dobrotljiva. Dasi tudi sem bila tolikanj ne vredna, vendar si me uslišala. Zdaj želim izpolniti, kar sem obljubila. Ti mi pomagaj. Pošlji me, kamor hočeš. Bodi mi vodnica na potu zveličanja in pokore“. V tem slišim glas kakor od daleč: „Pojdi čez Jordan, tam boš našla pokoj“. Te besede sem nase obrnila. Še enkrat pogledam Marijino podobo, ter jo kaje kličem: „Kraljica vsega sveta, ti, po kateri je ljudem izveličanje prišlo, ti me ne zapusti!“ Podam se na pot. Sreča me neznan človek ki mi da tri srebrnike, rekoč: „Na, tole“. Zanje si kupim tri hlebce; pri peku izprašam tudi pot na Jor-

dan. Ko pridem k cerkvi sv. Janeza Krstnika, stoječo ob Jordanu, se izpovem ter vzprejemem telo Gospodovo. Nato prestopim Jordan, podam se globoko v to puščavo, skrivam se pred ljudmi, delam pokoro, ter čakam prihoda svojega Boga, ki pravih spokorikov ne zametuje.“ Sveti mož Zosim jo upraša, kako dolgo je v tej puščavi, ob čem živi, in če jo še nadlegajo izkušnjave. Spokornica odgovori: „Zdaj je že 40 let, kar sem tukaj. Oni trije hlebci so kakor okameneli, vendar sem se živila ž njimi nekaj let; sicer pa, človek ne živi le od kruha. Izkušnjave sem imela pa tolike, da si skoraj ne upam nanje misliti. Celih 17 let sem se borila s hudimi željami in z

divjim nagnjenjem v hudo. V takem stanju sem se jela jokati, trkati se na prsi, klicati Marijo, naj me reši iz dušne stiske. Potem me je obdala svetloba, umirjena sem bila. V vseh bojih sem se zatekala k neomadeževani Devici, ki je zame prosila, ki me je varovala v puščavi, ter mi na strani stala v pokorjenju. Res, moram reči, preblažena Devica in Mati Božja mi je zavetje in moč; nikedar me ni zapustila, odkar sem se ji izročila.“

Da je iz te spokornice postala velika svetnica, to je znano. Njeno življenje nam pa kaže, da zaupajmo v Marijo. Grešniki smo, prosimo, ona nam bo odprla vrata božjega usmiljenja, pomagala, nam bo da bomo stanovitni v dobrem.

Vaja. — Vsaki dan tega meseca poklekni pred kako Marijino podobo. Mariji priporočaj izveličanje svoje duše. Goreče jo prosi, da ti pridobi duha prave in resnične pokore.

2. dan.

Opravek našega izveličanja.

1. To opravilo je največe. — „Čemu si v samoti?“ tako se je vprašal s. Bernard. „Čemu sem na svetu?“ tako se prašaj pa ti, kristjan. Nisi na svetu, da bi živel mehkotno, da bi užival sladnosti, da bi posedal za obloženo mizo, da bi bogatel in se nališpano oblačil, da bi streigel ušesam, očem, da bi služil svojim počutkom, ter jim dovaljal

česar koli bi poželeli. Nisi na svetu, da bi si nabiral blaga, da bi zasvetil kakor kresnica, potlej pa izginil. Še manj si pa zato na svetu, da bi žalil Boga, da bi grešil. Veš, čemu si na svetu? Zato, da bi svojo dušo rešil. Vi vladarji sveta, vi učenjaki, govorniki, državniki, bogatini, pa ti, lahkomišljena razuzdana mladina, kaj vam bo koristila vaša čast, vaša služba, vaša mladost, ako pa niste svojih duš rešili? Pazi, kristjan, vse je na vagi. Ako opraviš svoje izveličanje, opraviš; si vse potlej si srečen na vekomaj, potlej uživaš vse blage nebeške. Ako pa ne opraviš svojega izveličanja, nisi ničesar opraviš, in ko bi živel toliko let, kakor Metusalem; izgrešil si svoj

opravek, izgubil si nebesa, in za vekomaj si se odpovedal svojemu Bogu.

2. Za izveličanje skrbeti je človekovopravek. — Gospodar ima hlapce, ki mu delajo. Grajščak ima najemnike, ki mu obdeljujejo polja. Kralj ima ministre, državne in deželne zборе, ki mu pomagajo vladati, ima generale, ki mu pomagajo vojsko voditi. Zatoženec ima zagovornika, ki ga izgovarja pred sodniki in porotniki, ki mu brani premoženje, dobro ime in življenje. Komu si pa ti naročil, koga si ti najel in plačal, naj skrbi zate, naj dela, zate, naj se trudi, da se ti izveličas? — Taopravek je kakor pravda, ki jo moraš sam voditi, je kakor vojska, v kateri

moraš sam zapovedovati; je kakor polje, ktero moraš sam obsejati. Tvoja duša je ono, česar ne moreš drugim prepuščati, ono kar moraš sam storiti, tisto edino je tvoja duša. Zanja moraš sam skrbeti, drugi nobeden ne more. S. Avguštín pravi: „Bog te je ustvaril brez tebe, pa te ne bo izveličal brez tebe“. — Ako imaš sam delati, imaš sam tudi vse dobiček. Večkrat dela človek za druge. Ta seje, oni bo žetva sadi, drugi bodo pobirali, tuzida hišo, stanovali v nji bodpa drugi, ta zbira bogastvo nakup, drugi ga bodo zapravljali. Vse drugači pa je s tvojim izveličanjem: korist ali škodo ima le ti sam, nihče drugi ne! Ako goreče delaš za svoje izveličanje,

in
ka
lje
ča
im
šk
sto
vs
lje
če
pa
je
in
šat
ljen
ž
se
prie
leze
vila

imaš že na tem svetu stoterno korist, na drugem pa večno življenje. Ako pa za svoje izveličanje ne delaš, nimaš nič, pač, imaš nekaj škodo, nepopravljivo škodo. Izgubil si vse, in nič nisi storil, ko bi bil opravljal tudi vse opravke vladarjev in kraljev sveta. „Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi?“

3. Za izveličanje skrbeti je človekov edini opravek in pa tisti, ki se ne da izboljšati, ako je bil slabo opravljen. — Ta izgubi pravdo in ž njo vse premoženje; vendar se najde še priložnost, da si s pridnostjo spet kaj pridobi. Bolezen te vrže na posteljo; zdravila pa, ako jih gospod Bog bla-

goslovi, te morejo spet ozdraviti. Odsekajo ti roko, pa ti ostane še druga. Izgubiš noge, vendar moreš ostati še živ. Toda — dušo imaš le eno; umrješ le enkrat; ako se takrat pogubiš, se nikedar več rešiti ne moreš! In vendar, kedo bi to verjel! Človek misli na to in ono, kar je in kar ni, le na svojo dušo ne; sè vsem se ukvarja, le s svojo dušo ne! Le reci posvetnjaku, naj pristopi k ss. zakramentom, naj vsaki dan nekoliko pomoli, naj bere par stranij iz dobrih bukev. Misliš da ti bo? Ne bo ti. Misliš, da bo utegnil? ne bo za trenotek časa imel. Poreče ti: Imam druge opravke, ki so bolj potrebni, kakor pa v cerkev hoditi; imam skerbeti za otroke,

za družino, za gospodarstvo.“
Trapasti človek! ali misliš, da te bodo izveličali otroci ali družina? ali pa gospodarstvo? Ko boš ležal na smrtni postelji, ko ti bodo držali mrtvaško svečo, ko te bo smrt davila, takrat boš res klical na pomoč otroke in družino in premoženje; toda vse to te ne bo rešilo iz mrzlih oklepov smrti, iz večnega brezna. Zatoraj se vrzi raji zdaj v Jezusovo srce, v Marijino pomoč, zdaj se podaj v s. Jožefa varstvo. Reci: „Ljubi moj Izveličar odpusti mi moje zmote; odpusti mi, da sem imel toliko opravkov, le enega ne, ki je prvi in najpomembnejši. Ljuba Mati Božja, presveta Devica Marija, prosi zame, da dobro opravljam, da srečno

dogotovim največi in edini opravek! — Za izveličanje skrbeti je potemtakem tvoj največi opravek je tvoj lastni in osebni opravek, je tvoj edini in neodloživi opravek.

Primer. — Živel je bogat mož, ki se je veliko trudil na svetu, ki je noč in dan skrbel in delal zase, za svojo ženo, in za svoje otroke, in pa za svoje gospodarstvo; le za izveličanje svoje duše ni storil ničesar. Nazadnje potrka smrt tudi na njegova vrata. Tisti pa se smrti najbolj boji, ki malokedaj nanjo misli. ali pa nobenkrat ne. Tudi ta bogat mož se pretrese, ko izve, da bo moral umreti, K sebi pokliče ženo in otroke rekoč: „Ljuba žena, ljubi otroci pomagajte. V

tej strašni uri pomagajte. Saj veste kako sem za vas skrbel, koliko nočij prečul, da vam zdaj ni treba pomanjkanja trpeti.“ Njegovi pa mu odgovore jokaje: „Kako vam bomo pomagali? Saj ne moremo! Radi, iz srca radi bi vam pomagali, ko bi mogli, pa ne moremo. Zoper smrt ni zdravila.“ „Oh“ vzdihne bolnik, „potemtakem je vse zastonj! Toliko sem se trudil, toliko potil, v potu svojega obraza sem delal, potrosil sem svoje moči, zapravljaj svoje zdravje, zdaj je pa vse zastonj! Tako mi povračujete, pa zdaj, ko sem v največi potrebi? Tako plačujete krvave moje žulje? Zdaj vidim, da bi bil pametnejše ravnal, ko bi bil služil svojemu Izveličarju, ko bi

bil častil njegovo sveto Mater, ko bi bil skrbel za izveličanje svoje duše! Ko bi bil skrbel, da bi si pridobil prijateljev v nebesih, oni bi mi zdaj gotovo pomagali. O, kako vse drugači bi živel, ko bi bil tolikanj srečen, da bi spet ozdravel!“ — V smrtnih težavah je izprevidel bogati mož, kaj je bilo njegovo opravilo. Kesal se je, toda prepozno. Smrt mu je iztrgala dušo iz telesa, ter jo postavila pred sodbo, naj tam odgovor daje, kako je izvrševala največi opravek.

Primer. — Mogočen minister mogočnega cesarja je obolel za smrt. Vse življenje, vse moči je bil ta cesarjev služabnik posvetil državi in dobrostanju podložnih. Smrtno bolnega obišče

vladar. Minister, videč, da cesar sedí milovaje pri njegovi postelji, pravi ves ginjen: „Ker sem vašemu veličanstvu služil tako dolgo, tako zvesto, in pa tako goreče, prosil bi vas ene milosti.“

„O, le govorite,“ izpodbuja cesar, „ničesar vam ne odrečem, ker ste tolikanj storili za moje cesarstvo“. „Dobro tedaj“, odgovori umirajoči cesarjev služabnik, „v malo trenutkih pojdem pred cesarja vseh cesarjev odgovor dajat. Dobite mi, prosim vas prav lepo, dobite mi le en sam četrť ure, da se morem dobro in čisto izpovedati“. „Oh“, vzdihne nato cesar, tega pa ne morem“. — Tako je. Nobena moč na svetu nam življenja ne za trenotek podaljšati ne more. Bog

edini je gospod časa, gospodar večnosti. Zatoraj pa dobro porabi čas, ki ga imaš. Marisikteri zapravlja zdaj po cele ure, dni, mesece, leta, ki bo o smrti uri želel, da bi se mu življenje podolžilo le za četrto ure. Veliko duš je v nebesih, ker so na zemlji resno premišljevale večne resnice, poslednje reči. Posnemaj jih, vadi se premišljevati.

Vaja. — Ako ne moreš in ne utegneš mnogo premišljevati, premišluj ta mesec vsaki dan vsaj nekoliko, malo, pomočke svojega izveličanja, ali pa pazljivo beri kaj primernega iz dobrih bukev. Taka vaja te bo napravila, da boš jel skrbeti za svojo dušo.

3. dan.

0 nečasti, ki jo greh dela Bogu.

Veselimo se, da je Marija brez madeža spočeta. Le taka je mogla spočeti večno hvaljenega Sinu Božjega. Ta trikrat sveti Bog, ki ga najviši angeli s strahom molijo, je še taisti presveti Bog, kakor je bil od vekomaj. Ta Bog sovraži greh, naj ga stori revež ali kralj. Kader grešiš, predrzno odrečeš Bogu spodobno pokorščino, grdo zaničuješ njegovo moč in svetost, ter kažeš svojo črno nehvaležnost do njegovih dobrot.

1. Greh je toraj predrzna nepokorščina — Grešnik pravi Bogu: ti zapoveduješ, ti prepovedu-

ješ, ti obetaš, ti žugaš, jaz pa se za to ne menim. Ti žugaš s peklom, ti obetaš nebesa, ti prepoveduješ greh, ti zapoveduješ, da je edino le tebi služiti; toda jaz, jaz delam drugači, jaz ti nečem služiti. Bližnjega razžaliti, je greh, ki se mora popraviti. Višega predpostavljenega, gosposko razžaliti je krivica in prestop, ki se hudo kaznuje. Kralja razžaliti, ustati zoper njega, je hudodelstvo, ki zasluži najhujšo kazen. Kolik greh, kolika krivica, koliko hudodelstvo pa je še le, Boga razžaliti, kralja vseh kraljev, in zoper njega ustati?

2. Greh je grdo zaničevanje božje moči in svetosti. — Bog je povsodi. Bog te vidi povsodi, tudi v najtrši temi. Bog šteje vse tvoje sto-

jpine. Bog vidi vse tvoje misli, tudi najskrivnejše misli in želje in dejanja. Bog sliši vse tvoje besede, dobre in hude. In vendar grešiš, kakor bi te Bog ne videl in ne slišal. To je skoraj, kakor bi mu dejal: Bog, ti si tukaj pričujoč, to vem; ti gledaš vse, kar delam in počenjam, tudi to vem; toda jaz se za to ne menim, jaz bom grešil še naprej, ter bom doprinašal krivice in hudodelstva pred tvojimi očmi, pa se ti jezi, kolikor češ; grmi, treskaj, bliskaj odpiraj mi žrela in brezna pod nogami — meni je vse eno, svoje poželjenje bom nasitil! — Kedo je tisti, ki tako sramotno ravna s svojim Bogom? Črv je, ki lazi po zemlji, perišče prahu in pepela, gnjusna smet, nevredna, da

jo v kraj suneš, goli nič. —

3. Greh je velikanska ne-
 hvaležnost do Boga. — Prva
 stopinja nehvaležnosti je, če postre-
 žljivosti ne vrneš s postrežljivostjo,
 če za ljubezen ne izkažeš lju-
 bezni (seveda, kader je mogoče.)
 Druga stopnja nehvaležnosti je,
 če pozabiš dobrotnike in pa do-
 brote, ki so ti jih storili. Tretja
 stopinja je, če dobrot ne poznaš,
 če dobrote in dobrotnike zatajiš.
 Četrta stopnja je, če dobro s hu-
 dim povračaš, če ljubezen in do-
 brotljivost povračuješ s sovrašt-
 vom in hudobnostjo. Ali ni to
 dosti velika nehvaležnost? Ali je
 še kje večja nehvaležnost? Je,
 peta stopinja nehvaležnosti je, če
 dobrotnika napadaš prav tisti hip,
 v katerem te z dobrotami obsipa.

Ali je mogoče biti še bolj nehvaležnemu? Skoraj bi dejal, da ne; in vendar je nehvaležnost najti tudi v šesti stopinji. Vrhunec nehvaležnosti je namreč, če prežete dobrote v to obračaš, da svojega dobrotnika ž njimi žališ in preganjaš. — Zdaj te pa prašam, ali te niso zgolj dobrote božje? Ali nisi ves, kolikor te je, ali nisi sam ves iz samih božjih dobrot? Od Boga imaš zdravo pamet, da moreš prebivati med pametnimi ljudmi. Od Boga imaš zdrave oči, da nisi slep; zdrava ušesa, da nisi gluha; zdrav jezik, da nisi mutast; zdrave roke in noge; zdrave kite in žile, da nisi hrom in nadložen; zdravo kri in srce, da nisi nevarno bolan. Ali si hvaležen Bogu

za zdrava čutila? Kako ga ž njimi častiš? Vsaki trenotek tvojega življenja je dar božji. Trenotek, ko to bereš (poslušáš), je dar božji, in celo trenotek, ko svojega dobrotnika žališ, je dar njegovega usmiljenja. Kaj bi bilo iz tebe, ko bi te Bog ne držal? ko bi te on ne podpiral? Kaj bi bil ti, ko bi te Bog zmeraj v svojem naročju ne držal, kakor predobra in skrbna mati? Kako se pa ti obračaš do njega? Ti odbijaš roke, ki te objemajo. Ti mesariš njegovo božje srce, ki te ljubi. Ti narrejaš iz darov svoje ga stvarnika puščice (strelice), da ga ranévaš. Njegove dobrote obračaš tako, da ga ž njimi žališ, in z milostmi njegovimi doprinašaš grozna

hudodelstva! — Oh presveta De-
 vica Marija, velika je moja ne-
 hvaležnost! Pred oči mi stopajo
 krivice in pregrehe, sè kterimi
 sem grešil zoper svojega naj-
 večega dobrotnika! Ali smem še kaj
 upati od njega? Res, upati hočem
 pa mi bo odpustil mojo nehva-
 ležnost. Sveta Marija, mati Božja,
 ki te cerkev imenuje pribežališče
 grešnikov, tolažnica žalostnih,
 pomočnica zapuščenih, bodi tudi
 meni pribežališče, bodi tudi meni
 tolažnica, bodi tudi meni pomoč-
 nica. Novo upanje me oživlja
 ko vidim kačo strto pod tvojimi
 nogami, tisto kačo, ki je tudi
 mene doslej zapeljevala. Ti si
 jo strla, ti si premagala greh.
 Oh, presveta Devica, daj tudi
 meni moč, da strem in ubijem

kačo greha, kačo nepokorščine
 kačo zaničevanja, kačo tolike ne
 hvaležnosti!

Primer. — Ko so bili strašni
 Turki vse naokolu premagali, in
 južne Slavene podjarmili, so s
 l. 1683*) odločili, da si bodo
 podvrgli vse dežele ob Donav
 tja do francoske zemlje. Ropa
 joči, požigajoči, moreči priloma
 stijo pred Dunaj, oblegat in uze
 ga. Bilo jih je kakor listja in
 trave. Cesar Leopold I. si ni
 upal, da bi se bil ustavljal ta
 likim in tako divjim krdelom te
 pobegne iz mesta. Turki se pre
 mestom utaboré, delajo grozni
 priprave, kopljejo zemljo, naprav
 ljajo podkope, razpostavljajo ka
 none. Na nesrečo se v mestu
 name cerkev. Ogenj se hitro šir

in prav blizu vojne zaloge je bil že prišel. Ko bi se bil v zalogi unel smodnik, bi se bili Turki mesta hipoma polastili. Toda Marija kristjanov ne zapusti, ki jo kličejo z živo vero. Požar je bil brž zadušen. Medtem pa sipljejo Turki bombe in kroglice v nesrečno mesto tako na gosto, kakor bi peklenško žrelo razširjalo svoj žareči puh nad prestrašenimi prebivalci. Noč in dan se opravlja služba božja, noč in dan moli vse, od prvega do zadnjega, ter prosi Marijine pomoči. Že govore nekteri po mestu, naj se predado sovražniku. Izveličani o. Avijan, vredni sin s. Frančiška, odgovarja ljudi od te nakane, hrabri bojevalce, ter jim obeta hitro in gotovo pomoč. In glej, na bližnjih

gorah se pokažejo zastave, zastave slavenskih sinov, bojna znamenja hrabrih Poljakov, ki so s svojim pobožnim kraljem Sobieskim prišli Dunaju na pomoč, in to prav tisti trenotek ko je bila sila že do vrha prikipela. Kralj sam streže pri sveti maši, ki jo je služil o. Avijan. Kralj sam prejme s. obhajilo, on vsemi svojimi vojaki, izroči sebe in svojo vojsko varstvu presvete Device, ter prejme v imenu očeta slovesni blagoslov. Ves og njen zakliče kralj: „Zdaj pa stopajmo naprej, ki smo pod mo gočno branbo Matere Božje!“ Poljska vojska stopi na polje, se ustraši, ko vidi turške tabore kakor daleč je neslo oko, ko vid gomzeti nepreštevne turške konjike, in ko sliši grozni gro

tuških kanonov. Vsi spoznajo: „Tukaj mora zmagati le Bog in njegova Mati, mi sami ne premoremo nič.“ Pa verna in goreča molitev slavenskih vojakov je kipela pred stol one, ki je pomočnica kristjanov. Resnično, ni jih zapustila. Poljaki napadejo, Turek se meša, turški poveljniki so kakor brez glave, umikajo se, begajo, nazadnje pa vse križem beži. Veliko sovražnika ostane na bojišču, veliko ga utone v Donovi, zmagovalci pa dobé velikansko zalogo bojnih priprav. Po tej slavni zmagi se Sobieski s cesarjem napoti v mesto, v cerkev, da se odpravi zahvaljena pesem. — Tudi ti, pobožni kristjan, boš vselej zmagal sovražnike svojega izveličanja, ako se

boš zatekal pod varsto nebeške kraljice, in se pod njeno branbo vojskoval.

Vaja. — Po izgledu slavnega kralja slavenskega, podaj se tudi ti pod varstvo nebeške matere Marije, kaderkoli te napada peklenški sovražnik.

4. dan.

Kako se greh kaznuje.

Dobri ljudje imajo že tu na zemlji nekakšen raj, hudobni pa že tukaj okušajo peklo. Raj je plačilo svetosti, peklo je plačilo greha. Iz greha prihaja vse hudo; to se vidi iz njegovih žalostnih nasledkov.

1. Greh je angele unesrečil.
— Lucifer, t. j. lučnik ali svetlobor

nosec, je bil poprej prvi angel v nebesih, največi izmed božjih duhov, najbliži stvarnikovemu prestolu, zdaj pa je poglavar v peklo zavrženih duhov. Oh, moj Bog, kako lep je bil lucifer, kako svetel, kako bliščeč, kako veličanstven, ozališan sé vsemi popolnostmi! Padel je iz nebes. Zakaj? Grešil je. Namestu da bi bil Boga hvalil in častil, da ga je ustvaril tako neizrečeno lepega, je prevzetoval rekoč: „Stopil bom še višej; podoben hočem biti Bogu.“ Kakor je on rekel, tako je reklo tisoč in tisoč napuhnjenih angelov, in glej, kakor bi trenil, padli so vsi v peklo. Strašno hitro se jim je sreča izpremenila! Zvezde padajo z neba, peklo je ustvarjeno; greh ga je naredil. — „Pa oh moj

Bog, toliko jih je angelov kakor peska ob morju, ali bodo vsi ti nesrečni?“ Gospod odgovori: „Vsi so grešili, vsi morajo biti kaznovani; število krivih ne straši moje pravice“ — „Vendar pa, o moj Bog, oni so delo tvojih rok, najlepše delo najveličastnejše stvari, ali jim ne boš prizanesel?“ „To je res, da so moje delo“, odgovori gospod Bog; „toda to delo je zdaj omadežano z grehom.“ — „Storili so le en sam greh, večni stvarnik vseh reči, ali jim ne boš prizanesel? grešili so le v mislih.“ „En greh, v mislih! Ali ne veš, o človek, da en sam greh, ako ravno je storjen le v mislih, če je pa veliki in radovoljni greh, da tudi en sam grešnika vekomaj pogubi? Oh, kaj porečem pa jaz,

ki nisem grešil le v mislih in željah, ampak tudi v besedah in dejanjih, tolikokrat in tako hudo, kaj porečem jaz nesrečna stvar? Zenim samim smrtnim grehom sem si zaslužil, kar si je lucifer. Pa še več sem zaslužil, ko lucifer. Lucifer ni odvracalo od greha ne peklo, ne Kristusovo trpljenje: jaz pa grešim ukljub obema. — O Bog, čigar usmiljenje je neizmerno, čigar dobrotljivost neskončna, kako dolgo čakaš mojega poboljšanja!

2. Greh je unesrečil prve stariše in znjimi vse ljudi. — Raj je bil tisti presrečni in preblazeni kraj na zemlji, kjer je bila vedna spomlad, vedni mir in vedna sreča. Kralj v tem kraljestvu je bil Adam, prvi človek,

narejen od samega stvarnika, ljubljenec božji, srečni in nedolžni Adam. Vse stvari ga spoznavajo gospodarja, vse se mu uklanja, vse mu je pokorno. Zdrav je, čvrst je, mlad je; taki ima ve- komaj ostati. Nedolžnost mu sije z obraza, Bog sam se ž njim pogovarja! Kako bistrega razuma! Kako prisrčno hvaležen je Bogu! kako zna krotiti vsa nagnjenja! kako lahke so mu vse čednosti! Vso to srečo, vso to blaženost more prenesti na svoje potomce. Vsa ta sreča na zemlji ima biti njemu in njegovemu zarodu, le predokus tiste neskončne sreče, tistega večnega izveličanja, ki mu ga je Bog pripravil v nebesih. Toda oh, kako žalosten izpremen! Adam se ne drži prepo-

vedi božje, nepokoren je Bogu. Zato se pa tudi vse okolu njega prevrne, iznepokori; vse stvari ustajajo zoper Adama, ter ga sovražijo. V njegovi duši je nastala nerodnost, v srcu semu bijejo strasti; siromak krvavi iz dveh globokih smrtnih ran: nevednosti in požljivosti. Rodé se divji nagoni, ki trgajo človeško srce: jeza, črt, sovraštvo, nevoščljivost, cela povodenj prepиров, vojská, pobojev, in pa najtemnejše zaslepljenje uma, ki človeka ponižuje do živali. Iz Adamovega greha prihajajo zmote in grozne pregrehe, ki so človeka, to božjo podobo, premenile v podobo hudičevu. Iz Adamovega greha prihajajo vse nadloge in težave, vse stiske in bede, viharji in toča,

potresi in lakota, požari in bolezni, kuga in smrt, smrt — plačilo greha. (Rim. 6. 23). — Dokler se bo pretakala kaplja Adameve krvi po žilah zadnjega njegovih otrok; dokler sveta ne bo konec, dotlej bodo trpeli ti nasledki tega greha, enega greha, enega samega greha! Nesrečni greh! nesrečni trenotek! Angel je zavržen zavoljo ene grešne misli, človek je preklet zavoljo enega samega sadu! — In ti? Ti pa tako zlahkoma grešiš, in tolikrat grešiš, in tako dolgo v grehu živiš, se izpoveduješ tako hladno, obžaluješ tako slabo, ter padaš tako hitro v greh!

3. Greh je vstvaril večni ogenj. — Stopiva še globokeje dolu, predriva v brezno, katero je

greh izkopal. Poglej tam dolu
 tiste večne goreče valove, poglej
 posode srditosti božje, poglej
 tiste neutrudljive in neusmiljene
 rablje. Bog obvaruj moj sin,
 moja hči, da bi jim ti v roke
 prišel, (prišla!) Tukaj vidiš, kako
 ostro se kaznuje greh, greh ki ga
 sam delaš, kteremu se sam udajaš,
 bodi kterikoli. Le poglej, pa boš
 videl tisoč in tisoč pogubljenih,
 ki se zavoljo takih grehov, kakor
 jih ti delaš, grozno pokore. Greh
 jih je storil žrtve večnega ognja.
 Dobro pomisli, kaj hoče reči;
 večnega ognja. Ognja! ali je kaj
 bolj bolečinskega? Večnega! kako
 strašna prihodnost! Ogenj je,
 proti kteremu je naš le rahli
 dim; večni je, proti kterega
 večnosti je sto tisoč, milijon,

sto tisoč milijonov let le kratki hip. V tem ognju morajo pogubljeni goreti zmeraj, brez konca in kraja, noč in dan, od jutra do mraka, od mraka do dne, od leta do leta, od stoletja do stoletja, in tako vekomaj naprej. Ali verjameš? Vidim, da verjameš. Ker je greh unesrečil angele in ljudi in ustvaril peklo, ali boš še grešil? Obljubi toraj Mariji, da ne boš več grešil, in prosi jo, naj te varuje greha, vzlasti smrtnega greha.

Primer. — Bil je šolar, pripoveduje sloveča Žersón, ki je bil tako lepega obnašanja, da ga je vse cenilo. Nekega dne se spajdaši s svojim tovarišem. Ta tovariš pa je bil velik grešnik, in sramotnim pregreham udan.

Ogenj nečistih strasti, ki je gorel v tem izprijenem tovarišu, se prime tudi doslej dobrega šolarja. Udal se je nečistim pregreham. Dobri prijatelji so bili silno žalostni, da se je vrli šolar tako nesrečno izpremenil. Nagovarjajo ga, prepričujejo ga, prosijo ga, jokajo se, naj vendar krene na pot poštenja. Toda zastonj so bile vse besede, zastonj vse prošnje, zastonj vse solze. Zdaj izpregovori pa Bog. Glas njegov je bil strašnejši ko gromovo bučanje. Ponoči, kar naenkrat, se šolar smrtno prestraši, da grozno upije. Vsa hiša se prebudi, vse skupaj leti, ter praša, kaj mu je. Šolar odgovarja z novim krikom. Pokličejo mašnika. Mašnik pride, ter mladeniča opominja, naj misli

na Boga, na njegovo usmiljenje, naj ga prosi odpuščanja grehov. Vse zastonj. Nesrečni šolar letuli. Mašnik mu še lepše govori, ga še lepše prosi, solzeč ga roti, naj vendar misli na svoje izveščanje. Mladenič strahu pojema, mašnika divje gleda, nazadnje pa zakriči: Gorjé se mu ga, ki me je zapeljal! Zastonj bi prosil pomoči Boga! Peklo si vidim odprto!“ Nato se obrne v drugo stran, kakor iz zaničevanja do vseh opominov služabnika božjega, ter umrje v obupnosti. — Tedaj je že na tem svetu začel strašni pot, in stopil v strašni stan, ki ga je imel vekomaj nadaljevati na drugem svetu. Vidiš ljuba duša, to stori greh, izprijene družčine. Tako končajo, ki Marije

ne časté in greší in kot grešniki
k Mariji ne pribeže.

Vaja. — Stori sklep da ne
pojdeš nikdar spat v takem stanu,
v kakeršnem bi ne hotel umreti.
Kdor zaspi s smrtnim grehom na
vesti ta se podaja v nevarnost,
da se v peklu prebudi.

5. dan.

Kaj stori greh našemu Zveličarju

Videl si ljubi kristjan, kako
je greh segel po angelih. Greh
se je predrznil celo do prestola pre-
svete Trojice. Potegnil je samega
Sinu Božjega iz nebes na zemljo
v hlev, ga gnal iz hleva na križ
ter ga na križu umoril. Križ je toraj
nasledek greha. Križ je strašan,
ker nam kaže tri strašne resnice.

1. Greh je kriv trpljenja Kristusovega. Ti praviš: Judje so bili pa res neusmiljeni. Motiš se, kristjan. In veličarjevi trinogi so bili grehi moji grehi, tvoji grehi. Ko bi bil človek vekom storil le en sam smrtni greh, bi bilo že treba smrti božje. Kristusove krvi. Zakaj? Vsa stvar, greh je neskončno razžaljenje božje: to pa razžaljanje pa moramo popraviti le neskončno zasluženje božje. — Ko bi imel ti moliti za vse svetnikov, kri vseh mučencev, ljubezen vseh angelov in celo vse zasluženje preblaženice Marije, zasluženja Jezusovega pa ne, bi vse to (strašno je in vendar resnično), bi vse to razžaljenja božjega ne popravilo. — Ko bi Bog ustvaril toliko

sve
ko
dus
Bož
sto
hov
in
pret
pek
vse
ženj
izbr
Sam
ložit
vsen
tren
obda
reko
reci:
je k

svetov, kolikor je peska v morju; ko bi vse te svetove napolnil z dušami, tako svetimi, kakor sama Božja mati, in ko bi se te duše sto in sto let postile, molile, — zdihovale, ostro se pokorile v prahu in raševniku; ko bi vsaka duša pretrpela vse bolečine in muke peklenške: bi vse to trpljenje in vse to zasluženje, pa brez zasluženja Jezusovega, bi vse to ne izbrisalo le enega smrtnega greha. Sam božji sin se je moral obložiti z Adamovim grehom in s' vsemi našimi grehi. Od tisteg trenutka pa, ko se je z greh obdal, ga je večni Bog oče tako rekoč zapustil. Kader vidiš križ reci: tega sem jaz naredil, da se je klalo na njem jagnje božje.

2. Greh ponavlja trpljenje Kristusovo. Daritev s. maše je vedno ponavljanje trpljenja Gospodovega, toda s tem ponavljanjem se Bog časti, ljudje pa izveličujejo. Greh tudi ponavlja trpljenje Gospodovo, toda s tem ponavljanje Boga žali in srdi ljudi pa pogublja; to ponavljanje je za Izveličarju veliko bridkejše, kakor za Boga sama smrt. — Gospod je bil od svojih apostolov zapuščen, od Petra zahtevan: koliko jih je še dandanašnjih, ki od njega begajo in odpadajo iz strahu pred ljudmi! — Gospod je od Judov prodal: koliko Judov je še dandanašnjih, ki od Boga prodajajo, sicer ne Judom, pač pa hudičevim, ki jih ne za 30 srebrnikov, pač pa za bolj po ceni, za majhin dobiček

za dim časti, za trenotno nasladnost, ki je tolikrat grenka, vselej pa sramotna! — Gospod je bil sovražnikom izdan s poljubcem: koliko jih je, ki pod hinavsko pobožnostjo skrivajo s pregrehami razdejano srce; ki se bližajo Jezusu v s. zakramentu, da ga izdajo! Še dandanašnji se tolovaj Baràba stavi nad Kristususa. „Vùn z Jezusom!“ upije grešnik. „Kaj sem ti hudega storil, moj sin, da me črtiš in preganjaš in iz srca pehaš? ali ne veš, da me na novič križaš?“ „Pa bodi križan, ker si na poti mojemu poželenju,“ odgovarja grešni kristjan. Kolikor milijonov ljudi, toliko milijonov Kalvarij; kolikor smrtnih grehov, toliko kri-

žanj! Zdaj pa šteje, koliko to iznaša odkar si k pameti prišel!

3. Greh uničuje trpljenje Kristusovo, Enasama beseda je bila dosti, da je Bog svet ustvaril. Kaj je bilo še le pričakovati od toliko njegova Izveličarjevega truda, od toliko njegovega potu, od toliko solz, od toliko prelite krvi? Za toliko duš je umrl, in vendar se ustavlja toliko duš korist zaradi mati iz njegovega trpljenja. Potemtakem, o božji Izveličar, si se zastonj daroval, ker greh uničuje tvoje trpljenje; kaj pravim uničuje? strup pripravlja iz njegovega Grešiti, kar je Kristus umrl, se pravi njegovo presveto kri z nogami teptati in z Judi kričati. Njegova kri pridi nad nas! — Julijan, cesarski odpadnik, smrtno

ranjen, je vrgel kvišku perišče krvi, deroče mu iz rane, ter je bogokletno dejal: „Zmagal si, Galilejec!“ Ti, grešnik, pa ne mečeš kvišku lastne krvi, ti mečeš kri Jezusovo, da pada nadte in nad tvojo hudobnost. Ti ne praviš: „Zmagal si“, pač pa: „Moj greh je zmagal, je uničil tvoje trpljenje“. — Tako kljubuje hudobnost božji dobroti; tako premaguje greh Boga samega; tako usihajo potoki božje krvi v povodnji pregreh; tako nadaljuje satan svoje delo zaradi človeške hudobije! — Oh, kako nasprotje božjemu Izveličarju, ko se satan posmehuje, rekoč: „Vidite, koliko naslednikov imam? Zavoljo njih nisem bil po obrazu bit, ne krvavo bičan, ne s trnjem kronan, ne križan. Kar

jim dam, je prav malo, ali bolj
 rečeno: goljufam jih za ta sve
 in za drugi, in vendar se gne
 tejo okolu mene, in kako radi
 mi služijo! Ti pa, Božji Sin
 svojim trdom in potom, s svojim
 trpljenjem in križem, s svojo
 smrtjo in s svojim rajem —
 kaj si dosegel?“ Oh, božji odre
 šenik Jezus, ne boli te toliko
 kanj tako bogokletno zasramo
 vanje; najbolj te boli to, da se
 pogublja toliko duš, ktere si tako
 drago odkupil. To je tisti grenki
 kelih, kterega si se branil. O,
 kako strahoten je greh! On je
 kriv Izveličarjevega trpljenja, on
 ga ponavlja, on ga uničuje. —
 Sveta Devica, žalostna mati Mar
 rija, varuj nas greha, ki smo
 toliko ceno odkupljeni!

Primer. — Španski plemenitaš je dolgo časa pregrešno živel nazadnje za smrt vzboli. Njegovi so si veliko prizadevali, da bi ga bili k izpovedi pripravili. Pa že sama beseda izpoved, ga je razjarila. S. Frančišek Borški to sliši, vrže se na kolena pred križanega Izveličarja, ter ga pregoreče prosi, naj ne pušča, da bi se pogubila duša, za katero je toliko trpel in prelil toliko s. krvi. Zdaj sliši glas, ki mu reče: „Frančišek pojdi, pa obišči bolnika, opominjaj ga k pokori, moje milosti mu ne bo manjkalo.“ Frančišek hiti k trdovratnežu. Ker je bil (Frančišek) visokega rodú (poprej je bil namreč vojvoda in podkralj Katalonski), ga uljudno vzprejmó. Ko pa bol-

niku začne govoriti o izpovedi. mu bolni plemenitaš naravnost pove, da v to se ne da pregovoriti. Frančišek še večkrat poskuša, pa vsakrat brezuspešno. Spet pade na kolena pred križanega Izveličarja, spet ga pregoreče prosi, naj omeči trdovratno srce, in spet sliši tisti glas, ki mu velevala: „Pojdi, poskusi še enkrat, pa sabo uzemi tale križ. Ali se ne bo udal, ko bo videl svojega Odrešenika, ki ga je ljubil do smrti, do smrti na križu? Frančišek se vrne k bolniku, toda nesrečnež ostane trd kakor prej. Svetnik mu pokaže razpelo (podobo križanega Jezusa). Ta trenotek je videti podoba vsa razmesarjena in s prečudno krvjo oblita — zadnji

čudež, zadnji poskušaj božjega usmiljenja. Toda grešnik ostane trdovraten v svoji nespokornosti. Divje se ozre na krvavo telo svojega Izveličarja, pa umrje. — Tako mró nespokorni grešniki. Jezusova kri, ki je zanje milost klicala, ona bo vso večnost upila za maščevanje zoper trdovratneže.

Vaja. — Kader se pripravljáš, da bi prejel zakrament s. pokore, obudi žalost nad svojimi grehi, premišljujoč trpljenje Izveličarjevo. Ko si pomislil kakošne nasledke ima greh, postavi se v duhu na Oljsko goro in na Kalvarijo.



6. dan

Koliko greh škoduje duši.

Kaj pomaga, če je peklenški zmaj priklenjen, moj kristjan, če pa sami tekamo k njemu, naj nas davi in trga? Greh je edino hudo, je največo hudo na svetu; zato si ga dobro oglejmo, da ga bomo zmeraj bolj črtili. Pogledjmo kolike škode greh napravi duši.

1. Greh dušo osiroti, osiromaši, oropa. Vzpomladi je drevje v najlepšem cvetu, ter obeta obilno sadja. Pride slana, vse je proč. To je žalostno! — Na polju zori najlepše žito, da se šibi od polnega klasovja. Pride nevihta in toča. V malo trenutkih je dokončano delo celega

leta. Ubogi kmetič se joka. — Velik požar upepeli glavno mesto. Škode je več kakor je vredna vsa kranjska dežela. Pogorelci se potikajo po kotih, trkajo na usmiljena srca drugih, ker si razun golega življenja niso ničesar oteli. To je prav žalostno! — Še večo škodo pa naredi greh, še bolj žalostne nasledke ima greh. Kdo more dopovedati, kako lepa je duša, dokler je v milosti božji! Kakor lepo je napravljena z obleko nedolžnosti! kako drago je ozališana z biseri lepih čednosti! Kader pa greši, izgubi vso lepoto in dragocenost. Oboža in siromaši, ter pade v toliko revo, da je ni poznati. Izgubila je Boga, izgubila tudi pravico do večnega

prebivališča v nebesih. Kar je
 dobrega storila v milosti, bodi
 molitvijo, z miloščino, s pokor-
 rili, s pobožnimi vajami, vse to
 zasluženje je grešivši izgubila.
 Hudo je, da je toliko izgubila;
 hudo je pa tudi, da je vse ne-
 more rešiti, karkoli dobrega stori
 v stanu greha. To se vé, da tudi
 v stanu greha mora duša moliti,
 postiti se, ubogajme dajati, po-
 koriti se; zakaj? zato, da se pri-
 pravlja na poboljšanje, da dela
 za svoje izpreobrnjenje. da si
 naklanja božje usmiljenje. Vendar
 pa taka grešna duša ne more ro-
 diti nebeškega sadú. Ona je ne-
 rodovitna za nebesa, je kakor od-
 sekana veja. — Vidiš, ljuba duša,
 ko si bila še v milosti pri Bogu,
 je bilo že večnega plačila vredno,

če si podala kozarec vode, če si se pokrižala, če si pobožno vzdihnila. Ker si pa zdaj grešnica, si vse izgubila. Ako pa v grehu ostaneš, ako v grehu umrješ, si vekomaj izgubljena, in ko bi bila poprej tudi leta in leta spokorno živela!

2. Greh podjarmi dušo.

Jarem greha je težak. Sožnost greha je bridka. Grehu hlapčevati je sramotno. — Čemu tako vzdihuješ? Čemu si tako mračen in temnogleden? Pokaj se tolikrat ustrašiš? Kako je to, da ti vest tolikrat zakriči? Zakaj ti črv gloje dušo? Od kodi je to, da nimaš mirú ne s seboj, ne z Bogom, ne z ljudmi? To je od todi, ker si v sožnosti greha, ker nosiš težki jarem greha, ker

si uklenjen v težke verige greha. Strasti, ki ti v srcu razsajajo, te te trinožijo in peklé. Zmeraj te ujedajo kakor požrešne zveri. Nasituj napuh, pitaj lakomnost, gladi nečistost, strezi nevoščljivosti, delaj za požrešnost in jezo in lenobo — ti, grešnik, si pastisti revež, ki moraš hlapčevati tem trinogom! Res, satan je neusmiljen gospodar. Jezusa, krotkega in iz srca ponižnega, milega svojega prijatelja, njega iz srca pognal, in zdaj? zdaj pod oblastjo luciferjevo! On zapoveduje, ti se pokoriš; on je gospod, ti si hlapec. Satan pravi: „Pojdi!“ pa greš; „stori ta greh, pa še ta!“ ti storiš, nakladaš greh na greh, padaš iz brezna v brezno. Kako sramotna je taka

služba! Kristjan se podaja v tlačanstvo hudobnega duha! Otrok božji je prijatelj satanov!

3. Greh umori dušo. Dokler je duša v milosti božji, živi. To je tako gotovo, kakor je to, da, dokler je duša v telesu, dotlej človek živi. Prijeten si pred Bogom; Bog te kaže vsem nebeščanom rekoč: „Glejte, ta je moj preljubi sin, preljuba hči!“ Kader pa grešiš, si strašno grd pred Bogom, si mrtev, si mrlič. Mrlič ne vidi. Ti tudi ne vidiš. Ne vidiš hudega, ktero delaš; ne vidiš smrti, ki ti žuga; ne vidiš večnosti, kateri se bližaš; ne vidiš božjega Sodnika, pred kterega boš kmalu stopil; ne vidiš pekla, ki se pod teboj odpira; ne vidiš, ker si mrtev. — Mrlič ne sliši.

Ti tudi ne slišiš. Ne slišiš pri-
 digarjev, ne izpovednikov,
 dobrih prijateljev, ne pobožnih
 bukev, ne očitanja vesti, ne str-
 sek in nesreč, ki ti pravijo,
 ti na uho kriče, da letiš v brezno,
 ti ne slišiš ker si mrtev.
 Merlič ne čuti, ali ga božaj ali
 pa tepi. Bog te nagiba zdaj
 dobrotami, zdaj z nezasluženo
 srečo, da bi mu bil hvaležen.
 Bog te nagiba z bridkostjo
 z nadlogami in težavami,
 bi te predramil; toda ti
 čutiš nič. Od mrliča izhaja
 prijeten duh, ker gnije. Tudi
 tvoja duša ima gnilobni
 pred Bogom in pred angeli
 pred vsemi svetniki, ker gnije
 v smrtnem grehu. Smrad greha
 puhti iz tebe. Jeza, napuh,

čistost puhti iz tvojih pogledov, iz tvojih besedi, iz tvojega obnašanja. Mrtev si, tvoja duša je mrlič. — Ali se boš kaj zmenil za te resnice? Ako se ne boš, vedi, da si že blizu pekla. Ako pa poslušáš glas božje milosti, ki ti danes na srce govori, oh, ne odlašaj. Vrzi se na kolena pred Mater Božjo, pred mater usmiljeno! — Ker zdaj veš, kaj stori greh z dušo, da jo osiromaši, da jo podjarmi, da jo umori, pojdi k prečisti Devici, in prosi jo naj te varuje greha, te največe nesreče. Zatoraj večkrat moli tisto sprelepo molitev s. Bernarda: „Spomni se, o preusmiljena devica Marija“, ki je že tolikim grešnikom pomagala.

Primer. — V začetku 17. stoletja je živel v Parizu prav svet mašnik, o. Bernard. Bil je iz zelo imenitne rodovine, vendar si je pa izvolil sveto uboštvo Kristusovo. Iz spisov Bernarda je uzel molitev: „Spomni se, o preusmiljena devica Marija“, dal jo tiskati v mnogih jezikih, razdelil je več kot 200 tisoč iztisov med ljudi, ter objavil ž njo veliko čudežnega. Vsak dan je obiskal ktero dobrotničnico naprav: zdaj bolnišnice, zdaj ječe, zdaj delavnice. Nekega dne sreča dva redovnika iz prav ostrega reda. Precej hiti k mlajšemu, objame ga, ter dé: „Ljubi brat, selite se, svoje izveličanje zahvaliti preblaženi devici Mariji.“ Mladi redovnik meni:

človek nori; starejši pa mu reče: to je svet mož. Nato gre vsaki svojo pot. Črez nekaj let pa najde o. Berdnard v ječi človeka, o katerem mu povedo, da ima biti živ razkolešen, da se mu pa o izpovedi še ziniti ne smé o. Bernard pozdravi jetnika, opominja, ga svari, prosi, preti mu z jezo Božjo; pa vse zastonj, jetnik mu še ne odgovori. Sveti mož prosi hudodelca, naj moli ž njim vsaj kratko molitvico k preblazeni Devici. Ker hudodelec tudi tega neče, ker trdovratni jetnik še usti odpreti neče, jo Bernard sam izmoli, potlej pa mu jo tiskano v usta sili upijoč: „Ker je nisi hotel za menoj izgovarjati, jo pa jej!“ Hudodelec je bil uklenjen za roke in za noge,

zato se ni mogel braniti. Da bi se rešil nadležnega moža, obljubi moliti. Zgodi se; jetnik moli, moli prav prisrčno; o. Bernard ga objame, rekoč: „Priprošnji svete device Marije imate zahvaliti, da ste se izpreobrnili.“ „Res je tako“, odverne ihtечи jetnik; „že pred več leti ste mi bili to povedali. Oh, koliko sreče, ko bi tega nikedar ne bil pozabil.“ Pobožni mož ni izpoznal jetnika, tudi se ni mogel domisliti, da bi bil te besede kedaj komu rekel. „Meni ste jih rekli,“ pristavlja jetnik, pa takrat sem bil v redovnem stanu.“ „Kako pa je mogoče, da vas zdaj tukaj najdem?“ „Povedal vam bom“, reče jetnik. „Doma sem bil snubil pošteno deklico v zakon, pa me je pretekel mlad

plemič. To je storilo, da sem se razvrgel s svetom. Stopim v samostan brez poklica. V redovnem stanu sem videl veliko pobožnih mož okolu sebe. Ker nisem hotel biti slabši od drugih, sem se verno držal redovnega pravila. Nekega dne pa zagledam v cerkvi tistega plemiča. Maščevavnost se v meni ponovi. V zakristiji mu rečem, naj pokaže, če je res toliki poštenjak. O polnoči se najdeva. Prebodem ga. Nato bežim v moj kraj. Doma so me pikali vsaki dan. Pridružim se roparjem. Ko je Bogu dosti bilo mojih hudobij, zaloti me pravica, ter me obsodi v smrt na kolo. Zaslužil sem to. Šrečen sem, da ujdem le peklenkim mukam.“ Nato se jet-

nik bridko zjoka; tudi o. Bernard sam je bil zelo ginjen. „Poptolaženi bodite, moj ljubi sin,“ reče sveti mož; „sveta devica Marija Vam je kesanje izprosila pri Bogu; zaupajte, izprosila vam bo tudi stanovitnost v bolečinah in večno izveličanje. Pripravite se le, da storite dobro izpoved; sam vam grem po izpovednika.“ Jetnik, premišljujoč, kolike so njegove hudobije, koliko pa božje usmiljenje, je tako silno žaloval, se tako zelo kesal svojih pregreh, da je žalosti umrl, še preden se je vrnil o. Bernard.

Vaja. — Vrzi se danes pred Marijino podobo na kolena. Priporoči ji svojo dušo z molitvijo: „Spomni se“. V vseh svojih nevarnostih se zatekaj k tej mo-

litvi, zakaj ta molitev ima res
neko čudno moč.

7. dan.

O nečistosti.

Med grehi, ki hudobnega duha tolikanj vesele, je pa eden, kterege se vse peklo prav posebno veseli; je greh, ki je sramota krščanstva, in znamenje pogubljenja.

1. Nobena pregreha ne žali bolj presvete Trojice. a) Ta pregreha najbolj žali Boga očeta. Bog je svet, je sama svetost. Vsaki greh je zoper njegovo svetost, nečistost pa najbolj. Bog je človeku utisnil svojo podobo. Drugi grehi to božjo podobo le otemnijo, nečistost pa jo vso po-

gazi in raztrga. Čigava je podobna na človeku? Božja. Kedo jo sme oskruniti? Nihče; in vendar, kolika predrznost! Nečistost napravi iz duše toliko grdobo, da je Bog prenašati ne more. Že v stari zavezi je zaznamnjano, kako silno se Bogu ta greh stуди, ko je rečeno, da se je Bog kesal, da je človeka ustvaril, ker se je človek ves oskrunil in poživalil. — Vse se mora sežgati, kar stekel pes oslini; vse je smrtno ostrupeno, karkoli kužni človek okuži. — Ker človek ni bil več podoba božja, ker je bil ves kakor brezumna živina, ga je Bog pokončal, žnjim pa vse, karkoli je bilo žnjim v dotiki, od črva na zemlji, do tice pod nebom. Sè strašno povodnijo je Bog opral

zemljo nečistosti; sè strašnim ognjem je sežgal Bog nečista mesta. Tako ostro kaznuje Bog človeka nečistnika. — b) Ta pregreha najbolj žali Boga sina. Naše meso je posvečeno po ss. zakramentih Kristusovih. S. krst nas stori, da smo „izvoljeni rod, kraljevi duhovni, sveto ljudstvo“, ktero si je Kristus Jezus usvojil z lastno krvjo. — Še bolj smo posvečeni s sv. obhajilom. S. ap. Pavel zatrjuje, da takrat ne živimo mi, ampak, da sam Kristus v nas živi. Potem takem so moje oči Jezusove oči, moje roke Jezusove roke, moje srce Jezusovo srce, in Jezusova kri se pretaka po mojih žilah. Te presvečene ude, te Jezusove ude se predrzneš onečiščevati? grditi jih

s toliko pregreho? Toliko je storil sin božji, da bi te opral, ti pa toliko storiš, da bi se ognjusil! — c) Ta pregreha najbolj žali s. Duha. Ti si tempel s. Duha, zagotavlja s. ap. Pavel; ako si pa nečistnik, si tempel satanov. Po naših svetih cerkvah krasti, to je hudodelstvo; naše cerkve onesvečevati, to je rop božji; na altar živega Boga postavljati malikinjo, je gnusoba, razdejanje. Koliko hudodelstvo je šele, koliki rop božji, kolika gnusoba, ako z nečistostjo oskrbniš ne zidano cerkev, ampak živo cerkev svojega telesa, tempel božji? Bog bi imel prebivati v tvojem srcu, zvija pa se v njem ostudna kača nesramnosti. Tvoj odrešenik bi imel prebivati v

tebi, toda ti upiješ, kakor nekedaj Judje: „Proč ž njim! ne maram zanj!“ Nečistost kraljuje tam, kjer bi imela kraljevati presveta Trojica!

2. Nobena pregreha ni človeku pogubljivejša. Nečistnik je že na svetu podoben pogubljenemu. Vrzitega v vunanjó temo: slep je. V peklu ni reda, tam je večni strah in trepet: razbrzdan je. Pogubljeni je v oblasti satanovi: soženj je. Njih črv ne pogine: vest ga peče. — Da je nečistnik slep, dokazuje s. Bernard: „Kedor se udá častiželjnosti, je človek, ki greši, greši pa kakor napuhnjeni angeli; kedor je udan lakomnosti, je človek, ki greši, greši kakor Judež; kedor se pa uda nečistim mesenim željam, je

tudi človek, ki greši, greši pa
 kakor živina; ako toraj greši
 kakor živina, nima tiste pameti,
 nima tiste svetlobe, ki ga razlo-
 čuje od neumne živine.“ — Taki
 slepec nima občutka za lepo in
 dobro, ne meni se za dolžnosti,
 zanemarja družino, zapravlja časi
 in življenje lahko, da celo smrt
 mu oči ne odpre. — Da je ne-
 čistnik razbrzdán, potrjuje cer-
 kveni oče Tertulijan: „Pregreha
 nečistosti ima vse druge pregrehe
 pod seboj in v svoji službi. Ne-
 čistnik morí in po nedolžnem
 preлива človeško kri, izdaja, o-
 struplja, zapravlje, goljufa, po-
 krivem prisega, krade bogoropno.
 — Reci, kristjan, naj iz grobov
 ustanejo vsi neverniki, vsi samo-
 morci, vsi hudodelci, ki so na

morišču izgubili življenje; reci, naj se snide ona mladina, ki se je pregrehe posušila, ter z eno nogo že v grobu stoji: pa jih prašaj, kako so zašli na kriva pota. Vsi ti bodo odgovorili, da, ker so bili razbrzdani, nečisti strasti udani. Ta pregreha napravlja izmešnjavo, razdvaja in razganja družine, vznemirja in bega zakonske, dela, da se starši tresejo za nedolžnost svojih otrok. Nečisto ljudstvo si koplje grob. — Nečistnik je soženj, in sicer najbolj zaničljivi soženj. Mladenič se je hitro izpremenil; bledí, hodi medlo in upadenih oči, hira, videti je, kakor bi htel ugasniti. Od kodi ta izprememba? Grozoviten trinog ga mori, trinog nečistosti. — Hudobni duh mu

gospoduje v srcu; ta ga vodi in
 greha v greh. „Nimam nič več,
 pravi soženj. „Nič ne dé,“ pravi
 peklenški gospod; „le pojdi, u-
 zemi na posodo, pa dolg naredi:“
 — „Spomin mi slabi, pamet mi
 peša, moči mi odpovedujejo.“
 pravi soženj. „Kaj zato! le u-
 bogaj, pa stori!“ pravi peklenški
 gospod. „Že boleham, ginem, po-
 jemam, umiram,“ odgovarja so-
 ženj. „Nič ne maraj, stopaj in
 nečistosti v nečistost, stopi
 grob, in zgodi naj se, kar je
 rekel Bog, ki si ga zapustil:“
 „Tvoje kosti bodo napolnjene s
 pregrehami tvoje mladosti, ter
 bodo s tabo v prahu spale,“ od-
 govarja peklenški gospod. —
 Nečistnika peče vest. Kader je
 svojim počutkom dovolil, kar so

zahtevali, je ves izmešan in potr, otožno se potika kakor Kajn. Okolu sebe čuti siročino, zaničevanje, stud; v sebi čuti hiranje, pa pekočo svest, da se je hudo pregrešil nad Bogom, da je razdejal najlepše delo božje, da je oskrunil sveti njegov tempel; za seboj vidi gnus in smrad in da ni užil nobene sreče; pred seboj pa vidi strašno globok prepad. — Pa ne še dosti. Nečistnik se veliko pogostejše vrača v stare grehe, kakor kterikoli drugi grešnik, in on tudi najprej obupa. Nečistnik nima volje; na njenem mestu je vlada strast, strast se izprevrača v navado, navada prejde pa v potrebo, in tako se vrsti padec za padcem, greh za grehom. — Rad bi se iznebil

žulečih verig in tiščočih oklepov; pa se jih ne more; preveč je onemogel. Zatoraj obupuje nad svojim izpreobrnjenjem, češ, kolikokrat sem že sklenil, pa vse skupaj nič. Zatoraj obupuje nad Bogom, češ, Boga je sama svetost, mene je sam greh. Zatoraj obupuje sam nad seboj, češ, sam sem tako slab, strasti tako močne, moji sklepi tako neustanovitni. — Vidiš toraj, ljuba duša, kaj stori nečistost? Ta pregreha najbolj žali s. Trojico in človeka najgotovejše pogubi na duši in na telesu. Kaj je potegnetakem storiti? Obupati? Nikedane! To bi bil še večji greh. Še vse izgubljeno. Še imaš pomoč pa v nebesih, pri Mariji. Marija je pribežališče grešnikov, upanje

ža
va
dr
Fe
gr
ma
tol
koc
v s
lika
vlec
poš
veri
izpo
(Fe
uko
pa
božj
je b
ange

žalostnih. Blagor mu, kedor trdno vanjo zaupa!

Primer. — Živela sta v Madridu mlada Španca, Alfonz pa Ferdinand. Bila sta prijatelja v grehu. Prejkone je bil Ferdinand manjši grešnik, ker ga je Bog tolikrat opominjal in svaril. Ne koč se Ferdinandu sanja, da mu v sobo prilomastita strašanska velikana, da ga prijameta in k morju vlečeta. Na ladjah so bile grozne pošasti; lovile so ljudi, ter jih v verige koval. Med temi jetniki izpozna tudi Alfonza. Tudi njega (Ferdinanda) so htele te pošasti ukovati, zdajci zakliče „Marija!“ pa vse mine. — Nato vidi F. božjega sodnika. Njegova Mati je bila zraven, pa veliko tisoč angelov in svetnikov okolu njega.

Sodnik vzdigne roko, da bi ga udaril. Ferdinand spet prosi mamo za pomoči, ter ji obljubi, da se bo poboljšal in ostro pokoril, ako mu njen sin prizanese. Mamo rija utolaži svojega sina, udaril ga ne zadene. V tem se Ferdinand prebudi. Vsa postelja je s solzami omočena, ki jih je pretočil tisto strašno noč. Resno premišljuje svoj stan, zaroti se, da se bo poboljšal, potlej stopil v oster red. Nato pridet zjutraj k njemu Alfonz. Alfonz opazi, da je Ferdinand nenavadno otožen, tihoten, resen. Ferdinand mu pove, kaj je videl nocoj v sanjah, in kaj je sklenil storiti. Alfonz se mu posmehuje, tako srčni dečko, pa se da ugnati od praznih sanj; če

ne
dos
pod
kra
bes
pri
rek
sè
vor
Alfo
naje
prep
meč
ta r
prep
liča,
kar
božj
storj
greh
Skor

ne boš vesel, kedaj pa boš? mladost pravi: poskočiva, starost pa: počijva; v starosti, za pečjo, takrat se misli na smrt, pa na nebesa. — V sredi tega pogovora prihiti hlapec, ves v eni sapi, rekoč, da plemiča Alfonza čakata, sè katerim imata neutegoma govoriti. „Prec bom tukaj,“ pravi Alfonz. Alfonz gre dolu na cesto, najde plemiča, sè kterima se je prepiral. Prec ga napadeta, z meči, sekata in prebodeta. Na ta ropot priteče Ferdinand, toda prepozno. F. videč krvavega mrliča, izpozna, da se je zgodilo, kar je videl v sanjah. Obtoži se božjemu namestniku, ter ponovi storjeno oblubo. Zdaj je rešen greha, je v milosti pri Bogu. Skoro vse, kar je imel, je bil

poprodal, in ubogim razdelil. Toda huda navada je močna. Spéče strasti se mu prebude. Ostali blago zajé, zapije, zaigra, zapravi. Povrne se tudi v blato stare nečiste pregrehe. — Spet ga Bog spečega posvari. Vidi namreč, da se pred njim odpira brezno. V njem je tisoč in tisoč pogubljenih. Hudobni duhovi jih mučijo in peklé. Pred seboj vidi strašnega sodnika, ki hudoban vелеva, naj Ferdinanda vržejo goreče žrelo. Ves prestrašen F. priporoča v Marijino usmiljenje. Precej se vrže Marija pred stol božji, ter prosi za grešnika Ferdinanda. — „Ljuba mati, pravi sodnik, „kako moreš prositi za tolikega nehvaležnika?“ „Odpusti mu le še enkrat,“ od-

gov
vr
in
ted
kak
zati
zan
ako
To
kor
Pa,
vad
bilo
ljal
zme
poln
Ame
V L
deže
može
greh

govori Marija; „če se spet porne v greh, naj ne prosim zanj in ti mu ne prizanašaj! „Dobro tedaj,“ odvrne sodnik, „bodi, kakor prosiš: toda ti, o človek, zatrdno vedi, da se nimaš več zanašati na prošnjo moje matere, ako zadnjo to milost odvržeš.“ — To je Fa. genilo. Storil je pokoro, vrnil se je na pot čednosti. Pa, kakor smo rekli, huda navada je veliki trinog. Preteklo je bilo nekaj dni, in spet se je valjal v nečistem gnusu. Padal je zmeraj globoče, nazadnje je popolnoma obožal. Prepelje se v Ameriko, češ, tam bom obogatel. V Limi, glavnem mestu peruvske dežele, si pridobi res nekaj premoženja, pa ga spet potroši za greh. Vzboli, ter se poda v ból-

nico. Tukaj mu je vsaki dan huje. Premišljuje svoj žalostni stan. Medtem sliši o pobožnem misijonarju. Tega prosi naj mu bo dušni zdravnik. Misijonar je ves pripravljen, izpove Fa. ter mu ponudi, da mu bo našel reedovno hišo, v kateri bo mogel izpolniti obljubo. F.ova duša je bila zdaj spet brez greha. Z dušnim zdravjem se je vrnilo tudi telesno. Da bi mu pa ne bilo treba v samostan, zapusti Lima, ter se klati po deželi, in živin nesramnejše ko kedaj. — Nekoliko let nato je hodil pobožni misijonar po hribih in gozdih peruvskih, ter duše za Kristusa pridobival. Na griču je stalo mestce, v njem le bila bólnica. Tu je storil misijonar največ do-

brega. Nekega dné, gredoč od bolnika do bolnika, zasliši tam v kotu nekako zamolklo ihtenje, pritajeno cvilenje, obupno stokanje. Pristopi bližej. Pa kako se zgrozi, ko ugleda človeka, živo okostje, pokritega s cunjami, velih upadlih lic, globokih ugaslih oči, na slami ležečega, ki je dehnil že po mrliču! Bil je F. F. odpre oči, ter vidi misijonarja. Že na pragu večnosti stoječ, zakliče: „Oh, kako sem vendar nesrečen! Ali moram res na tega mašnika povsodi naleteti? Ni dosti, da ve vse pregrehe mojega življenja, zdaj mora še videti začetek mojega pogubljenja!“ — Nato obupno zatuli, ker je izprevidel, koliko priložnosti da je imel, da bi se bil izveličal, pa

se ni hotel. Naj mu je misijonar še toliko govoril, mu še toliko upanja dajal na božje usmiljenje, vse je bilo zastonj. Zdaj je imel stopiti pred božjega sodnika, pa ne speč, ampak zares. „Smrt grešnikova je prav huda,“ pravi s. Duh.

Vaja. — V vsaki izkušnji javi pogleduj na Marijo. K nji se za-tekaj v vsaki nevarnosti.

8. dan.

Kako se čistost varuje.

Čistost je nebeška čednost. Čistost izpreminja ljudi v angele. Kedor ima ta evangelijski biser, je srečen, kajti ž njim se more kupiti večno kraljestvo. Kako visoko bi moral ceniti nebeški

ta zaklad! Kako zvesto bi se moral posluževati vseh pomočkov, da bi si ohranil to čednost. Ti pomočki so, in Kristus sam jih priporoča: Čujočnost, molitev, zatajevanje. S trojnim tem orožjem se boš ovaroval najostudnejše pregrehe.

1. Čujočnost. Čuti ali bdeti moraš toraj a) nad počutki, nad srcem, nad priložnostmi. Bdi nad počutki. Prerok (Jer. 9. 25.) govori: „Smrt je prišla skozi okna.“ Skozi kakešna okna? Skozi okna očij in ušes, izlasti pa skozi oči. Koliko bi jih bilo čistih, ko bi bili slepi in gluhi! Ker so pa odpirali okna in oči in ušesa, ker so gledali pohujšljive reči, in poslušali nesramne besede, pogovore pesmi, so padli

v nagnusno pregreho. Ako te dva počutka dobro zavaruješ, si hudobo že zmagal. — Bdi tudi b) nad srcem, t. j. varuj se vsacega prenežnega in preljubeznivega nagnjenja. Njega se hudobni sovražnik poslužuje leta in leta, da človeka podere. Veliko jih je v duhu začelo, pa v mesu končalo, t. j. začeli so s prijateljstvom, pa ono je v nečistost preljalalo. — Bdi pa tudi c) nad priložnostmi. So izkušnjave, sè kterimi se je treba boriti. Glede nečistosti je pa narobe. Tu ne kaže v boritev se podajati, tu ti je le bežati, ako hočeš zmagati. V takih priložnostih moraš bežati. Beži iz sumljivih družeb, beži z nevarnih obiskovanj, beži iz nesramežljivih zvez! Ako bi

me 10krat prašal, kaj ti je storiti, bi ti 100krat rekel: beži! Kedor nevarnost ljubi, se v nevarnosti pogubi; zakaj ti nisi močnejši od sodnika Samsona, nisi modrejši od kralja Salomona, nisi svetejši od kralja Davida. Na izbiro ti je: ali bežati, ali pa se pogubiti.

2. Molitev je najizdatnejši pomoček zoper vsakoršne izkušnjave, izlasti pa nečiste. Izveličar ni le dejal: „Čujte!“ on je dejal tudi: „Molite!“ „Čujte in molite, da v izkušnjavo ne padete.“ Tatove odženeš s kričanjem, satana odženeš z molitvijo, ker takrat kličeš k Bogu za pomoč. — Misli na štiri poslednje reči, pa ne boš grešil. Premišljaj trpljenje v peklu in veselje v nebesih

pa se boš ovaroval greha. Človek se le enkrat pogubi, pa tkrat vekomaj. Kratka je nasladnost, večno je trpljenje. — Premišljuj Jezusovo trpljenje. Tvoj Bog na križu visi, ti se pa v grehu veseliš? — Pokrižaj se večkrat, ter pobožno izgovarjaj ime Jezusovo. — Čistost je Mariji najljubša čednost. Kedor v tej zadevi Marijo prosi, ga najraje usliši. Nobena mati ne pušča, da bi ji otroka požrla strašna kača; še manj pusti Marija, najboljša mati, da bi njene otroke požirala peklenska kača nečistosti. — Kader si bil tako nesrečen, da si ravnal zoper to sveto čednost, ali da ti je grešenje celo v navado prešlo, zatekaj se k zakramentu s. po-

kore. Tukaj se ponižno obtoži svojih grešnih prestopov; v tej kopeli se operi vseh nečistih madežev. Poslušaj svete izkušene izpovednika; kar ti poreče, stori, stori pa gotovo. Prav veliko ti bo koristilo tudi pobožno in skesano prejemanje s. rešnega telesa. S. rešne telo je kruh, kí je iz nebes prišel, ki te more potrditi in pokrepiti: ima vso moč v sebi. Kakor voda gasi ogenj, tako gasi ta kruh angelski tudi žerjavico hudih želja.

3. Zatajevanje. Ono je dober pomoček za čistost. Ne ustraši se, kader slišiš: zatajuj se! Ne bom ti nalagal ostrih pokoril in trapil in mučil, kakor si jih nalagajo vsaki dan po-

božne in svete duše. Pač pa si to ali ono pokorilo sam odberi, kajti vredno je in spodobi se in pa tudi potrebno je, da se tudi telo pokori, ker se je tudi ono greha deležilo. Pokorila so kakor sol. Veš, čemu je sol? Sol brani, da se meso ne izpridi. Takisto branijo pokorila in zatajevanja, da se telo in duša ne izpridita. Ne svetujem ti, da bodi do vratu v ledenem potoku, kader te napač dajo izkušnjave, kakor je bil s. Bernard; ne svetujem ti, da drži noge na žerjavici, ter poskušaj, če boš mogel prenašati večni ogenj, kakor je storil s. Martinijan; ne svetujem ti, da legaj v trnovje, ter muči meso, kakor je storil s. Benedikt, s. Frančišek. Rečem ti pa:

1) Bodi zmeren v mesnih jedeh in opojnih pijačah. Neizmerno uživanje mesa in vina jih je več pogubilo, kakor sta Neron in Dioklecijan in vsi trinožniki kristjanov odpadnikov storila. 2) Ne ostajaj predolgo v postelji, da bi te šele solnce budilo. Varuj se lenobe. Lenoba je kralja Davida zapeljala v dejanje, kterega se je potlej bridko kesal vse svoje žive dni: Lenuh ne potrebuje satana, da bi ga izkušal; ga že ima. 3) Natanko izpolnjuj svoje dolžnosti. S. Jeronim se je silno pokoril, tako, da ga je bilo sama pokora in post, zgolj kost in koža, in vendar je trpel pre-hude izkušnje! Kar ni dosegel z ostrimi pokorili, to je dosegel z delavnostjo. Delal je nepre-

homa, s tem je ukrotil hudo poželenje. Posnemaj ga! — Pridno in goreče pa se poslužuj tudi razloženih in v Marijinem imenu priporočenih treh pomočkov za čistost, namreč: čujočnosti, molitve, zatajevanja.

Primer. — Kar Mariji najljubo storiš, za ono plačila ne izgubiš, saj še kozarec hladne vode ni dar zastonj. — Mladič se snide s pobožnim redovnikom na ladji blizu Džénove. V rokah ima bukvice, take, ki sramežljivost zatirajo, in katerim pravimo „romani“. Mladič se na široko usti in pobaha, rekoč: „Zares krasna duhovita knjiga! Neizmerno sem je vesel. Ne dal bi je za celi svet. Kako srečen bil, ko bi jo znal iz glave.“ Nato

se obrne mladič k redovniku: „Ako vas veseli, gospod pater, pogledajte jo. Prepričali se boste, da sem pravo rekel.“ Redovnik prebere par vrstic, ter koj izpozna, kaj ima v roki, pa da bukve lastniku nazaj. Mladi gospod sili v redovnika, naj le bere ta pa odgovori: „Ne bom gospod, že dosti vem kaj je v tej knjigi.“ „Kaj mislite?“ bara gospodič. „Mislim, da strupeni puh, ki se pari iz tacih spisov, je dosti kužljiv, da se brž izpozna. Dobro pa vem, da so tudi stvari, ki se sitijo s tako hrano, in da jim je najljubša piča. Vsaki po svojem ukusu. Kar mene zadeva, hvala Bogu, je ne želim; dovolite tedaj, da tak ostanem, kakor sem“. Mladič umolkne; bil je v

zadregi. Redovnik napelje besede
 na druge reči. Ker je bil re-
 dovnik pobožen, učen pa tudi
 obrne pogovor prav kakor po-
 nevedoma na čistost, ter razlaga
 kolikanj srečen da je, kedor ima
 čisto in nedolžno srce, in kako
 nesrečna je mladina, ki zabrede
 v pregreho. Mladenič večkrat
 vzdihne. Redovnik nadaljuje: Taki
 človek je strašno nespameten in
 govec. Kaj pa dobi kristjan
 dušo, ki jo hudiču prepušča
 Vse da, ne dobi pa nič. Pač, ne
 kaj vendar le dobi; dobi zastavo
 za peklo. Taka sirota je pogu-
 bljenim pa najpodobnejši; pa ko
 bi vsaj Marijo na pomoč kli-
 cali., — „Oh,“ odvrne mlade-
 nič, „nekedaj sem jo tolikanj ljube-
 bil: V kolegiju, kjer sem bil

naukih, so mi tako priporočali, naj Marijo častim. Zdaj sem vse opustil, sramujem se celo. Kako morem upati, da me bo še pogledala?“ „Moj dragi prijatelj“, pravi redovnik, „prav lahko si pridobite njeno prijaznost. Kje imate knjigo, ki ste jo tako hvalisali?“ „O, č. g. oče, ne govoriva več o tem.“ „Narobe, prav o nji se mora govoriti. Ako se hočete Mariji prikupiti, žrtvujte to knjigo, ki vam je tako ljuba.“ „Ali res mislite, č. g. oče, da ji bo to ljubo?“ „Zagotavljam vas, prav ljubo ji bo.“ „Nate, tukaj je, storite ž njo, kar hočete.“ Nato knjigo pretrgata na dvoje, ter vržeta v morje. — S tem dejanjem si je mladenič pridobil Marijino prijaznost. To so doka-

zovale obilne milosti, ki jih je prejemal, sveto življenje, in srečna smrt: odpovedal se je bil namreč ničemurnosti sveta, premoženju in domačim, ter stopil v red. — Tebi, ljuba duša, ne bom svetoval, da Mariji žrtvuješ nekaj slabih bukev ali podob. ker sem prepričan, da jih nimaš. Daruj ji pa včasih kako nedolžno veselje.

Vaja. — Da ne padeš v greh, obljubi Mariji, da se boš stanovitno držal pomočkov tajejanja, molitve, čujočnosti, ktere njen Sin priporoča.

9. dan.

Kaj je odpustljivi greh.

Kedor je vaje padati v male ali odpustljive grehe, zasluži, da

se mu očita (kar sicer nihče rad ne sliši): nehvaležnost pa nemnost. Meniš, da je preveč rečenega? Poslušaj, pa boš videl, da je res. —

1. **Odpustljivi greh je prava nehvaležnost.** Ne govorim tukaj o pregreških, ki prihajajo iz zgolj krhkosti in slabosti človekovih, ki so mu takorekoč prirojene, in katerih se še pravični povsem otresti ne more. Tudi ne o pregreških iz nepazljivosti, iz živahnosti svoje narave. Tukaj govorim o tistih prostovoljnih in premišljenih prestopkih Gospodove postave, katerim se ne daje tolika važnost. Semkaj ne spada na pr. zbadanje, objedanje, posmehovanje, zaničevanje, opravljanje, laganje in lažnivo žaljenje,

tratenje dražega časa, polenivanje,
 izlasti pri molitvi; lahkomišljenost,
 ki te spremlja celo v cerkev,
 pred altar; samoljubnost in ni-
 čémurna ponosnost na svoje umi-
 šljene prednosti; človeški nagibi.
 Kaj imaš takih napak nad seboj?
 I, seveda, porečeš, pa zavoljo
 njih ne bom še pogubljen.
 Res je, toda v nevarnost te le
 spravljajo. Meniš, da ni nič, če
 žališ tolikega Gospoda, dobrot-
 ljivega stvarnika, najboljšega do-
 brotnika in prijatelja? — Sin
 ima od očeta vse, karkoli potre-
 buje. Ta sin pravi: „Oče, le za-
 povedujte, bom že ubogal, dokler
 bote držali šibo v rokah.“ Ali
 je taki sin dober? ali je hvaležen?
 ali ljubi očeta? — Prav tako
 govorimo tudi mi. Kader bi

smrtno grešili, ko bi zapoved božjo prelomili, takrat je ne; kader pa mislimo, da stvar ni tolikanj imenitna, da je le majhin greh, takrat jo pa. — V nedeljo si pri s. maši, kakor gre, sicer bi si nakopal jezo božjo; druge dni si pa že bolj lahkomisljen pri s. maši, češ, saj nisem dolžan. Ali tako ravnanje ne kaže grdega nehvaležnega srca? Ali ni Bog zmeraj taisti? zmeraj enako dober? enako časti in hvale vreden? Ali se ne opravlja vsaki dan taista daritev? ali ne teče vsaki dan taista rešna kri na altarju? — Recimo: prijatelj ti izkazuje dobrote, velike dobrote. Ali ga boš zato žalil? ali mu boš zato po življenju stregel? Nikakor ne, porečeš nejevoljen.

Vendar pa prijatelja ne pozdraviš, kader ga srečaš; ogneš se ga, kjer moreš; kader te obišče, sprejmeš ga hladno, mrzlo; dolg čas ti je, ko se pri tebi mudi; le nerad mu izkazuješ ono čast in prijaznost, ki jo tirja prijateljstvo. Ali je to plemenito mišljenje? ali je táko srce hvaležno? To je ostudna nehvaležnost, porечеš, in prav boš odgovoril. Vidiš, ljubi kristjan, ta prijatelj, ta najboljši izmed vseh prijateljev je moj in tvoj gospod, je naš Jezus Kristus. Le pomisli, koliko dobrega ti je že storil! Koliko dobrega ti še vsaki dan stori, in ti še bo! Ti veš, da mu odpustljivi greh ne dopada; da mu je zopern, da ga hudo žali. Ti to veš, in vendar tako zlahkoma

storiš odpustljivi greh! Bog ti odpustljivi greh prepoveduje; ti pa trmoglavo odgovarjaš: nečem! To pač ni znamenje, da imaš rahločutno, hvaležno srce. —

2. Odpustljivi greh je prava neumnost. Če svet odpustljive grehe tankovestnost in tesnoprčnost imenuje, temu se ni čuditi. Čuditi pa se je, da je toliko ljudij, ki žele in hočejo biti pobožni; pa vendar delajo odpustljive grehe, se jih neskesano obtožujejo, ter si ne prizadevajo, da bi odpravili odpustljivi greh, ki je toliko in tako nevarno hudo. — Odpustljivi greh ni malenkost; vsaj pred Bogom ne. Betšameci so bili s smrtjo kaznovani, ker so radovedno pogledovali skrinjo zaveze. Na povelje Go-

spodovo je bil Izraelec kamenjan, ker je bil v soboto nabral malo drvi. Mojzesova sestra je gobe dobila, ker je mrmrala zoper svojega svetega brata. Mojzes sam ni prišel v obljubljeni deželo, ker je enkrat bil v zaupanju nekaj omahnil. V Davidovem kraljestvu je razsajala kuga, ki mu je pomorila 70.000 podložnikov, ker je dal ljudi šteti iz ničémurnosti. Te in pa stotere druge kazni pričajo, kako naglo in grozno tepe pravica božja greh, ki se tebi zdi, da je majhin pa odpustljivi! — Da odpustljivi greh ni malenkost, kažejo vice. V vicah je tud ogenj, v katerem se čistijo duše, svete duše, prijateljice božje, neveste Kristusove. Roka božja jih je hudo zadela

zavoljo odpustljivih grehov. — Majhin greh ni malenkost. S. Katarina iz Džénove je dejala: „Ko bi bila v jezeru stopljenega svinca, o moj Bog, pa bi se mogla iz njega rešiti z majhnjim grehom, bi raje vso večnost v njem ostala“. — Tudi za odpustljive grehe je moral Jezus trpeti in umreti. Zberi vsa dobra dela pravičnih, prideni vsa zatajevanja spokornih duš: vse to zasluženje ne odvaga in ne izbriše ne enega majhnjega greha (brez zasluženja Kristusovega). — Pomisli, kako žalostne nasledke ima majhin greh za tvojo dušo. Majhin greh jo onesnaži, jo omaže, jo ogrdi; slabi in jemlje ji duhovno moč; ugasuje ji vero; stori, da se ti gnusijo verske

reči, izlasti ss. zakramenti. Kakor gloječi črv načenja majhin greh, vsa dobra dela, ter razje ves sad čednosti. — To še ni vse. Majhin greh vodi v smrt. Kaj poročemo o človeku, ki popije vsaki dan nekaj hudega strupa? Neumnež je! Ali smo pa mi manj neumni, ki se podajamo v grešno navado, ki nas more pogubiti? „Kedor je v malem nezvest, je nezvest tudi v velikem,“ pravi Izveličar. Če se ne bojiš zadovoljnega odpustljivega greha, pomisli nesrečne njegove nasledke, njegov nesrečni konec, ki vodi v dušno smrt, v pogubljenje, v peklo. Zatoraj je odpustljivi greh velika nehvaležnost in velika neumnost.

Primer. — Svet redovnik, karmelit, o. Firmin, je že zgodaj prav pobožno častil Mater Božjo. Nji se je imel zahvaliti, da je konec svojega življenja tako častitljivo izveršil. — Rojen je bil v Amjenu od pobožnih pa ubogih starišev. Moliti ga je najbolj veselilo, pa ni mogel, kolikor je želel, ker je imel skrbeti sebi in svojim za preživek. Vsaki dan je bil pri s. maši v karmelitovski cerkvi. Raje bi bil uro manj spal, kakor pa s. mašo popustil. Karmeliti so se spodbujali ž njegovim obnašanjem in ž njegovo gorečnostjo. Zatoraj je prednik želel ta biser pridobiti svojemu redu. Odpre mu prednik samostan, in dá mu priložnost učiti se. Dasiravno je bil Firmin že

prileten, je vendar tako dobro napredoval, da je bil v nekoliko letih posvečen. Učenje mu pobožnosti ni oslabilo, še pomnožilo mu jo je. — V tem je zrojil francoski prevrat sè vso svojo razdivjanostjo. Samostani so bili odpravljani. Ves žalosten je slačil o. Firmin redovno obleko. Jeli so duhovne preganjati in loviti kakor divjačino. V začetku je delal v Amjenu; ker so bile pa nevarnosti zmeraj večje, je šel na deželo. Od vseh strani so drli k njemu verniki, ktere je z nebeškimi skrivnostmi potrjeval in tolažil. Potikal se je po duplinah, prenočeval po gozdih, ter begal pred vohuni od kraja do kraja. Povsodi pa izveličanje delil. Na zadnje ga zasačijo blizu Amjena.

ter denejo v ječo. V ječi je našel več mašnikov, ki v brezbožnost niso hoteli priseči. Dejal jim je: „Velikrat smo darovali, ljubi soprobratje, presveto daritev, zdaj je pa na nas, da sebe darujemo.“ Sodniki so spoštovali tega moža. Želeli so ga rešiti iz zanke. Vedeli so namreč, kaj poreče, ako mu ukažejo priseči, kakor postava zapoveduje. Predsednik sodništva mu da razumeti, naj le reče, da ni poznal ukazov, danih zoper duhovne, ki niso prisegli. S tem bi se bil mogel rešiti smrtne kazni. Toda o. Firmin se odločno brani, da bi si življenje odkupil z majhino lažjo. Nato ga obsodijo na smrt. Služabnik Božji je prejel venec, ki mu ga je zaslužila trdna vera

in zvestoba v velikem in v malem.

Vaja. — Prosi večkrat in posebej danes gospoda Jezusa Kristusa, da ti po priprošnji bl. D. Marije dodeli moč, da boš odločno in stanovitno sovražil vsaki odpustljivi greh.

10. dan.

S. K r s t.

Malo bi nam pomagalo Kristusovo odrešenje, ki bi se krstu ne bili prerodili, in bili pravice do nebeškega ljestva. V izveličavni kopeli krsta smo dobili oblačilo nedolžnosti, ter bili zaznamenjani s čatom presvete Trojice. —

1. Po s. krstu si nebeškega Očeta. Po

moraš toraj reči, kakor te je učil božji učenik: „Oče naš, kateri si v nebesih!“ Veliko bi že bilo, ko bi me bil Bog vzprejel med svoje hlapce, ker Bogu služiti se pravi kraljevati, pa v svoji ljubezni me je vzprejel za svojega otroka. — Bog je moj oče, jaz sem njegov otrok. Pa takega očeta bi žalil, bi zaničeval! trdega gospodarja v peklu naj bi imel raje, ko tega usmiljenega očeta? — Bog je moj oče, jaz sem njegov otrok: vse nebeško kraljestvo je moja dedina. Vi bogataši na zemlji, vi vladarji sveta, če imate kaj vere, pogledjte gori v nebeška prebivališča, pa se vam bo vzpremenilo srce, da bote zavrgli zaklade in časti, ter dejali: „Kako se mi svet mrzí, ko nebesa gle-

dam!“ — Vi siromaki, ki bogatim zavirate bogastvo, lepa polja, krasne palače; potolažite se, povzdignite oči v nebesa, pa si recite: — „Tam gori je dom mojega očeta; ako bom zvest, moj bo ves nebeški dom.“ — Budon pripoveduje, da je poznal čednostno gospo, ki je bila sicer uboga po telesu, pa tem bogatejša na duši, in polna Kristusovega duha, pa ljubezni do Marije. V mestu so zidali veličansko cerkev. Tudi ona je prihranila en tolar. Ponudi ga duhovniku. Ta pa se brani uzeti denar, čestiti bom raje še jaz kaj podaril, ker si sama ubožna. Nato odgovori gospa: „Kaj? jaz ubožna? častiti gospod? Mari nisem Kristjana? mari nisem hči velikega

kralja v nebesih in dednica njegovega kraljestva?“ To je vera, to je zaupanje! —

2. Po s. krstu si brat Jezusov, ter imaš pravico do vsega Kristusovega zasluženja. Kar ti je s. krst odprl vrata v Jezusovo cerkev, so vsi njegovi zakladi tvoji. — Da moreš presveto Trojico spodobno moliti, imaš Jezusove molitve. Da moreš velikanski dolg svojih grehov poplačati, imaš Jezusovo pokoro. Da se zahvališ za prijete dobrote in božje milosti, imaš Jezusove zahvalo. Da prosiš Boga neštevilih milosti, ki jih zmeraj potrebuješ, imaš prošnje Jezusove, ki so neskončne vrednosti. — Po besedah apostola Pavla si ud Jezusov, in toraj z Jezusom eno

telo. Ker si tako tesno sklenjen s svojim Gospodom, so vsa tvoja dela posvečena, v ceni povišana, pred Bogom veliko več vredna. Srečni kristjani, ki so s posvečujočo milostjo živi udje presvetega Jezusovega telesa. Nesrečni pa kristjani, ki so z grehom ohromljeni in posušeni udje, trohlene veje božjega drevesa, mrte mladike skrivnostne božje! O milost mojega Boga! o milost, kako neizrečeno draga si ti! Ko bi dejal vsa bogastva in vsa kraljestva sveta na eno stran vage, na drugo pa eno samo drobtinico te božje milosti, bi globoko prevagala vse svetne blagre, blagre, ktere tolikanj čisla, ki so pa v očeh božjih le prah in pepel. — Vidiš

li onega reveža? Od vseh je zapuščen, od vseh preziran, odganjan, v kot suvan, zaničevan. Kako je milovanja vreden! Če je pa oni revež ud Jezusov, če ima zaklad milosti, je veči in veličastnejši in bogatejši kot vsi mogočnjaki sveta. Bog sam ga kaže nebeščanom rekoč: „Glejte mojega preljubega otroka, nad katerim imam dopadajenje.“ — Tisti oblastni kralj, sedeč na zlatem prestolu, oni mogočni bogatin, obdan sè trumo strežajev, ki svoje dni preživlja v veselicah in sladnostih, ki se lišpano oblači, ako ni v milosti božji, je gnjusoba in stud pred Bogom in vsemi svetniki. — Duša moja, ne občuduj napačnih in goljufivih dobrot posvetnih otrok.

Tvoja plemenitost je v tem, da si kristjan; tvoje pravo bogastvo je v tem, da si v posvečujoči milosti božji.

3. Po s. krstu si tempel s. Duha. „Ali ne veste, da ste tempel božji, in da božji duh v vas prebiva?“ govori ap. Pavel. S. Avguštin pravi: „Kader greš v cerkev, stopi tempel v drugi tempel, živi tempel gre v ne-živi.“ „Ti zidani templi pa so posvečeni zavoljo teles kristjanov, ki se v njih zbirajo; naša telesa so požlahtnjena, ker so umrjoče duše v njih, duše pa so posvečene po svetem Duhu, ki v njih prebiva“, dostavlja s. Bernard. — Kader se otrok krščuje se skoraj taisto dela, kar kader se cerkev posvečuje. Zatoraj se

izkazuje telesom svetnikov in njihovim ostankom toliko časti. Zatoraj se kristjani v cerkvi in mrličih pokade. O kristjan, ko bi izpoznal svojo vrednosti in čast! — Potemtakem se ni čuditi, kar so bere o s. Leonidu. Ta oče je bil zares krščanski oče, in poln žive vere. Imel je sinka Origena, ki je ohranil krstno nedolžnost. Oče ustane ponoči, gre k sinu, pa spečega otroka pobožno poljubi na prsa, vedoč, da so tempel s. Duha. — Tempel, ljubi kristjan, je hiša molitve. Tvoje srce bodi kakor zlati altar, se kterega se neprehoma vzdigaj kadilo molitve k Gospodu v nebesa. Združuj se s tem posvečujočim duhom, ki z neizrečenimi uzdihi v tebi moli.

— Tempel je kraj, kjer se oznanjuje beseda božja. V tvojem srcu pa pridiga glas božji. Ne pusti vendar, da bi bil glas upi-jočega v puščavi. Tvoje srce bodi celica, v kateri se pogovarjaj z Jezusom. Nikar ga ne pusti zunaj stati, in zastonj trkati na vrata tvojega srca. — Tempel je darrišče, kraj darovanja. Kristjani, vi ste kraljevi duhovni. Pri s. krstu ste bili posvečeni. Bog vam je dal pravico, vam je naložil dolžnost, da mu na altarju svojega srca neprenehoma darujete. Darujte mu toraj dar svojega duha, da bote trdni v veri; dar svojega telesa, da se bote pokorili; dar svojega premoženja, da bote miloščino delili; dar svojega napuha, da bote ponižni;

darujte mu dar vsega svojega bitja, da se bote ljubili med seboj. — Tempel je svet kraj. Zgrozil bi se, ko bi ti kedo rekel, da hodi klet v cerkev. O varuj se, da kaj takega s svojim tempelom ne storiš. O človek, ki si pri s. krstu zaznamnjan z nebeškim znamenjem, ki živiš ob mesu jagnjeta božjega, ti si veliko drajši, posvečenejši, svetejši, ko sveti tabernakli v naših cerkvah; in vendar grešiš v tem svojem božjem templu! Ker veš, da si otrok božji, da si Jezusov brat, da si prebivališče s. Duha, reci danes, kar si rekel svoj krstni dan: Odpovem se satanu in vsem njegovim delam; raje hočem umreti, kakor onečastiti tempel mojega Boga!

Primer. — Neki misijonar v novem svetu je prehajal divjave, ter izgubljene duše za Kristusa pridobival. Na takih potih se je mudil le po večih seliščih. Semkaj so se zbirali divjaki, misijonarja poslušat. Veliko jih je bilo 20, 30 in več ur daleč. Nekega dne pride k misijonarju divjak, ki je bil nenavadno zbrana duha, nekam ves goreč, in hrepeneč po naukih svete vere. Misijonar ga podučí v krščanskih skrivnostih, potem ga krsti, nazadnje mu podeli tudi s. obhajilo. S. rešno telo pa je divjak prejel z najživejšimi občutki ljubezni in hvaležnosti do Boga. Nato se misijonar napoti spet v druge kraje. Ko preteče leto in dan se vrne misijonar na tisto

selišče, kjer se je bil divjak tako goreče in pobožno pokristjanil. Kakor je slišal divjak, da se mašnik mudi todi, hiti precej k svojemu duhovnemu očetu, vrže se mu pred noge, ter jih s solzami moči. Divjak ni vedel, kaj bi storil, da bi razodel, kako je vesel, da spet vidi svojega duhovnega očeta, onega, ki mu je bil podelil novo življenje v Kristusu. Divjak ponižno prosi pobožnega duhovnik, naj mu pripravi tisto srečo, ki mu jo je bil lani. Duhoven praša: „Kakošno srečo?“ „O, moj ljubi oče,“ odgovori divjak, „ali ne veste? Srečo namreč, da prejmem v sé telo svojega Boga!“ „Je že prav, otrok moj, toda poprej se moraš izpovedati. Ali

si si izprašal vest?“ „Oče moj, vest si izprašujem vsaki dan, kakor ste mi bili lani naročili.“

„No pa poklekni, ter se obtoži pregreškov, ki si jih storil po krstu.“ „Kakošnih pregreškov, predragi moj oče, naj se obtožim?“ „I, no, smrtnih grehov, kar si grešil zoper božje zapovedi.“ „Smrtnih grehov?“

vpraša divjak ves začuden. „Ali more človek žaliti Boga, če je krščen? izlasti pa še, če je obhajan? Ali so taki kristjani, ki bi bili tolikanj nehvaležni?“

Divjak je jokal, kakor dete; tudi duhovni je žnjim jokal, ter hvalil Boga, da si je v ameriškanskih gozdih in šumah pravil take častivce! častivce, o kterih se po pravici reče, da

svojega stvarnika časte v duhu in resnici. Koliki nauk kristjanom!

Vaja. — Vsako leto pobožno obhajaj obletnico svojega krstnega dne. Ponovi krstno obljubo, ki si jo storil svojemu gospod Bogu.

11. dan.

O izpovedi.

Malo je nedolžnih duš. Premnogo jih prelomi obljubo, storjeno pri s. krstu, izgubi milost pred Bogom, zapre si vrata v nebesa. Toda usmiljeni Jezus nas tudi v tem stanu ni zapustil. Svoji cerkvi je izročil drugo zdravilo: zakrament s. pokore. S. pokora je edino, kar nas more iz tacega stanú še rešiti.

1. S. pokora daje velike
 dobrote. Dobrota je odpuščenje
 grehov in torej mir vesti. Od-
 pravi izpoved; kaj bo iz človeka?
 Slab od narave, vlečen od hu-
 dega izgleda, zapeljan od po-
 hujšljivih družčin, bukev, pada
 iz pregreška v napako, iz greha
 v pregreho, iz prepada v brezno.
 Moti se v družčinah, veselical,
 ker ga je strah samega sebe,
 ker ima prazno srce, ker je ne-
 zadovoljen. Verske resnice ga
 strašé, vest ga peče podnevu in
 po noči; vse stvari mu očitajo
 greh. — Razbojnik je umoril
 nedolžnega človeka. Prašajo ga,
 ali je mogel potlej spati. „Nisem
 mogel; zmeraj sem videl zraven
 sebe tožnike, namreč tiče, ki so
 bili priče mojega hudodelstva.“

— Taka je tudi z grešnikom. — Hvali Boga, da je kópel s. pokore. Kako sladko je slišati tolaživne besede: „Moj sin, tvoji grehi so ti odpuščeni, pojdi v miru!“ — dobrota je: dušno zdravje. Grešnik je veliki bolnik. K bolniku pokličejo izurnjenega zdravnika. Kako so vsi veseli, ako se zdravniku posreči, da bolnika ozdravi. Veselé se, ker je ozdravljeno telo. Kaj pa, če je bolna tvoja duša? Ali greš, ali pokličeš duhovnega zdravnika? Ne tirja se, da pij grenka zdravila. Ne tirja se, da si daj odrezati roko ali nogo. Treba je le, da poveš grehe, da jih izpoznaš pred namestnikom božjim, pred izpovednikom, ki je po vseh božjih in človeških

postavah dolžan molčati vekomaj;
 pred človekom, ki je sam za-
 vezan, da po taisti poti tudi
 sebi zdravja išče. On ti more
 nakloniti dušno zdravje, drugi
 nihče ne, — dobrota je: za-
 morjenje strasti. Hudobni
 sami izpoznajo, da „izpoved je
 najmočnejša brzda skrivnih pre-
 greh.“ Ne le to, izpoved je
 edina brzda grehov. Brez izpo-
 vedi izginejo vse čednosti. Ta
 človek je pošten, pa le po zri-
 nanjem, ker se boji za svojo
 čast; izpoved pa stori, da je
 pošten tudi po notranjem, kamor
 vidi le božje oko. Ko bi nam
 Bog srca odkril, koliko sramota
 bi videli ondú, kjer mislimo, da
 je vsepolno čednost! — Ako se
 mladenič navadi večkrat preje-

mati ss. zakramente, bo v njem rasla čednost; ako pa ne, bo rasla pregreha in razuzdanost. Nesrečni stariši, vi ne veste, zakaj vaš sin ne gre k izpovedi; potlej, potlej bote izvédeli. Trepetajte! Vsi potoki vaših solza ne bodo mogli posušiti, ne ozdraviti ponesrečene duše vašemu sinu.

2. Svetje in vaje, ki jih semkaj pristavim, naj ti služijo v to, da zakrament s. pokore s pridom prejemaš. — 1) Pred izpovedjo. Izvoli si izpovednika, kateri te bo najvarnejše vodil po poti izveličanja. Ne zanemarjaj vesti izpraševati. Pri zadevaj si grehe zelo obžalovati. So primerljaji, kateri izpregledujejo izpraševanje vesti, izpoved, pokoro ali zadosčenje; pa ni ga

primerljaja, ki bi nam odpustil
 kesanje ali obžalovanje grehov.
 Da bo tvoje srce skesano, prosil
 Boga; on ti more dati dar ke-
 sanja in solzá. — Podložni, ki
 napade svojega kralja, zaslužijo
 smrt. Kaj si pa ti zaslužil, ki
 si napadel večnega kralja? Gre-
 zovitnež je, ki žali svojega pri-
 jatelja, svojega dobrotnika, svo-
 jega očeta. Kaj si pa ti, ki
 dobrote božje z nehvaležnostjo
 povračuješ? Od žalosti bi ti bilo
 umreti, ko bi v jezi očeta umoril.
 Kako se pa ti vedeš, ki si In-
 veličarja svojega tolikrat križal?
 Z ostudno ogojino na obratu
 bi si ne upal pokazati se ljudem.
 Svoje gobavo, tóravo, z ognjo
 ninami pokrito dušo pa
 Božjim očem? — Stopi v duho

v nebesa. O kako lepo je tam gori! Kaderkoli si pa grešil, si bil voljan jih izgubiti. Poglej dolu v peklo. Kako strašno je tam dolu! Kaderkoli si grešil, si bil voljan tja dolu priti. Premišljuj večkrat peklo, da ti po smrti ne bo treba izkušati ga. —

2) Ob izpovedi. Ne govori praznih besedi. Ne opravičuj se; izpoved je obtožba. Ne dolži drugih. Kader si pri kraju, poslušaj spoštljivo, kaj ti poreče slušajnik. Nikar si takrat vesti ne izprašuj, ko ti mašnik govori, ampak poslušaj. Ako dobiš odvezo, padi k vznožju s križa, in naj teče nate rešna kri tvoje Izveličarja. — 3) Po izpovedi ne odlašaj opraviti pokore. Ne bil bi izgovarjati, ko

bi jo odkladal, ker je v primeri z grehi tako majhina. Še sam kaj pristavi. Prejel si s. milost božjo; varuj jo. Ohraniti si jo moreš z dvema priprostima pomočkoma: a) opravi izpoved vselej tako, kakor bi bila zadnja tvojega življenja. Francoski maršal Müj naj je bil pri kralju ali pri vojski, ni šel nikdar leč, da bi ne bil pripravljen pred Boga stopiti. b) Izpoveduj se mašniku tako, kakor bi se izpovedoval samemu Gospodu Jezusu. Tako ti bo lože razodeti vse rane, boš bolj potolažen, pa več kesanja boš imel.

Primer. — Neki general je imel trhlo omahujočo vero. To razodene hrabremu pa učenemu oficirju. Oficir mu svetuje, naj

se da bolje podučiti. General gre k učenima duhovnima, da bi mu utrdila vero. Čvrsto sta dokazovala na vse strani, generalovih pomiselkov pa vendar nista mogla odstraniti. Oficir mu zdaj svetuje, naj se obrne na pobožnega duhovnika, pa mu je povedal tistega, ki je bil njegov izpovednik. General ga obišče, ter pove, kako je iskal iznebiti se verskih pomiselkov. Gospodov služabnik pravi: „Moj gospod, jaz vam ne morem nič boljšega povedati, kakor sta vam že ona dva. En pomoček je še; poskusite ga. Stopite v mojo molivnico. Tam bova Gospoda prosila, naj vam duha razsvetli in srce omeči. Najprej se pa izpovejte.“ „Kaj? jaz? izpovedati

se? saj še v Boga ne verujem!“
 „O vérujete, verujete, in pa več
 vere imate, kakor mislite“, od-
 vrne mašnik; „le pokleknite, po-
 križajte se, pa začnite, vam bom
 že tudi pomagal.“ Vojaški gospod
 se obotavlja, izgovarja se, po-
 navlja svoje pomiselke, in pre-
 tvezuje svojo malomarnost v veri.
 Po dolgem govorjenju in mu-
 jenju pa general vendarle uboga.
 Pripoveduje svoje zmote, pre-
 greške, napake, grehe in pregrehe
 in vse okoliščine. Zmeraj bolj
 se mu je topilo srce, glas mu
 zastaja, solze ga polivajo. Slu-
 žabnik božji mu na srce govori,
 spokorni mož pa le ihti. Nazadnje
 pravi: „O moj dragi oče, vi ste
 edino pravo pot nastopili, ki
 drži v moje srce. Nesrečen člo-

vek sem, od strasti zaslepljen, siromak. Globoko v vesti sem čutil sodnika, pa sem se ogluševal njegovim opominom. Raje nisem hotel nič verovati, kakor čednostno in pobožno živeti. Jutri bom spet prišel, pa se bom še bolj natanko izpovedal.“ Res je tako tudi storil. Opravil je izpoved v presrčni žalosti. Črez nekaj let je umrl spokorjen.

Vaja. — Kader prejemaš zakrament s. pokore, prosi Marijo, naj ti zadobi, da boš resnično obžaloval svoje grehe; v ta namen opravi molitev s. Bernarda „Spomni se“, ali pa obmoli 3 češčenamarije.

12. dan.

O s. obhajilu.

S. rešno telo je takorekoč novo učlovečenje. Ko bi se zanj dobro pripravil, bi izpoznal ne-
skončno ljubezen Juzusovo, ter
se obogatil z nepreštevnimi ne-
beškimi blagri.

1. Na s. obhajilo se je pripravljati. Kader se bliža dan, da imaš Boga vzprejeti v srce, ti rečem, kakor je rekel kralj Salomon, ko je zidal tempel: „Gre za nekaj prav velicega; ne veku, ampak Bogu imamo praviti prebivališče.“ Rečem ti, kakor je Mojzes rekel Izraelcem, preden so prejeli zapovedi božje na Sinaju: „Posvetite se, zakaj

jutri bo Gospod sredi med
 vami.“ Pripravljaj se zvesto, saj
 zadosti se nikoli ne boš. Zatoraj
 prosi mater božjo Marijo, naj ti
 še ona pomaga, da boš spodobno
 prejel Boga. Kako srečen si!
 Bolj srečen si ko ss. očaki, ki so
 tisoče let hrepeneli po njem;
 bolj srečen si ko ss. trije kralji
 z Jutrovega, bolj ko Simeon in
 Ana, bolj ko sam s. Jožef: ti
 so ga le v naročju držali, ti ga
 pa v srcu imaš. Ti si nekako
 deležen Marijine prednosti, zakaj
 Jezus sam pride v tvoje srce,
 on se v tebi takorekoč učloveči,
 tako, da ne živiš več ti, ampak
 Jezus živi v tebi! Kader si pre-
 jel s. rešno telo, si tabernakel
 pravega živega Boga, takrat za-
 kliči: „O Gospod, ti si neskon-

čno moder neskončno bogat, neskončno mogočen, to verujem. Tisoč svetov, še popolnejših, kakor je naš, si mogel ustvariti ko bi bil le hotel. Ker si se pa meni dal samega sebe, mi nisi mogel nič več dati, akoravno si Bog. Zares ni večega, ni veličastnejšega ljudstva, kakor je krščansko, ker tako zaupljivo, in skoro bi dejal, po domače obhaja in občuje z svojim Bogom.

2. Jezusova ljubezen v srešnem telesu. „Veseli me prebivati med človeškimi otroci,“ pravi Kristus. „Gospod, ako že hočeš biti med ljudmi, bodi po kraljevo, sicer se bodo malo menili zate.“ „Res je; to vem. Toda če ne bom skrival svojega veličanstva, ti ljudje, moji bratji,

ne bodo upali k meni priti.“
 — „Gospod pa vsaj predober
 ne bodi. Postavi ta zakrament
 le za Rim. Daj oblast kruh in
 vino izpreminjati v tvoje telo
 in kri le vidnemu poglavarju,
 s. očetu. Pokaži se le enkrat v
 svoji slavi in časti, vsi narodi z
 vseh delov sveta bodo k tebi
 grnili.“ „Potem bi ubogi, hiravi,
 bolniki, nadložni, otroci in stari,
 žalostni in stiskani, prav ti bi
 me hudo pogrešali.“ — „Pa
 moj Bog in moj Gospod,“ ali
 se boš dal vsacemu prejeti, brez
 razločka? Ali pojdeš skozi ne-
 čista usta v nečisto srce?“ „Vse
 to me ne ustavlja“, odgovarja Kri-
 stus, „vse to moje ljubezni ne
 odvrača; jaz želim ljudi osreče-
 vati, časno in večno.“ — „Ven-

dar pa, Gospod, daj se prejemati le pogojno. Ako te ima prejeti pobožna duša, takrat bodi pričujoč. Ako bi se pa predrznil grešnik, lakomnik, nečistnik, maščevitnik te prejeti, takrat ne bodi pričujoč.“ „Tega ne bom storil. Boječe duše so v strahu, da bi ne bile dovolj pripravljene. Te bi se nad mojo pričujočnostjo motile. Grozna ta negotovost bi jim stiskala srce, ter jih ovirala, zaupljivo in prijateljski me obiskovati.“ — „Še eno prošnjo imam, moj Bog. Bodi v s. rešnem telesu le tisti trenotek, ko boš prejeman. Ako oblubiš, da ostaneš v posvečenih hostijah, boš videl, kako nespo- dobnost stanovališča ti bojo dajali, da boš sam cele dni in cele

tjedne, in da bodo pričo tebe počenjali sto in sto nespodobnosti in hudobnosti.“ „Vem, da bo veliko nehvaležnosti in nečasti. Vendar pa hočem biti zvestim dušam zavetje. Pri njih ostanem do konca sveta. Želim, naj z mano govore, naj mi tožijo svoje potrebe. Pomagati jim hočem v nadlogah in težavah, voditi jih hočem po poti izveličanja, svetovati jim v pomiselkih, svetiti jim v temoti, podpirati v slabostih, tolažiti v trpljenju.“ — Vidiš ljubi kristjan, tako govori ljubezen Jezusova. Le poglej ga, kako gori za nas, kako so pa naša srca mrzla. Treba nam je duhovnih vaj, premišljevanj, opominov, slovesnosti, da se ta led stopi, da se nekoliko ogre-

jemo zanj. Nimaš rad Jezusa, komur je dolg čas pri njem. Kako težko se potruдиš, kako težko se odtrgaš od opravil, kako težko se odpoveš veselici, kader se ti je pripravljati in vzprejemati največega gostu!

3. Blagri s. obhajila. S. rešno telo je kruh, ki nas potrjuje na potovanju tega življenja; odpravlja greh, ter nam varuje čistost srca. O koliko dobrot in milosti nam daje ljubi Jezus v s. obhajilu! Milosti, da ž njimi strasti slabimo; milosti, da ž njimi hudobo premagujemo; milosti, da goljufna vabila sveta od sebe odbijamo; milosti, ki so mučenike hrabrile, čistost devicam varovale, in grešnike पो-svečevale.

Primer. — Sveti mladenič, Stanislav Kostka, je študiral na Dunaju, pa je moral stanovati pri nekem luteranu. Njegov brat Pavel in strežaj Bilinsko sta pa žnjim grdo ravnala: nista mogla trpeti njegove pobožnosti. Stanislav vzboli, nekaj ker je ostro živel, nekaj pa ker so grdo žnjim delali. Bolezen je bila od dne hujša. Umreti se sicer ni bal, vendar pa je pregoreče želel s. popotnice. Ali kako to doseči, ker luteran nikakor ne dopušča, da bi katoliški mašnik hodil v njegovo hišo, in še celo s ss. zakramenti. Tudi brat in strežaj sta bila v zadregi za voljo tega. Zato sta bolnika pogovarjala, naj ne misli, da je tako hudo, naj raje gleda, da mu bodo teknila zdravila. Mla-

denič se obrne k Bogu za pomoč. Solznih oči se priporoča tudi s. mučenici Barbari. To je storil s tolikim zaupanjem, da je bil uslišan. Ponoči, ko od bolečin ne more spati, vidi zraven postelje svetnico, sredi dveh angelov, katerih eden je nosil s. rešno telo. Stanislav se vzravna, ter poklekne. Pokliče tudi strežaja, naj moli. Nato prejme Gospodovo telo, ter leže. Videti mu je bilo, da se mu je zgodilo nekaj nenavadnega. — Nekaj časa zatem ozdravi. Marija mu je večkrat čudežno pomagala, da je ubežal, in na potu mu je spet čudežno naklonila milost, da je prejel s. rešno telo. Potujoč pride namreč v neko vas. Cerkev je bila odprta, pa kmetje

so v nji molili. Sveti mladenič hoče biti pri s. maši. Toda kmalu spozna, da je v luteranskem templu. Močno ga užali, da se danes ne more skleniti s svojim Odrešenikom. Bridko je jokal, ter tako genljivo tožil Bogu svojo stisko, da je bil spet uslišan. Videl je trumo angelov, med njimi je bil eden s pres. rešnim telesom. Ta se mu veličanstveno približa, ter mu poda s. obhajilo. — Velika milost je, komur Marija izprosi, da more prejeti s. rešno telo. Zato je pa treba, da se zanjo že poprej vredno pripravljaš, da Jezusovo ljubezen v tem zakramentu premišljuješ, in tako blagre zado-bivaš, ki teko iz tega najsvetejšega zakramenta.

Vaja. — Spomni se, kako je delal s. Alojzij, ki se je na s. obhajilo 3 dni pripravljaj, po s. obhajilu pa 3 dni zahvaljeval. Posnemaj ga vsaj nekoliko.

13. dan.

O nevrednem s. obhajilu.

Ne morem dobiti dosti misli, ne dovolj močnih besedi, da bi povedal, kaj je nevredno obhajilo, koliko je to hudodelstvo, koliki je ta hladno preišljeni rop božji!

1. Nevredno obhajilo je neskončna sramota, ki se stori Jezusovi modrosti. S. Avguštin pravi da „sveto rešno telo je največi čudež božje modrosti.“ V tem pres. zakramentu se ra-

zodeva Jezusova ljubezen, se izpolnjujejo njegove obljube, ter se ob enem zadostuje pravici in časti njegovega Očeta. Nevredno s. obhajilo pa izprevrne ta red! Zastavo božjega usmiljenja izpremeni v znamenje jeze; izveščarska pijača mu tekne v smrt. Po nevrednem s. obhajilu upije Jezusova kri za maščevanje v nebesa, še bolj ko Abelova. S. obhajilo zadržuje sicer kaznujočo roko božjo, nevredno prejeta pa jo kliče nad prejemnika v maščevanje. V božjoropni duši gospoduje satan; temu trinogu pripravlja nevredno obhajani na nečistem altarcu svojega srca grozno daritev. Jezusov mašnik je izgovoril besede, nebesa se odpro, angeli se trumoma zbirajo, Sin

božji je stopil med ljudi. Nebeški duhovi, jokajte zdaj bridke solze! Kristusova sveta cerkev, utihni in žaluj! Ostudnež prihaja! Mašnik mu je dal jagnje božje. Hudobnež ga prejme, da ga vrže satanu pred noge! Kri zaveze, ki opera grehe sveta, zapečati zdaj strašno pogodbo, po kateri se grešnik s satanom zvezuje in peklu posvečuje.

2. Nevredno s. obhajilo je neskončno zaničevanje, ki se stori časti in slavi Jezusa Kristusa. Hudobni ajdovski cesarji so dali na Kalvariji, na mestu, kjer je tekla Jezusova kri, postaviti kip malikinje nečistnice, na njegovem grobu pa podobo grdega malika. To je bilo veliko oskrunjenje! Jaz po-

znam pa še hujšo oskrunbo: nevredno s. obhajilo! Na Francoskem so posvečene cerkve izpreminjali v nesramna kazališča, razbijali ss. tabernakle, oskrunjali ss. posode. Nečistost je sedela v časti na altarcu in narod je klečal pred žensko nesramnico. Kolike hudobije! Jaz poznam pa ša hujše hudobije: nevredno s. obhajilo! — Oskrunjevavec ne dene jagnjeta božjega med mrtve malike, dene ga med žive malike ostudnih strasti. Trikrat svetega Boga združuje s satanom. Ognjušene ustnice se dotikajo Njega, ki je sama čistost. Jezik, ki satana časti in moli, nosi zdaj Sinu božjega. To dela nevredno obhajani. — Neron, glasoviti rimski trinog, je dal na žive in

zdrave kristjane privezati gnijoče mrličce. Strašanski smrad je moril kristjane. Grešnik, ti pa tudi vežeš, ti tudi pribijaš deviško telo Jezusovo na svoje telo, v pregrehe gnijoče telo, na telo, ki nosi satanov pečat! Koliko Boga zaničuješ. Koliko veselja napravljáš peklu! Koliko hudodelstvo nakladaš sam sebi!

3. Nevredno s. obhajilo je neskončno sramočenje, ki se stori ljubezni Kristusovi. Bog te je ustvaril iz ljubezni. Umrli je zate na križu iz ljubezni. Daje se nam v živež iz ljubezni. V s. rešnem telesu je njegova največa ljubezen. Kedor se nad njo pregreši, stori največo pregreho. Kedor k mizi božji pristopi s smrtním grehom, se meša med

Jezusove rablje in morivce; je kriv njegovega trpljenja in vse nedolžno prelite krvi. Nevredno obhajani trga Jezusovo telo, dušo, božanstvo. „On je v pravem pomenu morivec Jezusa Kristusa,“ govori s. J. Zlatoust. Ali ni toraj nevredno obhajilo najbolj črna nehvaležnost? — Kako je mogoče, da ti, ki si kristjan, ki si v cerkvi, ki si dedič nebeški, ki si brat Jezusov, da ga zasramuješ celo v zakramentu ljubezni, še tisti trenotek, ko se ti užiti daje? Ali je mogoče, da ljubega Izveličarja preganjaš celo tja pod podobo kruha? Neslišana hudobnost! Ne slepé in ne motijo te divje strasti; hladno in premišljeno izvršiš hudodelstvo umora. Nevredni obhajanec vé,

da si jé in pije pogubljenje, in vendar doprinaša to grozno hudodelstvo: satan gospoduje v njegovi duši.

4. Nevredno s. obhajilo je hudodelstvo, ktero Bog kaznuje z najhujšimi kaznimi. Nevredni obhajanec je posebni grešnik. Bog ga od navadnih razločuje. Tisti trenotek, ko hudodelstvo stori, je sodba pričeta, je obsodba izrečena. — Sodba je pričeta. Drugi grešniki pridejo šele po smrti pred sodbo večnega sodnika. Takrat se bodo odprle bukve, v katerih so zapisana dela vseh ljudi. Angeli bodo priče, satan pa tožnik. Pri božjoropniku pa je sodba nepotrebna. Nevredni obhajanec nosi sodnika, priče in tožnika že sam v sebi.

— Nekedaj so silili hudodelce, da so morali svojo obsodbo pogoltniti, v znamenje, da je nepreklicljiva. Kader se pogublja bogoskrunec, ali se ne godi ta-isto? Obsodba mu je pisana z Jezusovo krvjo v lastno telo. Strašna misel! Pogubljenje je v njem utelešeno. Pogubljenje se pretaka že po njegovih žilah. — Tudi kaznen za toliko hudodelstvo se nad njim že izvršuje. Nekaj prekletstva, ki je prišlo nad bogomorni Jeruzalem, pade tudi nanj. Ko je gospod Bog zapustil bogomorno mesto, so ga zapuščali tudi angeli, rekoč: „Bežimo od todi!“ tako da so to klicanje slišali tudi ljudje sami. Tak bogoropni grešnik je zaslepljen. Pri belem drevu nosi obvezo na

očeh. Nič ne vidi. Ne vidi, kako veliko je hudodelstvo; ne vidi peklenškega žrela, ki se mu odpira pod nogami. Trdovraten je. Ali pojde k izpovedi? Če gre, pa ne pove, kaj je storil. Preden je storil hudodelstvo, mu je klicala vest: „nesrečnik, kaj hočeš storiti!“ Po storjenem hudodelstvu je upila vest: „nesrečnik kaj si storil! Eno nevredno obhajilo pripravlja in prinese drugo, še nevrednejše. Vest utihne. Kristusova kri ga v brezbožnost uspi. Po njem je, zavržen je. Res? Ne še. Še je pomoček, tolike hudobije popraviti. Ta pomoček je: vredno s. obhajilo. Kedor si bil tako grozno nesrečen, da si svojega Izveličarja posadil v tempel oskrunjenega svojega srca, ne

obupaj, prosim te! Pojdi k Mariji skesanega in potrtega srca. Ona ti bo zadobila moč, da se boš prav izpovedal, izprosila ti bo dar solza. Taista kri, ki te je pogubila, te bo izveličala. — Ti pa, ki še nisi bil tolikanj nesrečen, pomni dobro, da nevredno obhajilo je neskončno zaničevanje, ki se stori Jezusovi časti in slavi, ki se stori njegovi ljubezni, in da je hudodelstvo, katero Bog že tukaj velikrat strašno kaznuje.

Primer. — Lotar, kralj lotrênski, se je bil naveličal svoje žene, ter si drugo izbral. To izve papež Nikolaj. Lotar je izobčen, ter obsojen priležno osebo odpustiti. Medtem umrje papež. Kralj, misleč, da novi papež Hadrijan

bo prijenljivejši in postrežljivejši, obeta in obeta, ter prosi, da bi smel priti v Rim, da bi bil tamkaj odvezan cerkvenih kazni. Želel je tudi, naj ga papež slovesno spravi s cerkvijo, naj pričo njega služi s. mašo, ter naj ga sam obhaja. Papež privoli v kraljeve želje. Preden ga obhaja, vzame papež s. hostijo v roke, ter se obrne h kralju, rekoč: „Vladar, ako si trdno odločil, da se z ono osebo nič več ne boš pečal, pristopi zaupno, in prejmi zakrament večnega življenja. Ako pa tvoja pokora ni resnična, ne sepredrznij prejemati telesa in krvi svojega gospoda Jezusa, ker bi oskrnil ta sveti zakrament, in si jedel lastno pogubljenje!“ Lotar se ustraši

teh besedi, pa odločil se je bil, da bo hudodelstvo izpeljal do kraja. Namestu, da bi bil odstopil, se je vrgel v brezno, ki se mu je pokazalo. Najprej je nevedno prejel s. obhajilo, potem pa še po krivem prisegel. Nato se obrne papež h kraljevim spremljevalcem, k vsakemu posebej, rekoč: „Ako svojemu gospodu nisi pomagal v hudodelstvo, bodi ti Gospodovo telo poročstvo večnega izveličanja!“ Nekteri so se zgrozili nad nevednim obhajilom, ter raje odstopili, večina pa jih je storila po kraljevem uzgledu. — Toda božjoropnemu hudodelstvu je bila kazen že zapetami. Lotar prispe v mesto Luko. Tukaj napade njega in njegovo gospôdo huda

treslica, ki je puščala strašne nasledke. Obelila se jim je glava, popadali so jim nohtje s prstov, luščila se jim je koža z rok, iznotraj pa jih je žgal pereč ogenj. Večina jih umrje, pred kraljevimi očmi. Kralj potuje vendar le dalje. Ko pride v Pjačenco, omedli, izgubi besedo, ter umrje, pa ne da bi bil dal najmanjšega znamenja, da se kesa. Prav tako so poginili tudi vsi oni spremljevalci, ki so s kraljem nevredno prejeli Gospodovo telo. Le tistim je smrt zanesla, ki so od mize božje odstopili. Vsi so izpoznali v tem očitno kazen božjo.

Vaja. — Preden pristopiš k s. obhajilu, izprašuj se, kakor pravi apostol, ter se priporočaj

Materi božji, da boš mogel prav vredno prejeti svojega Boga.

14 dan.

O pohujšanju.

Uzgled je močan. Največo dobroto izkažeš bližnjemu, ako mu pomagaš, da se izveliča; to pa storiš, ako mu daješ dober uzgled. Gorje se mu ga, ki daje pohujšanje, namestu lepega izgleda: bolje bi mu bilo, da bi rojen ne bil tisti človek, ali pa ko bi se mu bil obesil mlinski kamen na vrat, in se bil potopil v globočino morja.

1. Pohujšanje je veliki greh. Premisli, koliko je božji Odrašenik Jezus Kristus storil in trpel, da bi izveličal duše. Da bi jih

odrešil, je prišel iz nebes, je stopil na zemljo, in na zemlji je trpel zaničevanje in preganjanje, prestal je vse trpljenje na trdem lesu križevem, prelil je vso predrago svojo kri: vse le zato, da bi rešil duše pogubljenja. In te duše trgaš ti takorekoč iz njegovih rok!? Veseli te, ko njega žališ! Pomisli in vedi, da umazana šala, dvoumna beseda, nesramežljivi pogovor, nevarni svēt, hudobni uzgled, kaj pravim uzgled, že gibljaj, že znamenje, že en sam pogled je bil vir smrti za nedolžno dušo. Poglej svoje roke, če ne krvave od takih umorov. In koliko jih morebiti imaš na vesti. „Njegovo kri bom tirjal iz tvojih rok“, govori Gospod.

2. Pohujšanje je brezno grehov. Ne misli, kristjan, da pohujšanje je le osebni greh, da žnjim le sebi škoduješ. Pohujšanje je nekaki dedni greh, ker prehaja od tebe na tvoje prijatelje; je vedni greh, ker se vedno dalje širi od prijatelja na druge, od starišev na otroke, in nihče ne vé, kje se bo ustavil. Ako si pohujšal svojega brata, je greh, ki ga on dela, tudi tvoj greh; in pa vsi grehi, ki jih bo storil še zavoljo tvojega greha, so tudi tvoji. Ti si bil njegov učenik v hudem; on sam pa je zdaj učenik drugim. Zdaj pa šteje grehe, če jih moreš; vsi so tudi tvoji, ker prihajajo iz tvojega. Tako se razteguje greh, prehaja z ene duše na sto in tisoč drugih, ki

ga spet prenašajo naprej. Ob smrti uri se boš tresel in trepetal, ko se boš spomnil koliko si dal pohujšanja. Zdelo se ti bo, da vidiš okolu smrtne svoje postelje jokajoče matere, ki so otroke v nedolžnosti izredile, pa jih je zapeljal tvoj greh. Zdelo se ti bo, da vidiš trumo prijateljev, ki ti žugajo, ki te preklinjajo, in ki svoje grehe natevalé, ker si jih bil ti potegnil v pregrehe. Zdelo se ti bo, da vidiš duše, prihajajoče iz pekla, da tudi tebe potegnejo dolu, kamor je nje potegnil tvoj pohujšljivi uzgled.

3. Pohujšanje je hudičev greh. Kader pohujšuješ, se vojskuješ zoper Boga samega. Ti si sodelavec hudobnega duha,

ker satanu pomagaš duše pogubljeni. Odvrčaš jih od svetih prebivališč božjih, kamor so namenjene; pehaš jih v zunanje teme. Ti si satanov pomagavec, ker mu napolnjuješ njegovo kraljestvo, ker množiš število onih, ki Boga v peklu kolnejo. — Kristjan, ali slišiš glas božji, ki ti upije na dnu srca? Poslušaj, kaj ti pravi: „Moj sin, zanašaj tej duši, ustvarjena je po moji podobi, redil sem jo s svojim mesom, izročil sem jo angelom v varstvo.“ „To je meni vse eno,“ odgovarjaš pohujševavec (saj s svojim brezdušnim dejanjem) „jaz hočem, da ta človek, ta oseba služi mojim strastim“: „Pa je tvoj brat, je otrok tiste matere svete cerkve, ima taisto pravico

do nebes, ne izdajaj ga hudobnemu duhu; svojo kri sem dal za njega.“ „Za to se ne menim; naj se pogubi.“ — Tako govori, ali vsaj dela pohujšljivec. Ali ni, kakor bi iz njega govoril sam pekel? Ali je v zakladih božjega usmiljenja še kaj odpuščanja za toliko hudodelstvo? Je, moj sin, kateri si bil tolikanj nesrečen, da si dajal hudobni izgled; je. Pomoček, da strašno to svojo pregreho popraviš, je v tem, da lepi izgled dajaj odslej zanaprej. — Dobri izgled je tiha pridiga. Pa ta pridiga je zgovorna, in njena tihota je delavna. To so vedeli že nejeverniki. Seneka pravi: „Poglej poštenjaka; pogled nanj te bo nagibal k čednosti.“ Dobri izgled tovarišev;

izpodbudna beseda iz njegovih usti bo pri marisikterem več opravila, ko duhovne vaje in misijonske pridige. Kaži pot in hodi sam po nji, pa bodo za tabo šli tudi slabi in boječi; tvoj uzgled jih bo v dobrem potrjeval. — Dobri uzgled je kakor oživljajoči ogenj, ki vsacega greje, ki stopi k njemu. Sveti kralj Večeslav je hodil ponoči od cerkve do cerkve, obiskujoč s. rešno telo. Tudi v najhujši zimi tega ni opuščal. Neke zimske noči gre ž njim plemič. Kralj gre bos, po ledu, v lahki in borni obleki. Plemič pa stopa za njim, kolikor mogoče dobro zaviti, in vendar ga je zeblo prav zelo. Pobožni vladar mu reče, naj stopa v njegove stopinje. Plemič tako stori

in brž čuti, kako se mu razširja dobrodejna gorkota po vseh udih. — Posnemaj tudi ti s. Večeslava, ljubi kristjan. Hodi pred svojimi brati z dobrim uzgledom. Stopali bodo v tvoje lepo uzgledne stopinje, ter bodo veseli hodili po trnovi poti v nebesa. Opravljal boš takorekoč apostolsko delo, misijonsko delo, v kar smo vsi zavezani. Zapuščal boš dušam drago deščino čednosti, ktera bo tebi dokaj množila zasluženje. Kakor drugi Frančišek Haverski, boš našel pri vratih nebeških duše, ki si jih naprej poslal. Te te bodo v zmagoslavju spremljale v nebesa, brez onih, ki bodo še prišle. Vse ti bodo vekomaj hvaležne, da si jim dal jal dobri uzgled. — Da se boš

pa tem lože varoval pohujšanja, preišluj večkrat, kako veliki greh da je pohujšanje, da je brezno grehov, da je satanov greh.

Primer. — Kêrjolet plemeniti gospod, je znan po svojem hudobnem življenju, pa tudi po svoji pokori; z veliko pokoro je namreč popravljaj storjeno pohujšanje. Že mlad je bil hudoben. Črtil je svoje stariše in samega sebe. Za krščansko besedo ni maral. Zahteval je, naj ga pošljejo v mesto Rene, (Rennes) da ondu se bo dalje učil. To je pa rekel zato, da bi mogel bolj razuzdano živeti. V Renah se je združil z najbolj izprijenimi šolarji, hodil po gledališčih in v slabe družčine, za-

pravljaj denar, ter dobre šolarje zaničevati pomagal. Stariši plačajo dolgove, ki jih je bil lahko mišljeno naredil. Ne dosti tega ukrade še doma očetu 2000 frankov. Zalotijo ga pri kraji. Od jeze in sramote, da je bil zasačen, gre 600 ur daleč. Hotel je k Turkom, da tam vero zataji, ter se pomuhamedani. To se mu ne posreči. Dolgo je taval okolu, bil v vojskah in dvobojih. Ko se tega naveliča, se vrne v rojstni kraj. V Bretaniji je delal prepir. Sovražil je ljudi, še bolj pa Boga. Nekega dne se vrača iz mesta domov. Bliska se, grmi in treska tako strašno, da komaj drži konja. Toliko da stopi v hišo, trešči v drevo, ki se mahoma za njim podere. Zdaj pa

kolne nebo, sprehaja se po sobi, ter ustreli proti nebu. Ponosen na toliko hudobnost, kakor bi bil premagal Boga, leže spat. Ko najtrje spi, trešči v njegovo sobo, in noga postelje začne gorjeti. Dasiravno ga je Bog opominjal s tako očitnimi znamenji, je ostal vendar stari grešnik. — Bolj so ga pretresle sanje, sè kterimi ga je Bog svaril. Živ je moral stopiti v peklo. Videl je kraj, ki so mu ga pripravila njegova hudodelstva, v globočini pekla. Tega se prestraši. Dela ostro pokoro. To trpi nekaj mesecev, potem pa se prebude omamljene strasti z veliko hujšo močjo. Kakor besen se vrže v vrtinec novih pregreh. Divjal je zoper vero, zoper ss. zakramente, zo-

per cerkev in njene služabnike. Vendar pa v vsi tej grešnosti noben dan ni opustil, da bi ne bil molil angelovega pozdravljenja, ki so ga bili pobožni stariši naučili otroka. Tako močno se je držal dobri izgled starišev še hudobneža. Stariši so goreče molili za tega izgubljenega sinu. Dali so opravljati zanj tudi ss. maše. — Leta 1636 pride v Ludêng. Iz radovednosti stopi v cerkev, ker so prav tisti hip obsedenca rotili. Hudobni duh ga izpozna ter skozi obsedenčeva usta zakriči: „Ali ga vidite tukaj, mojega junaka! Le pogledjte mojega korenjaka!“ Plemič gre ves pobit potr t domov. Drugo jutro gre spet v cerkev. Hudobni duh mu vse pové, tudi

najskrivnejša dejanja, in da, ko bi ga Mati božja ne bila tako očitno varovala, bi bil že zdavnaj v njegovi oblasti. To plemiča silno pretrese. Potok solz se mu ulije, na mestu se gre izpovedat. 34 let je bil star, ko je začel novo življenje, polno pokore in zatajevanja. Čudili so se, ki so videli kako se premaguje ta človek, ta poprej ves napuhnjeni živinski strastni človek. Ponižno in skesano in spokorno je hodil plemeniti gospod po krajih, koderkoli je poprej dajal hudobni izgled. Svoj grad je izpremenil v ubožnico, revežem je sam stregel. Hudo se je postil, tako da večkrat po 2, 3 dni ni okusil ničesar. Stanoval je eno uro od s. Ane sloveče božje

poti, blizu Oreja. Semkaj je pogostoma zahajal, pa ne peš, ampak po kolenih, kakor so delali pobožni romarji. Kakor je bil poprej hudoben, tako in še bolj je bil potlej pobožen. S svojo hudo in ostro pokoro je popravljal do smrti vse pohujšljivosti, ktere mu je Bog tudi odpustil.

Vaja. — Izprašuj se večkrat ali nisi kriv tudi tujih grehov, in katerih? — „Moj Bog,“ je rekel svet kralj, „očisti me grehov, ki jih ne izpoznam, in odpusti svojemu služabniku grehe, ktere so drugi storili zavoľjo mene.“

15. dan.

O mlačnosti.

1. Znamenja mlačnosti.
Mlačnost je vredna, da jo resno

premišljuješ. Mlačna duša je ona, ki se boji le smrtnih grehov, za odpustljive se pa nič ne meni; je tista duša, ki pobožne vaje opravlja leno, nejevoljno, zani-karno; ki moli raztreseno, ki se izpoveduje brez poboljšanja, ki hodi k s. obhajilu brez pobožnosti in koristi; je ona, ki vse nerodno opravlja, brez misli na Boga, brez dobrega namena; ki s vsem kaže, da je izgubljena v opravke, da je sama sebi tuja, ki se boji pričujočnosti svojega stvarnika, in kateri ni prav, ako le pomisli nanj. Mlačna je ona duša, s srednjo pobožnostjo, ki drugim prepušča, naj bodo pobožnejši, ki se ogiblje gorečih in pobožnih oseb, dopadajo pa ji lene in ne-skrbne dušice. Ona duša je

mlačna, ki si prizadeva, da bi se omamila, da bi razdraženo vest pomirila, ki pase v sebi nejevoljnost, samoljubnost, ljubosumnost, maščevitost, presiljeno prijaznost, grajavost, obirljivost in pikanje družih, dasiravno je večkrat pri s. obhajilu. Ona duša je mlačna, ki dela le bolj iz sébičnosti, sébičnost pa vsa njena dobra dela ogloje kakor črv, in ja ognjusi pred Bogom. Mlačna je tista duša, ki se ji gnjusi delo in trud, ki povsodi išče majhnih tolažil ter svoje zložnosti, svoje ugodnosti. Eno samo teh znamenj ti pove, če imaš to dušno bolezen nad seboj. Kaj pa, ko bi ne imel le enega znamenja, ampak njih več, ali celo njih večino?

2. Žalostni nasledki mlačnosti. „Ker si mlačen, pljunil te bom iz svojih usti“, govori Gospod. Ali slišiš strašno to žuganje, nesrečna duša? Bog se pripravlja, da te bo zavrgel, morda za celo večnost. Taisti, ki naproti hiti največim grešnikom, ki nežno vzprejema izgubljenega sinu, taisti te ne more več prenašati! Ti presedaš njegovemu usmiljenju; do tebe se mu tako rekoč mrzi. Kmalu boš podoben, ako se ne izpremeniš, onemu gabnemu izvržku, ki pride skozi usta, in kateri se ti zagnjusi, ako ga le pogledaš, ako se nanj le zmišliš. Ti se ne treseš? Ti bereš, ti poslušаш te strašne resnice z navadno neobčutljivostjo in nemarnostjo? Prej bi bilo pričako-

vati zdramljenja velicega grešnika, ki je pa občuten, in ki stori močan sklep, kakor pa od take mehkobne duše, ki tičí v smrtnem spanju mlačnosti. To želi tudi sveti Duh sam: „O da bi bil mrzel ali gorak!“ — Nobene duše ni teže ozdraviti, ko mlačno. Zakaj? Taka duša misli namreč, da ni bolna, misli pa zato, ker je zaslepljena; vsa mirna je, da le zmeraj nekatere pobožnosti opravlja. — Zakaj je mlačna duša težko ozdravljiva? Zato, ker se zdravila pri taki duši izpreminjajo v strup, ali pa, ker zdravila nji nič več ne pridijo in ne koristijo. Premišljevanja, molitve, izpovedi, ss. maše, obhajila, vse to ozdravlja druge; stan mlačne duše pa se s tem

pohujšuje vsaki dan. — Zakaj je taka duša še neozdravljiva? Zato, ker je vajena, božje darove in milosti izgubljati, traktiti, in toraj se je bati, da bi tudi zadnje milosti spe in igraje ne zapravila. Ali si že videl človeka, na prsih bolnega, kako ga je prsnica skrivaj ujedala in na tihem v grob poravnala? Taki ne čuti posebne bolezní, le vsaki dan pojema, pa da še sam ne ve. Ustaja, kakor drugi, seda za mizo, kakor drugi, hodi vùn, kakor drugi, zahaja tudi v družbe, kakor drugi; videti je, da je med živimi, je tudi, pa ne bo dolgo. Grob se mu tiho koplje pod nogami. Celo na svoj smrtni dan še spi, še pije, še jí, še govori kakor po navadi: toda hipoma

plane smrt nanj, ki jo je najmanj pričakoval. Takemu je podoben mlačni kristjan. — Moli, hodi k izpovedi, opravlja duhovne vaje, kakor druge pobožne in žive duše. Ker pa odpustljive grehe le kopiči in kopiči, se z grehom podomači, tako da ga nič več ne boli Boga razžaliti. Človek stopa čez ograjo smrtnega greha, treba je le potresaja, pa se bo zvrnil v brezno, okolu kterega je hodil tako dolgo. — Ali je pa mlačni kristjan tudi opazil, da je greh smrtni, ki ga je ravno kar storil? oh, ni ga! Zamenjal ga je s tolikimi drugimi odpustljivimi, dejal ga je v taisti razred z majhinimi, umiril se je, zazibal se je v globočino brezna. Ali potemtakem, porečeš, ni nobe

nega zdravila za to bolezen? Je, ljubi kristjan, je zdravilo; vsemogočnemu zdravniku Jezusu ni neozdravljiva nobena bolezen.

3. Pomočki zoper mlačnost. Ako imaš to bolezen mlačnosti, ki je tolikrat smrtna, ne rečem ti: „Premišluj, kako žalostne nasledke da ima“. S. Terezija ni storila nobenega smrtne greha, in vendar ji je Bog pokazal kraj v peklu, kamor bi bila prišla, ako bi bila še naprej živela tako mlačno in zanikarno.

— Tudi ti ne rečem: „Mislii komu da služiš, da si v služb, največega Gospoda“. S. Ignacij je videl redovnega brata, kako malomarno je opravljal delo, pa ga poprašal: „Za koga pa delaš?“

„Za Boga“, odgovori brat. Svetnik odvrne na to; „Ko bi mi bil rekel, da za ljudi, bi ti bil odpustil; taki pa, ki za Boga tako malomarno dela, ni vreden, da bi se mu odpuščalo.“ — Tudi ti ne rečem: „Misli vsaj na sladko tolažbo, ki jo bo okušala tvoja duša na smrtno uro. Takrat boš obilno poplačan za vso gorečnost, za vso zdravo pobožnost, za vso silo, katero si si delal; takrat boš izkušal, kako sladko da je umreti.“ — Kaj naj ti pa vendar rečem, ljubi kristjan? Rečem ti le dvoje. Prvič: ne pusti, da bi dan minol, pa da ne bi bil Bogu veselo v dar prinesel kako pritriganje, majhin trud, majhino zatajenje. Drugič: zatekaj se goreče k molitvi ves

ta Marijin mesec. Oblagodarjen bo, kedor se bo iznebival znamenj mlačnosti, kedor si bo k sercu jemal njene žalostne nasledke, ter se posluževal naznanjenih pomočkov!

Primer. — Častitljivi Tomaž Kempčan, pobožni pisatelj „Hoje za Kristusom“, je bil Materi Božji prisrčno udan že od mladih nog. Naložil si je, da bo vsaki dan nekaj molitev opravljal nji na časti. Polagoma pa je ta njegova gorečnost pešati jela, opuščal jo je zdaj en dan, zdaj dva, tri, tako da jo je nazadnje vso pustil. Prav ta čas je imel skrivnostne sanje, ki so ga opomnile, da je storil veliko napako, opustivši Marijino češčenje. Zdelo se mu je, da so v sobani, — v

kteri so učili in učenci prav pazljivo poslušali nauke učenikov. Zdaj se prikaže nebeška kraljica na oblakih, žarečega obraza, bleščečebelobelo oblečena. Hodila je od učenika do učenika, pri vsakem postala, se prijazno z njim pogovarjala. Tomaž je bil ves nedoučakan. Menil je, da bo s. Devica tudi k njemu prišla. Rekel si je sam pri sebi, da sicer ni vreden tolike prijaznosti Matere Božje, pa da vendar upa, da bo tudi njega pozdravila. Res pride Marija k njemu, pa ne tako prijazna kakor k drugim. Resno upre vanj oko, pa mu očita, čemu je tako zanikaren, čemu tako rad posluša slepivne besede hudobnega duha. „Kje so tvoje pobožne vaje?“ je djala. „Kaj je

iz tiste goreče molitve, iz tistih rožnih vencev in dnevnic, ki si jih opravljal tako prisrčno in pobožno? Vrhu vsega tega pa še misliš, da te bom hvalila? Le pojdi proč od mene! Ker zane-marjaš častiti me z onimi lahkimi vajicami, nisi vreden moje materine ljubezni.“ Po teh besedah zapusti Mati Božja pobitega mladeniča, ter izgine. Tomaž izpozna svojo veliko napako. Izpraša si vest, in trdno sklene pregrešek popraviti. In res, tiste pobožne vaje je odslej zanaprej opravljal tako goreče do konca svojega življenja, da jih ni opustil noben dan. — O srečno posvarilo! Dušo, ki je uhajala s pravega pota, ki je bredla v brezno po-

gubljenja, je Marijino posvarilo zavrnilo spet na pravo pot.

Vaja. — Izvoli si v premišljevanje Jezusovo in Marijino srce. Dvojni ta ogenj ti bo iznovič užigal gorečnost.

16. dan.

O glavni strasti.

1. **Mnogoterost glavnih, strasti.** Vsi nosimo v sebi kali vseh strasti. V vsakem pa je ena, ki nad drugimi gospoduje, ki je takorekoč človekovo znamenje. Ta človek je tako živ, da ga razdraži in razogní vsaka, tudi najmanjša stvar. Pri najmanjši zoperni besedi je v ognju, togotno se prenaša, meče s priimki in zaničljivimi besedami. Taki bi

bil ostal s. Frančišek Saleski, kò bi svoje občutljivosti in razdražljivosti ne bil premagoval. Pobožnost pa, ktere se je bil z materinim mlekom nauzel, mu je pomagala jezljivost krotiti, razdražljivo naravo strahovati. To je storilo, da je bil že v mladih letih goreč Marijin častivec, in da je že mlad dajal lepi vzgled, kako se Marija časti. V šoli te dobrotljive, te krotke, te mile device se je učil, kako se jeza zatira, kako se s korenino ruje. V tej šoli si je bil pridobil tako enakosrčnost in krotkost, da ga še veliko zasramovanje zbegati ni moglo. — V ónemle človeku gospoduje strast napuha, ki se kaže v stoterih podobah. Zdaj se kaže očitno, zdaj se povišuje,

zdaj druge ponižuje. Misli le na časti, na mastne in častne službe, na srečen vzpeh, na zmago zmeraj in povsodi. Napuhnjenec je včasih tudi bolj bojazljiv in bolj pokrit, ter se rad skriva pod navidezno pohlevnost. Potlej pa se pokaže, kedo in kakešen da je, ako je vzpel; ali pa mu v srcu tli nejevolja in bridka togota, ako se mu ni posrečilo. Kedor bi nanj pozabil, ali pa druge hvalil pričo njega, bo slišal, kako bo razdražen, razsajav. Kader ga pa hvalijo, čislajo, občudujejo, se napihuje tako smešno, da je milovanja vreden. S. Frančišek Haverski bi bil tej strasti podvržen ostal, ko bi ga s. Ignacij ne bil učil, napuhnjeno strast krotiti, vso hvalo Bogu dajati.

Strast napuhnjenosti in častilakomnosti se je izpremenila v sveto gorečnost, iz ktere se je cerkvi porodil apostel Indovske in Japanske. — V tretjem je gospodujoča strast lenoba, postopavost, počitnost, zaspanost. Nič ne stori, pa tudi za nič ni. Dnevi, tjedni, meseci, morda leta preteko, lenuh pa se za stopaj ne premakne. Zmeraj dela načrte, pa nobenega ne izpelje; zmeraj začinja, pa nikoli ne začne, nikoli ne konča. — Koliko je še drugih glavnih in gospodujočih strasti! pa tukaj jih ni moči vseh naštetih. Je klepetavost, ki se ne da motiti; je hudobnost, ki bližnika zmeraj objeda; je začetek umazane skoposti, otročja in smešna ničémurnost zavoljo najmanjših

prednosti, nagnjenje lagati in potuhovati se. — Vse to se skrči na dve strasti, ki sta materi drugim: namreč napuh, ki vse nase obrača, in pa na počutnost ali lenobo, ki si neče sile delati v ničemur. Ena izmed teh dveh strasti gospoduje v nas, in morda tudi nekoliko druga. Ta gospodujoča strast je toraj naš smrtni sovražnik. Kako resno in krepko bi si imeli prizadevati, tega zakletega sovražnika oboriti! Izpoznavaj glavno strast v sebi, izlasti ta mesec, prosi s. Duha razsvetljenja in Marijo pomoči.

2. Znamenja in žalostni nasledki, ki jih ima glavna strast. Glavna ali gospodujoča strast je tista, ki je izvir in korenina drugim grehom. Ali jo

poznaš? Povejmo določnejše: Je tista, ki ti dela največi nepokoj, ki te najbolj grize; je taista, ki ti da, zavoljo česar se največkrat izpoveduješ. — Ako jo iz teh znamenj še ne izpoznaš, priuzemi še četrto. Pazi! Je tisti pregrešek, ki je tvojemu srcu najljubši. Ako te kedo prime za druge pregreške, ne čutiš tolikanj; ako pa si prijet za pregrešek, ki ga imaš najraje, ako se pregreši kedo zoper tega tvojega ljubčeka, o takrat ti je pa hudo, takrat je zavrelo! Ta strast je tedaj glavna; je tisti sovražnik, ki ga moraš najhuje preganjati. Ko si ga izpoznal, moraš ga črtiti. — Pomisli, ljubi kristjan, ko bi bil tako nesrečen, da bi se vekomaj pogubil, ko bi te zadela prestrašna nesreča po-

gubljenja, bo prav glavna strast, ki bo kriva, da si se pogubil. Ona jih je pogubila vse, ki so zdaj v peklu; ona jih bo še une-srečila, ki bodo še goreli. Ona je slaba stran na tvoji duši, ne-kakešna prelomina, prhak zid. Na to stran bo udaril peklenški sov-ražnik, pa te bo premagal; na-sproti pa boš ti sovražnika od-podil, ako to stran utrdiš in va-ruješ. Ako tega Golijata pobiješ na tla, bodo premagani bežali vsi drugi Filiščani. — Žalosten je dušni stan, v katerem gospo-dari glavna strast! Od vseh strani vro grehi v tako dušo, glavna strast pa jih redi in pita vsaki dan. Zatoraj pešajo dušne moči, zatoraj te trinoži huda navada, zatoraj ti pamet temni, zatoraj

je tolikrat konec vsemu temu: nespokornost in večno pogubljenje! Srečni in modri so oni, ki neprenehoma izganjajo tega sovražnika. — Akoravno pa že dolgo hlapčuješ peklenškemu temu gospodarju, vedi, da so milosti in pomočki še večji, sè kterimi se ga moreš odkrižati.

3. Pomočki zoper glavno strast so v kratkem tile: a) Velikodušen trden sklep. Na pol čednost, na pol pravičnost, na pol volja morejo pač ogenj strasti ustaviti za nekoliko časa, nikedar pa glavne strasti popolnoma ne zmagajo. Strast se potem šele prav vzdigne in okrutno zagospodari dušam; b) sveta navada si vest izpraševati. Vračaj se vsaki dan v svoje srce, ter se

odločno postavi zoper pregreške preteklega dne. Vse misli pre-skušaj, vse želje kliči na odgovor: tako boš lože dobro delal in hu-dega se varoval. Zapovej vsem svojim dušnim močem in zmož-nostim, naj se zedinijo in vzdi-gnejo zoper glavno strast, ki kraljuje in najvišje svojo grdo kačjo glavo povzdiguje. Da pa moč dobiš zato, zaupaj v Marijo.

Primer. — Kam pripelje človeka poglobitna strast, kaže najočitnejše izdajstvo Judeževu, ki je prodal svojega Boga in Gospoda. — Semkaj pristavljamo pa drugi primer iz prvih stoletji krščanstva, ki kaže, kako more glavna strast človeka zaslepiti, in pa da je Marijina moč tolika, kakor je njena dobroti. — Bo-

goljub je bil cerkveni oskrbnik v Adani. Bil je svet mož, olepšan z mnogimi čednostmi, goreč mašnik, tako da so ga hoteli oklicati škofa. Hudobni ljudje pa so raznesli, da Bogoljub cerkvene dohodke zapravlja. Škof ga odstavi. Ta sramota ga je strašno bolela. Na misel mu pride, maščevati se. Namestu, da bi bil to strast v kali zatrl, odpre ji vrata. Odpade od cerkve. Seznan se z brezbožnim Judom. Jud mu obljubi pomoč, pa le, ako bo storil vse, kar mu bo veléno. Jud ga pripelje v čudno družbo; na sredi je sedel hudič na prestolu. Jud prosi pomoči Bogoljubu, da bi se mogel maščevati. Hudič jo obljubi, ako Bogoljub zataji Kristusa in Ma-

rijo. Ta ponudba hudo pretrese Bogoljuba. Omahuje; nazadnje vendar vzmore glavna strast marševavnosti, ter z lastno roko podpiše svojo odpoved. Božja previdnost pa je stvari zasukala. Škof je izvedel, da je bil Bogoljub po krivem obdolžen. Zatoraj mu da priti v cerkev, tukaj mu pred vsemi povrne dobro ime, ter ga postavi v poprejšnjo službo. Akotudi je to zadoščenje Bogoljuba nekoliko tolažilo, vendar ga je grozno vest pekla noč in dan. Pokori se, strahuje se, posti se, joka se, da se je odrekel Kristusu pa Mariji. Ko bi se le ne bil odpovedal tudi Materi Božji, Mariji! Vendar se vrže pred njeno podobo na kolena, ter z obrazom v tla obrnjenim.

govori téle besede: Sveta Devica, ki si priprošnica ljudi, zavetnica grešnikov! Izpoznavam pričo neba in zemlje, da nisem vreden milosti, ktere te prosim, zavoljo hudodelstva, ktero sem doprinesel zoper tebe in zoper tvojega Sina. Pa, izpodbujen s tvojo dobrotljivostjo, vržem ti se pred noge, ter te preponižno prosim pri onem usmiljenju, ki so ga izkusili že največi grešniki, imej usmiljenje z nesrečnikom, ki se je dal od hudiča ogoljufati. Ti edina moreš potolažiti svojega Sina, kateri me mora po pravici studiti. H komu naj se zatečem, ako me ti zapustiš? Prošnje kesanih grešnikov še nikedar nisi odbijala. Ali naj sem jaz prvi, ki te s svojimi solzami omečiti

ni mogel? Kaži tvojemu Sinu moj trdni sklep, ki sem ga storil: zanaprej zvesto v njegovi službi živeti in umreti.“ — Črez 40 dni je prebil v molitvi, v postu, v joku, v ostri pokori. Nato se mu prikaže Mati Božja, mu očita storjeni prestop, ter mu reče moliti vero. Bogoljub to stori, Mati božja pa mu obljubi zanj prositi, in na to izgine. Bogoljub nadaljuje spokorno življenje. Priupal je, kar je upal. Marija se mu prikaže drugič, ter mu prijazno de: „Bogoljub, tolaži se! Kazala sem Bogu tvoje solze in molitve. Vzprejel jih je milostno. Le zmeraj nato misli, da ohraniš zvestobo, ki si jo prisegel mojemu Sinu pa meni.“ — Ta milost ga je neizrečeno oveselila. Vendar pa ^{ga}

je pekla še misel zavoljo odpo-
vednega pisma, ki je ostal sov-
ražniku v roki. Bogoljub prosi
sveto devico prav goreče, naj mu
preskrbi ono pismo. Črez tri dni
ga najde Bogoljub prebudivši se,
na svojih prsih. Še bolj se je
veselil. — Drugi dan je bila ne-
delja. Škof gre v cerkev, Bogo-
ljub pade predenj, pove mu,
kaj se mu je zgodilo, izroči mu
hudičevu pogodbo, ter ga prosi,
naj jo prebere vsemu ljudstvu.
Dobri škof ga vzdigne, prijazno
ga objame, hvali gospoda Je-
zusa in njegovo Mater, ter pismo
sežge. Bogoljub prejme s. rešno
telo, in ko pomóli pred podobo
milostne device, čuti bolezen:
ispozna, da ga Bog kliče k
sebi.

V nekoliko dneh res sladko premine v Gospodu.

Vaja. — Pri vsaki izpovedi se obtožuj gospodujoče strasti. Misli, da ti je sleharni dan nesrečno pretekel, kateri nisi ničesar storil zoper to strast. Ako boš v tem zvest, porok sem ti, da se boš izveličal.

17. dan.

O človeškem strahu.

1. Človeški strah je grda sožnost. Ali je kaj gršega, kakor svojo vero ravnati po muholjnosti drugih? in pa toliko kristjan biti, kolikor se drugim dopada? Ko bi te kedo na kaki pregrešek opomnil, bi ga ti morda prosil, naj pazi sam nase.

Tukaj pa se napadajo tvoje dobre lastnosti, tvoje čednosti, tvoja vera; ali boš tako zanikaren, da bi se je sramoval? Kaj? šala, kazaj, migljaj te že zmoti? Bojiš se, da bi te ne imeli za topoglavca, mračnjaka, pa ne pomišliš, da prav ta človeški strah je slabost, in sicer najrevnejša slabost! Ljubi kristjan, človeški strah kaže, da imaš slab značaj, značaj brez trdnosti in moči, in človek, ki je njegov soženj, je soženj vsem ljudem. Pa res, le poglej ga, kako gre memo cerkve. Vest mu pravi: „Pojdi k maši, dan Gospodov je; pojdi v to cerkev, hiša božja je“. „Ne hodi,“ pravi strah človeški; „oni le ljudje bi te videli“. „I kaj ti bodo pa hudega storili?“ praša

vest. „Nič nič, pa bojim se . . .“
 Ali ni to sramotno!? — Podaj
 se ž njim na pot, sédi ž njim
 za mizo. Notranji glas mu pravi:
 „Drži zapovedi! Izpolnjuj postno
 zapoved!“ „Oh, ne morem“, od-
 govarja človekobojni kristjan.
 „Tvoj Bog, tvoja vera, tvoja vest
 ti zapoveduje!“ „Res da, ali
 gostje bi se mi smejali.“ Kaj
 tako? Ko bi ti kedo rekel, da si
 figavec, bi porastel za seženj; tu
 te pa že stresa ena sama beseda?
 Vedi, prijatelj, da na svetu je
 marisikaj narobe. Zmeraj se go-
 vori, in pa v vseh jezikih: ne
 poudarjajte tolikanj vere; vera
 dela slabe duhove in hinavce.
 Ali so bili res slabi duhovi in
 hinavci tiste velike duše, tisti ju-
 naki krščanstva, ki so hrabro

stopali na morišče, ter sodnikom dejali: „Ne moremo v to privoliti; naš Bog, naša vest nam to prepoveduje!?“ Trepoglavci in hinavci in mračnjaki so le tisti kristjani, ki se vere sramujejo, ki se tresejo in boje vsacega mlečnega malopridneža! Ako jim brezbožnik pravi: „ni Boga,“ brž se za njim oglasijo rekoč: „ni Boga,“ in da bi se prikupili, pristavijo še: „ni pekla.“ Oni so slaboumni in hinavci, ki se smehljajo, kader prijatelj nesramno govori, ki odobrujejo, kar vera in poštenje prepovedujeta. Taki slamoglavni ljudje hočejo biti omikani, obzirni, ki se boje izprijenih ljudi!? Koliko je kristjanov, ki se dado od človeškega strahu tako premamiti, premagati,

ugnati, da jim je pravi Bog takorekoč neznan. Resnične so besede Tertulijanove: „Izveličanje mi je zagotovljeno, ako se svojega Boga ne sramujem. Kedor Boga neče izpoznati, ga tudi Bog ne bo: pogubil ga bo človeški strah. Odpravi človeški strah se sveta, pa bo izginila množina grehov, ki zdaj tolikanj stiska uboge ljudi.

2. Človeški strah je sramotni odpad od Boga. Slišal si že, kaj je storil Hlor, oče Konstantinov. Ta cesar, Hlor, je bil še pogan ali ajd, pa je imel veliko služabnikov in uradnikov kristjanov. Nekega dne poskusi cesar vero in zvestobo svojih služabnikov. Zbere jih okolu sebe, ter jim ukaže, naj vsaki izpozna,

kakošne vere da je, ali je pogan ali kristjan. Nekteri se tresejo, češ, ako povemo, da smo kristjani, izgubimo službe; pa so iz človeškega strahu zatajili svojo vero, svojega Izveličarja. Večina pa ostane trdna, ter povedo na glas, da so in ostanejo kristjani. Kaj se zgodi? Tiste kristjane, ki so hteli cesarju se prikupiti, in so vero zatajili zavoljo tega, tiste cesar od sebe izpodi, one druge pa pri sebi obdrži. „To so možaki,“ je dejal casar, „to so značaji! Ker so zvesti svojemu Bogu, bodo tudi cesarju zvesti.“ Prav je govoril ta cesar. Kakošnega spoštovanja so vredni ljudje, ki iz dobička gazijo najsvetejše dolžnosti? ki zavoljo koristi prodajajo čast in poštenje

krščanskega moža? ki z deli očitno kažejo, da so odpadli od Boga in od vere njegove? Vsi taki ljudje so nesrečni sožnji in zaničljivi hlapci človeškega strahu. Že v starem času jim je očital Tertulijan: „Vsi se bolj bojite človeka, kakor pa Boga.“ Vi primerjate prijatelja z Bogom, izberete si pa — Boga? o kaj še! prijatelje, mladiča, izprijenega brezbožnega človeka, od kterega bi ne uzeli ne dobrega sveta, še manj pa zapovedi. Zavaljo tacega človeka zanemarjate Boga in prezirate njegove zapovedi? Čigava je vera? božja; čigave so zapovedi? božje; ako jih pa zatajuješ, ali nisi potemtakem odpadnik? Praviš: moram iti v to družbo; kaj pa poreko, če me

ne bo; kaj poreko če bodo videli, da v cerkev hodim.“ Ako ti veruješ, da je Bog, da so nebesa, in da je peklo, prašam te, ali nisi največi neumnež, kader opuščáš najimetnejse reči zavoljo hudobnežev? Pusti hudobneže, naj blódiijo, saj dolgo ne bodo, saj bodo tudi oni stopili pred sodbo božjo. „Tedaj bodo pravični,“ govori s. Duh (Modr. 5. 1—6,) „tedaj bodo pravični stali prav srčno pred njimi, ki so jih stiskali in jim jemali dela. Ko bodo hudobneži to videli, bodo zbegani od groznega strahu, in čudili se bodo zavoljo nepričakovanega izveličanja pravičnih. Sami med seboj bodo govorili, kesali se bodo, in zavoljo dušne bridkosti bodo vzdi-

hovali: „Ti so, ki smo jih negdaj zasmehovali, in se o njih zasramljivo pogovarjali. Mi, neumni, smo njih življenje imeli za nes-pamet, in njih konec za nečast. Glejte kako so zdaj šteti med otroke božje, in njih del je med svetniki. Mi tedaj smo zgrešili pot resnice.“ „Trudili smo se, da smo se pogubili.“ „O kako težavna je pot v peklo!“ Vidiš, ljubi kristjan, tako bo s tistimi, ki se zdaj norčujejo, iz dobrih. Te besede je dal zapisati sam Bog! Zatoraj ne trepetaj, in ne méni se, kaj ljudje poreko; méni se za to, kaj poreče Kristus, tvoj Gospod in prihodni sodnik. Ali se boš sodni dan tudi nánje izgovarjal? Izgovarjal se je Adam, izgovarjala se je Eva; ali sta pa

kazni ušla? Tako tudi tebi izgovor, človeški strah, ne bo pomagal. Kako vesel pa bo človek že na smrtno uro, ki se ni menil, kaj govore malopridni ljudje! — Ako toraj želiš, da te Bog izpozna za svojega, izpoznavaj ga vselej tudi ti. Zato se pa varuj strahu pred ljudmi, ker ta strah je sramotna sožnost, in sramotni odpad od Boga.

Primer. — V nekem večem mestu na Francoskem je bil otrok, ki se je pripravljaj za s. izpoved. Imel pa je take stariše, ki za vero niso dosti marali, ter so mesno jedli vsaki dan, brez razločka. Otrok se tega pri izpovedi obtoži, mašnik pa ga podučí, kako naj ravna zanaprej. Drugi dan je bil petek. Kosilo

je spet mesno. Otrok pravi, da ne bo jedel mesa. „Zakaj ne?“ ga prašajo. „Zato, ker cerkev prepoveduje v petek meso jesti.“ „Jaz zapovem, daj jej, če ne boš cel dan zaprt.“ Otrok ustane, pa gre v zapor. Materi, seveda, se smili lačni otrok, nese mu jesti, pa očita mu, čemu ne uboga. Otrok pa ji odgovori: „Ata so rekli, da naj meso jem. To se ne sme, prepovedano je, greh je. Tega nisem ubogal, ker je greh. Potlej so pa rekli, naj grem v zapor. To sem pa prec ubogal, ker to ni greh. Zato tudi pokusil ne bom, kar ste mi prinesli, da bom ata ubogal.“ — Mati kar ostrmi nad takim modrim in srčnim odgovorom. Gre vunkaj, da skrije solze, potem pa možu

pove. Mož je sam ganjen. Čudi se, da je otrok toliko pameten, ter izpozna, da otrok je boljši ko onadva oba. Oče gre k njemu, objame, ga ter praša, kedo mu je to svetoval. Otrok pove, da pri izpovedi. Oče se gre duhovnik zahvalit, ter ga prosi, naj bo tudi njijun izpovednik. Srečni otrok, ki je one podučil in izpreobrnil, ki bi bili imeli njega prav napeljevati!

Vaja. — Prosi po Mariji s. Duha, naj ti dodeli dar moči zoper strah pred ljudmi.

18. dan.

O odlašanju pokore.

Vse stvari hvalijo Boga, svojega stvarnika; le človek, naj-

imenitnejša stvar božja, ktere ga Bog s tolikimi dobrotami obsipa vsaki dan, le on ga ne hvali, kakor se spodobi, le on ga žali, ter pokoro odlaša od dne do dne, dasiravno pravi s. Duh: „Ne odlašaj pokore od dne do dne“.

1. Odlašati pokoro je velika krivica. Bog te je ustvaril, toraj je njegov tudi vsaki trenutok tvojega življenja. Odrešenik te je otel peklu iz žrela, ter te odkupil s svojo predrago krvjo; toraj si vse dolžan njemu, kar koli si. Vse v tebi je njegovo, vse je njegova last. Ali boš hrdiču daroval pšenico, Bogu plevel, kakor Kajn? Ali boš tanu dajal mlada leta, Bogu ponujal gnile kosti? — Ali služi Bog, ki je zate na križu

umrl; ali zasluži oče, ki z veseljem prebiva med svojimi otroci; ali zasluži dobri pastir, ki se tolikanj trudi in poti za svoje ovce; ali zasluži Izveličar, ki se vsaki dan za nas daruje; ali zasluži tvoj Bog, da ga ljubiš? da greh zapustiš? da se spokoriš in njemu služiš? — Dva misijonarja sta se dolgo ukvarjala, da bi bila trdovratno ljudstvo omečila. Na posled zbere eden vse svoje moči, ter pridiga z največo gorečnostjo. Poči mu pa žila v prsih, pade, umrje. Še tisti dan stopi drugi misijonar na prižnico, s krvjo svojega mûčeniškega tovariša okrvavljeno, ter poslušalcem pokaže krvavo suktnjo rekoč: „Vidite tukaj kri, ki je bila za vas prelita! In vi hočete satanu dati

duše, ki so nas toliko stale?“
 Ljudstvo se zgane, izpozna svojo
 grešnost, trka se na prsa, ter se
 izpreobrne. — Ljuba duša! Tebi
 se pa kaže slehri dan, ne mi-
 sionarjeva krvava suknja, ampak
 Kristusova. Tebi se vsaki dan
 govori: „Vidiš kri, ki je bila
 zate prelita, kri božjega Sina“,
 pa se vendar ne izpreobrneš! Kaj
 bi se ti imelo pokazati, da bi bil
 ganjen? da bi pokore ne odlašal?
 — Ko bi bil smrtno ranjen, ali
 boš odlašal dan, dva, tri nevarno
 rano osnažiti in zavezati? Duša
 tvoja pa je smrtno ranjena, zme-
 raj je v smrtni nevarnosti, in
 vendar se ti nič ne mudi, da bi
 jo zacelil. Brezno peklenško ti je
 odprto pod nogami, ter zija, da
 bi te požrlo; tvoje življenje le

na niti visi: ti pa le praviš: jutri se bom poboljšal. — V Tebah na Grškem je vladal trinog. Sovražili so ga. Zato se zaroté zoper njega, da mu bodo uzeli življenje. Prijatelj izve o zaroti, pa jo ovadi trinogu. Poslal je namreč strežaja s pismom k njemu rekoč, naj pismo mahoma odpre, ker stoje v njem resne stvari. Ko pride strežaj k trinogu, in pove, da naj se pismo precej odpre, ker so v njem resne stvari, zakriči pijani trinog: „Resne stvari na jutri!“ Ne preteče pol ure, pa trinog ni bil več med živimi; umorili so ga. — Kaj ne, da je bil nespameten. Ali pa ne delaš ti prav tako? ali pa še bolj nespametno? Ti ne izgubiš le telesa,

tudi dušo izgubiš; ne gre toliko za čas, gre za večnost.

2. Odlašati pokoro je žalostno, kajti čas je negotov. Na kaj se pa zanaša grešnik? Zanaša se na čas, na prihodnji čas, ki ni njegov. Pobiljšal se bom že še, praviš. Boš? kako veš, da se boš? Ali ti je morda angel Gabriel povedal, da boš živel dotlej? Kje imaš zapisano, da te ne pograbi nagla in neprevidena smrt? Ako so strasti že zdaj tako močne, da jih pekočava vest krotiti ne more, ali se ne bojiš, da bi te popolnoma v strahu ne imele? in da bi ti glas božjega, vesti, ne zadušile? Ali se boš spokoril na smrtno uro? Telo bo takrat onemoglo, duša bo oslabela, duh bo pobit,

moči bodo pojemale. Takrat, ko boš bolan na duši in na telesu, takrat misliš, da se boš spokoril? ti ki se nisi poprej, ko si bil močan in zdrav? — Na smrtno uro se boš poboljšal? Kaj takrat porečeš Bogu: Tole: Vse strasti sem nasitil, naveličal sem se greha, najlepša leta ima hudič, ostanke telesa, v pregrehab obrabljenega, pa duše v hudobijah posušene, te pa ti vzprejmi, gospod Bog! — Čemu odkladaš poboljšanje zmeraj na jutri? Zakaj ne začanjaš koj danes? Zakaj se prec danes ne spoštuješ, ti, ki si otrok božji, brat Kristusa, prebivališče s. Duha? — Praviš: mlad sem še. Ali pa ne vidiš, da tudi mladi mrjo? da jih veliko pade v grob, ki so v cvetu življenja? Mlad si, pra-

viš; to pa poslušaj, kaj pravi s. Duh mladim: „Pregrehe mladega človeka bodo ž njim rasle: prilezle bodo v mozeg njenovih kosti, ter bodo ž njegovimi kostmi v grobu spale.“ — b) Kedor odlaša pokoro, oslepi na duhu, ter otrdne na srcu, Bog zapusti dušo, ki mu hrbet obrača. Dobre misli so redkejše, nagibi milosti slabejši, vest je otrpnila. Kje so pomočki, ki bi tako dušo rešili? Ali bo molitev? Molitev prihaja iz vere, vera pa je onemogla, ugasnila. Ali bo dobri uzgled mladih in pobožnih ljudi? Iz teh se grešnik norčuje. Ali mu na srce govôri? Ne, to ga še ujezi. Ali naj smrt tega grešnika prestraši? Tudi ona ga ne bo, ker jo vidi le od daleč. Ali ga bo

ozdravil zakrament s. pokore? Kako ga bo ozdravil na zadnjo uro, ki ga že tako dolgo ni prejel, ali pa brez kesanja, brez resnega sklepa, iz navade, morda celo iz hinavščine? Na zadnjo uro zakriva gosta megla vse resnice; bolnik nima, čemu bi veroval: zaspan je, smrtno zaspan; ne čuti nič, in milost božja ga takorekoč predreti ne more. Njegovo srce se tako trdovratno drži hudega, da ga najstrašnejše verske resnice ne odtrgajo od hudega. — Ljuba duša, ako imaš sama sebe rada, ako želiš sama sebi dobro, oh ne zapravljaj draga časa. Vrzi se k Marijinim nogam, saj ne boš prvi, ktere ga je Marija rešila. Vedi, da pokoro

odlašati je krivično Bogu in žalostno za človeka.

Primer. — S. Gregor Veliki, papež in cerkveni učenik, pripoveduje v četrnih bukvah pogovorov zgodbo, ki se je zgodila o njegovem času. — Bogat mož, Hrisákrij po imenu, je dolgo živel v najbolj divji razuzdanosti. „Bil je“, pripoveduje svetnik, „popolnoma zemljéna duša. Vse njegove želje so bile v lakomnosti pa mesenosti. Božja pravica se je utrudila prizanašati njegovi razuzdanosti. Udari ga z boleznijo, ki ga je peljala v smrt. Preden pa se mu duša iztrgala iz telesa, odpro se mu hipoma oči. Okolu postelje vidi vse polno hudičev, nagnjusnih in strašnih pošasti. Žugali so mu,

da ga bodo živega v peklo potegnili. Bolnik, ki je to videl, se je na vso moč prestrašil, tresel se po vsem životu, in mrzli pot mu je stal po čelu. Prav teško, z umirajočim glasom pokliče sina Maksima na pomoč. „Maksim, moj sin!“ upije strašeni bolnik. Maksim hitro priteče. „Ljubi moj sin, Maksim“, pravi pojemajoči bolnik, „ljubi moj sin, spomni se, da sem ti zmeraj le dobro izkazoval! Uzemi me zdaj v svoje varstvo!“ Medtem prihiti vsa Hrisákrijeva družina, ter z Maksimom vred stoje okolu postelje umirajočega očeta. Gledajo in gledajo okolu, pa ničesar ne vidijo; hudiče je videl le bogati grešni bolni oče. Okolustoječi so hudobne duhove slutili le iz strahu

nesrečnega grešnika. Hrisákrij skače iz postelje, skriva se, napeña se, da bi ušel tej grozovitni četi. Zdaj se obrne oko k okolu stoječim, zdaj v strop, zdaj v zid. Toda povsodi vidi peklenske sovražnike. Nazadnje začne upiti iz vseh moči: „Pojenjajte, počakajte, le do jutri še.“ Obupno upijoč in kričeč je izdihnil svojo nesrečno dušo. Že na tem svetu mu je Bog dal okušati kazni, ki so ga v popolni meri čakale na onem svetu.

Vaja. — Pomni, da Bog, ki je skesanemu grešniku odpustčanje obljubil, pa grešniku, ki pokoro odlaša na jutri, ni obljubil jutrnega dne. Zatoraj skleni nemudoma se podati pred usmiljenega Jezusa in njegovega

namestnika, ako si bil tako nesrečen, da si padel v smrtni greh.

19. dan.

O smrti.

Strašno prebujenje je smrt, ljubi moj kristjan. Takrat ni več slepljenja, takrat izpozna človek ničémurnost sveta, takrat se pokaže resnica. Kako moder je tisti, ki je globoko premišljeval o smrti! Koliko se jih je že izpreobrnilo, ker so mislili na zadnjo uro, na zadnji odsek življenja. Koliko mlačnih duš, koliko grešnikov je ta misel k dobremu izpodbudila, in v večno življenje pripeljala! — Neki

bogat mož je bral 5^o p. v 1. Mojz. bukvah, v katerih je govorjenje o prvih ljudeh, kako dolgo so živeli, in našel pri vsakem pristavek: „Pa je umrl.“ Adam je živel 930 let, pa je umrl. Set je živel 912 let, pa je umrl. Metuzalem je živel celo 969 let, pa je tudi umrl. Nato zapre bukve, premišljuje, pa de: „Ko bi živel tudi 10×100 let, se vendar poreče: pa je tudi umrl. Kaj ti ostane potem od vsega bogastva in veselja?“ To ga je tako presunilo, da je izpoznal ničémurnost pozemeljskih blagrov, da je svet zapustil, in v redu s. Dominika se posvetil. — Ker je ta misel tolikanj koristna, se bomo danes pri nji pomudili. Pojdiva na pokapališče

Ni nama treba daleč iti, vsaka vasica ima svoje. Odpriva neko-liko zemljo: tu najdeva le kosti, smrad, prah. Reciva: „Tisti, ki jih zdaj vidiva in duhava, so bili živi kakor midva. Nekega dne, morda prej kakor si mi-sliva, bova, tudi midva, kar so zdaj oni.“ Danes meni, jutri tebi. Ostaniva pri grobu. Pomi-sliva

1. kaj je pred smrtjo. Smrt je gotova. „Človeku je sojeno enkrat umreti.“ Pri drugih rečeh je drugači. Pravijo: morda dobi pravdo, morda preboli, morda pojde v kopel, morda . . .; pri smrti nihče ne pravi: morda. Živi zmerno, kakor češ; drži se najbolj izurjenih zdravnikov, u-živaj najzdravejše jedi, umreti

moraš: človeku je sojeno. Stari mro, mladi tudi. Ubogi mro, bogati tudi. Nevedni mro, učeni tudi. Bolniki mro, zdravniki tudi. Grešniki mro, svetniki tudi. Marija je umrla, Jezus Kristus je umrl, tudi mi bomo umrli, tudi mi. Prišel bo čas, ko se o meni, ki to pišem, in o tebi, ki to bereš, ali poslušáš, ko se poreče: Veš kaj novega? ta in ta je umrl.“ „Bog mu daj dobro,“ odgovoril bo drugi, pa bo mir besedi. — Ne zanašaj se na svojo mladost. Prav malo se jih visoko postara. Poglej po ljudeh. Ali vidiš med njimi veliko starosti osivelih? Ko je smrt prvi vikrat mahnila s koso, so bili štiri rji na svetu. Abel je bil najmlajši, pa je prvi padel. — Kako boš umrl? V legarju? v mrzlici? za

rano? ali boš utonil? ali padel?
 ali te bo strela ubila? ali mrtud
 zadel? ali pa druga nesreča,
 katerih je dandanašnji toliko? Ali
 boš v bolezni pri zdravi pameti?
 ali boš norel in razsajal? O vsem
 tem ne veš nič. — Kje boš u-
 mrl? Zunaj na deželi? v postelji?
 na cesti? v gledališču? na ple-
 su? na potu? v cerkvi? O vsem
 tem ne veš nič. — Kedaj boš u-
 mrl? V 20 letih ali v 1 letu?
 morda ta mesec? ta teden? no-
 coj? Kedaj pa? O tem nič ne
 veš. Le to veš, da je veliko na-
 gljih smrti, da jih je veliko po-
 koro odlašalo na zadnji čas,
 da jih je pa smrt prehitela, in
 da so stopili pred sodbo božjo
 brez pokore. Kedor umrje v smr-
 tnem grehu, umrje pogubljen.

Veš, kaj je rekel Jezus Kristus?
 „Sin človekov bo prišel kakor
 tat, ponoči.“ Ko bi bilo to re-
 čeno le enemu samemu, bi se
 morali tresti vsi, in se prašati
 ali sem jaz? Smrtna obsodba je
 izrečena nad vsemi, brez razločka;
 ali pa mislijo vsi nanjo? — Po-
 misliva.

2. Kaj gre sè smrtjo? Glej
 onega moža, bogatega in mogoč-
 nega, onega nasladneža in me-
 seneža, ki koprni na postelji. Tri
 puščice so, ki mu prebadajo dušo:
 kar je bilo, kar je, in kar bo. —
 Preteklost. Življenje mu je
 minolo kakor sanje. Veselice,
 časti, hvala ljudi, veseli dnevi
 so izginili. Vse je preteklo. Vse?
 Ne vse. Ostali so grehi, hudodel-
 stva (pregrehe, mnogoštevilni ka-

kor velika armada) porazdeljeni okolu postelje. — Kar je. Žalostno gleda po lepi sobi, po dragem hišnem orodju, po krasnih vrtovih. Vse to mu pravi: nič več nas ne boš gledal. Ženo, otroke, prijatelje, znance, vse mora zapustiti, nobeden ne pojde, žnjim, sam mora na morje večnosti. Svoje telo, ktero je tolikanj varoval in pital, ljubkal in razvajal, tudi svoje telo mora zapustiti, naj ga grobarji odneso, in v zemljo zakopljejo črvem v žrtje. — Sodnik je bil poklican k bogatinu, da bi naredila oporo. „Komu zapuščate svoje imenje?“ praša sodnik. S tresočim glasom začne govoriti umirajoči bogatin: „Zapuščam . . . Zapuščam . . . Zapuščam svoje

polje . . . svojo grajščino . . .
 svoj denar . . . Zapuščam hišno
 opravo . . . svoje dohodke . . .
 Zapuščam vse . . .“ Vse je za-
 pustil določenim osebam. „Kaj
 pa svoji duši zapuščaš?“ praša
 s. Avguštin. — Velikrat pokli-
 čejo mašnika, ko je že čas po-
 tekel. Pa hudič je tudi zraven;
 dela to svoje; ponavlja in po-
 dvojuje napade, vedoč, da ima
 le še malo časa. On pozna slabo
 srčno stran umirajočega; pozna
 izkušnjave, sè kterimi ga je naj-
 večkrat v greh podrl. Mašnik si
 sicer prizadeva z bolnikom obu-
 diti dejanja čeznaravnih čednosti:
 vere, upanja, ljubezni, kesanja
 in obžalovanja. Pa kaj češ? kako
 naj na pol mrtvi bolnik obuja
 dejanja čeznaravnih čednosti, ki

jih ni, ko je bil še zdrav. — Pobožni kardinal Belarmin je na smrt pripravljaval imenitnega moža. Opominjal ga je, naj ž njim obudi kesanje in žalost nad grehi. „Kaj se to pravi: kesanje in žalost?“ praša ga umirajoči. Kardinal mu jo hotel dopovedati. Toda bolnik je bil nepočakan, ter je dejal: „Kaj pravite? Ne razumem vas. Pustite me v miru. Zdaj ni časa za to.“ Kmalu na to je umrl. Za to pa je časa imeti moral. Videli so na njem očitna znamenja pogubljenja. — Kar bo. Po smrti se izpusti telo v drob zemlje. Gre dolù gol, k večemu pokrit z nekterimi cunjami. V zemlji pa gnije, in gabna črvad se žnjim masti. To je delež telesu. Dušo peljejo dobra in huda

dela pred sodni stol božji. Ona stoji pod mečem božje pravičnosti. To je delež duši. Vse premoženje bodo pograbili samogoltni dediči, ter bodo komaj čakali pogreba. Oglejmo si nekotoliko telo, za katero se na zemlji toliko stori. Kaj bo iz telesa, ko se bo duša iz njega izločila. Mrzlo bo, neobčutno, mrtvo. Ali si že videl kterikrat mrliča? Kaj si opazil na njem? Na pol odprta usta, mrkle oči, črnorumeno čelo, na katerem so videti še sledovi ledenega potu, ki se pokaže pred zadnjim izdihom; grozno bled obraz, votla lica, kamenite ustnice. Kaj je zdaj iz tistega lepega obraza, iz tiste živahne barve? oh, še senca lepote ni ostala! Zatoraj je tako težko

mrtvo osebo prepoznati. Moj Bog, kako strašno izpremeni smrt človeka! ne pravim v enem letu, v enem mesecu, v enem tednu, ampak že v nekterih trenotkih, kar se je bila duša ločila od njega. Kaj bi še le bilo, ko bi vpričo tebe izkopal mrliča, nekaj tednov pokopanega! Ali bi ga mogel pogledati? Ne mogel bi ga. In vendar se ni še tolikanj bati te gnjusobe in tega razdejanja, ki ga smrt počenja z našimi telesmi. Nemogoče je gnjus trohnobe odvrniti, pa saj ga ne čutimo. Nasledki pa, ki jih smrt zapušča na duši, so čisto drugačni, so prestrašni. Od nas samih je odvisno, da se jih ognemo, in najboljši pomoček je Marijino varstvo. — Potem se nam ne bo

treba bati onega, kar je pred smrtjo, ne onega, kar gre sè smrtjo.

Primer. — Angleški kralj, Vilem zmagovavec, je bil z veliko vojsko udaril na Francosko, ker se je bil Francoski kralj Filip iz njega ponorčeval. Vojska je puščala za seboj razdejanje in širila strah. Polja in vinogradi so bili poteptani. Uzame mesto Mon, ter upepeli cerkev. Vilem je dopadljivo gledal požar. Ker je preblizu stal, si je nakopal bolezen. Dá se prenesti v mesto Ruán, kjer mu škofje in opatje povedo, da ne bo dolgo. Strela iz jasnega bi kralja ne bi mogla huje zadeti. Vsa hiša je bila polna tarnanja in jokanja in upitja. Kralj se je bal smrti, ker

se še ni zadosti spokoril; in pa vest ga je pekla strašno hudo. — Škofje in opatje so mu prigovarjali, naj zaupa na usmiljenje božje. Kralj se izpove in prejme s. popotnico s prav živim kesanjem. Svoje zaklade zapusti cerkvam, ki jih je bil v vojski sežgal, ujetnikom pa dá slobodo. Vse to kralja ne upokoji. Dejal je: „Oh, tresem se, kader pomislim, koliko je mojih grehov, in kako teški so. Kmalu bom pred strašno sodbo. Ne vem, kaj bi storil, da bi milost zadobil. Od mladega sem bil le v vojski. Ne morem naštetih vseh grehov, ki sem jih storil od rojstva pa do tega hipa. Prosim vas, škofje in opatje, molite zame. Ne pozabite, da sem vas rad imel, zago-

varjal in branil. Cerkev sem spoštoval, zidal samostane, in z dohodki jih preskrbljeval. To so trdnjave zoper hudobnega duha.“ Ko sliši kralj, da v Marijini cerkvi k molitvi zvoni, sklene roke in de: „Priporočam se naši ljubi Gospe, sveti devici Mariji, Materi božji. Prosim jo ponižno, naj me s svojimi molitvami spravi s svojim preljubim Sinom.“ Po teh besedah umrje, 60 let star. — Kakor je bil kralj zatisnil oči, je hipoma izginila vsa gospoda. Služabniki in uradniki pa so mislili le na to, kako bi največ dragotin pobrali. Kraljevo telo je ostalo skoraj nago. Nihče ni mislil, da bi ga dejali na oder, nihče ni skrbel za pogreb. Nazadnje vzame stvar v roko nad-

škof ruanski. Ta odloči, naj se pokoplje kraljevski mrlič v samostanski cerkvi s. Štefana, ker je bil kralj sezidal ta samostan. Ko ga k pogrebu neso, se uname nekaj hiš. Vse pusti kraljev pogreb, pa leti k ognju, edini redovniki so spremljali svojega ustanovnika k večnemu počitku. Ogenj je brž ugašen, nato pa grnejo k samostanu gledat pokop. Ko so hteli mrliča izpustiti v grob, se upre neki meščan, ter pravi: „Ta prostor je moj. Kralj ga je siloma uzel mojemu očetu, da je tukaj postavil samostan. Zatoraj ga tirjam nazaj, in ne pustim, da bi se krivičnik tukaj pokopaval.“ Ko škofje in drugi izpoznajo, da mož resnico govori, odštejejo mu

60 zlatakov, ter mu obljubijo da ga bodo odškodovali tudi za drugo. — Nato so jeli mrliča devati v grobnico. Pokazalo se pa je, da je grobnica premajhina. Zdaj siloma trugo v jamo sujejo. Truga se zlomi, mrlič ki je bil zelo debel, počí, drob se izsuje, in tako strašan smrad se razširi po cerkvi, da ga sè vsemi kadili in dišavami niso mogli pregnati. Žalostna prikazen človeške revščine! Kralj, vladar tolikih držav, nikogar ne najde, ki bi ga pokopal. Ko ga pokopavajo, ni zemlja njegova, in drugi morajo zanj plačevati grob. Neprenesljivi smrad razpršuje pogrebce: še prsti manjka, da bi ga zasuli. Zdaj pa čislaj posvetno čast in mogočnost! Grob je tisti greben, tista

pečina, ob katerem se razbije vsa
 čast in mogočnost, včasih pa še
 poprej.

Vaja. — Kader ležeš spat,
 raztegni se, deni roke navskrižem
 na prsa, ter misli, da v grobu
 počivaš.

20. dan.

O s o d b i.

Kako tolaživna je ta beseda
 pravičnim, kako strašivna hu-
 dobnim! Sodba je tisti trenotek,
 ko se bo pravična duša vekomaj
 z Jezusom združila, in ko se bo
 grešnik za vekomaj ločil od Boga,
 od studenca pravega izveličanja!
 Kako strašno hudo mora biti duši,
 ki je v jezi božji zapustila ta
 svet. Zdaj pa izpozna onega, ki

ga je po lastnem zadolženju izgubila, in ki ga nikedar več ne bo našla. Premišljujmo prvo to slovesno dejanje na onem svetu, sodbo. Tu pa najdemo sodnika, hudodelca, pravdo, razsodbo.

1. Sodnik. Ta je neskončno mogočni, neskončno modri, neskončno pravični, Bog. Ko izdihnem zadnji izdihljaj, stopim pred sodni stol. Jezus pride v slavi in veličastvu. Oh, bil mi je na svetu Jezus oče, pa sem ga tako malo ljubil. Bil mi je kralj, pa sem ga zapustil, pa sem šel med njegove sovražnike. Bil mi je usmiljeni Bog, pa sem ga žalil in zaničeval! V enem samem trenotku bo zdaj name zvrnil vso težo moje nehvaležnosti, moje predrznosti, moje upornosti, ter

mi jo bo dal čutiti. Zemljeni črv, peščeno zrno je zdaj pred Vsemogočnim. Vetrenjak, lahkomisljeni mladič, brezverniki, zdaj stojijo pred veličanstvom božjim! Človek, ki je živel v veseljah in sladnostih, ki ni poznal uboščine, ki ga je vse hvalilo in do nebes povzdigovalo, ki je zdaj največji revež, ta človek stoji zdaj sam pred vsemogočnim Bogom! Z grehi obtežena duša, bivša prijateljica hudičeva na zemlji, zdaj trepeta in koprni pred čistim in svetim sodnikom, kterega pa se poprej prav nič ni bala. Kam boš bežala? kam se boš skrila? uboga duša! V Marijino naročje? Saj si ji tako malo služila, in pa tako zanikarno. Sinu si ji križala. Ali se bšo zatekla k svo-

jemu angelu varihu? Pa sè katero pravico? s kakošnim upanjem? Saj se mu nisi priporočevala, saj ga nisi ubogala, saj si ga od sebe pehala, saj si ga skoro zmeraj žalila! Hudobni duh ti je bil gospod in kralj, dokler si živela. Poprej te je v greh vabil, zdaj te bo pa tožil. Saj si vedela, da je zapeljivec in oče laži, čemu si mu vrjela?

2. Hudodelec. Ta je človek. Kako silno se bo prestrašil grešnik! — Baltazar, mogočni kralj, je dal veliko pojedino. Obdajajo ga in strežejo mu v zlatu bliščeči služaji. Žnjim se vesele njegovi velikaši in vojskovodje. Napuha pijani si napijajo iz svetih posod jeruzalemskih, ter hvalijo svoje malike in krive bogove.

Naenkrat se prikaže roka, in piše po steni, smrt kralju in razdetje kraljestvu. Baltazar to vidi, prestraši, se prebledi kakor mrlič, ves se trese. „Ali ne vidiš?“ bara kralj velikaša. „Kaj pa vidiš, kralj?“ „One-le roke, ki piše.“ — Ljuba duša, če je že roka, pišoča sklep božje pravičnosti, tolikanj pretresla mogočnega vladarja: kako se bo tresel še le grešnik, hudodelec, ko bo zagledal svojega Boga, svojega sodnika! Noben prijatelj, noben znanec, noben sorodnik ni prišel ga zagovarjat. Na desni mu stoji angel varuh ko priča; na levi čaka hudič ko tožnik; sredi med njima bo stal on ko hudodelec. Klical jih bo na pomoč, katerim je kaj storil na zemlji, naj zanj

prosijo, naj zanj govore. Pa nihče se ne bo oglasil. Tu stoji med dvema večnostima, sam. Ako pogleda kvišku, vidi srditega sodnika. Ako pogleda dolu, odpira peklo svoja žrela. Za njim je svet, tako daleč, da ga ni videti. Pred njim je veliko morje večnosti, brez dna, brez bregov. Okolu njega pa stoji cela vojska lastnih grehov.

3. Pravda. Velike bukve božje pravice se odpro. Postavijo se pred vsacega. Te bukve bo znal brati slehrni človek. Vsaki bere in razloči iz njih svoje grehe: grehe otroštva, grehe mladosti, grehe moške starosti. Bral bo pa tudi vsa dobra dela, ktera bi bil mogel storiti, pa jih ni. Videl bo, koliko je časa pre-

grešno zapravlil, koliko si je dobrih misli iz glave izbil, koliko je dobrih uzgledov od sebe odbil, koliko je izdal za igre, za pijanstvo, za nasladnosti, za ničémurnost, za napuh. Oh, da v ogenj vržen biti zaslužiš, ni treba grehov; dosti je, da nisi dobro storil, da nisi dobrega sadu obrodil. „Lačen sem bil“, poreče božji sodnik, „pa mi nisi dal jesti; žejen, in ne piti“. Ako bo grešnik že zavoljo tega zavržen, zavoljo pomanjkanja dobrih del, kakošna bo njegova usoda, ko se bodo odkrili še grehi, storjeni z jezikom, z očmi, z rokami, z občutki? Kako se bo opravičeval? Ali se bo izgovarjal, da mu je manjkalo milosti? Imel je milosti na ostajanje, ko bi jo bil le uzeti

in žnjo delati hotel. Sam je kriv, prav sam, in prav zelo je kriv. — Nesrečni grešnik, kaj porečeš takrat? Ali porečeš, da si živel, kakor drugi, kakor jih je največ, kakor skoro vsi? Ali pa nisi slišal evangelija, da malo bo izvoljenih? da je široka pot, ki pelje v pogubljenje? in da jih je veliko, ki po nji hodijo? — „Moja nrav je bila tako živahna, moje strasti tako močne“. Ali ti je bilo treba jih še podkurjati in podžigati? Zakaj se nisi varoval priložnosti? Zakaj si bral pohujšljive bukve? Pokaj si zahajal v nevarne družščine? Pokaj si zalezoval nedolžnost? — „Hudič me je izkušal.“ Ali pa nisi imel svojega angela varuha? Pokaj si nisi njega izvolil? Pokaj si se izročal hudiču?

— „Bal sem se hudobnih jezikov“. Tako? Ljudi si se bal, Boga pa ne? Hudobni jeziki so ti bili več, kakor Bog? Ali ti je bilo treba pokoro tako dolgo odkladati? ali jo boš delal zdaj, v večnosti, kjer časa ni? — „Hudo je storjeno; ali pa ni rešenja? ali ni pomočka v neizmernih zakladih božjega usmiljenja?“ Božjega usmiljenja? Zdaj ni več božjega usmiljenja; zdaj vlada božja pravica.

4. Rzsodba se glasi pravičnim: „Pridite vi oblagodarjeni mojega očeta“; hudobnim pa: „Poberite se, vi prekleti“. Moj Bog, kako strašanski razloček med besedama: „pridite!“ in „poberite se.“ Kedo more premeriti ta pregrozni razloček? „Pridite!“

Kam pa, oh moj Bog? K Jezusu v nebesa, k Mariji v nebesa, k vsem svetnikom in prijateljem božjim v nebesa. — „Poberite se!“ Kam naj gredo, gospod? K hudičem v peklo, k zavrženim in prekletim duhovom v peklenško brezno. Ali se ta rabsodba ne da preklicati? Ne; nikedar, nikoli. Ali se ta rabsodba ne da polajšati? Nikedar, nikoli; ne za pičico. — Ljuba duša, ako hočeš pri sodbi srečno obstati, večkrat jo premišljuj, izlasti pa sodnika in hudodelca, pravdo in rabsodbo. Gorje ti, ako zdaj premalo misliš na to četvero!

Primer. — S. Janez Stopnik nam tole pripoveduje: Redovnik, Štefan po imenu, je živel z nami v puščavi. Prosil je, naj se mu

dovoli iti v še bolj samotni kraj. Na vznožju Elijeve gore si postavi celico. Tu se je silno pokoril, in živel prav sveto. Želel pa je še ostrejše živeti, zato se poda na kraj, z imenom Zidek. Tukaj je bil odločen od vseh ljudi, in tukaj se je udal najhujšim in najbolj bolečim pokorilom. V takem pokorjenju prebije nekaj let. V visoki starosti je že bil. Jel je čutiti, da se bliža koncu. Zato se poda v poprejšnjo celico na vznožju Elijeve gore, kjer je bil pustil dva palestinska redovnika, naj skrbita, da se celica ne podere. Toliko da semkaj dospe, nevarne vzboli. Dan pred smrtjo ga je bilo močno strah. Pogledoval je zdaj na levo, zdaj na desno svoje postelje, kakor bi

videl ljudi ali osebe, ki so prišle prašat ga, in kakor bi jim odgovor dajal. Odgovarjal je tako na glas, da so ga vsi pričujoči slišati mogli: „To je res, prav govoriš, storil sem, ne tajim, toda za ta pregrešek sem se postil veliko let.“ Potlej je dejal: „Ne, tega nisem storil“; in kmalu nato: „Prav imaš; toda za to sem pretočil že veliko solz, in svojemu bližniku sem služil več let.“ Potem je rekel: „V tem se ne morem opravičiti; upam pa v božje usmiljenje“. „To je vsem pretresalo srce in mozeg“, pravi stavlja s. Stopnik; kterikoli so poslušali to nevidno sodbo, tresli so se in strahu trepetali“. — Taisti svetnik pripoveduje o drugem pobožnem redovniku, ki je

v zazidani celici 12 let prebil ob kruhu in vodi in vedni pokori. Preden umrje, ga prosijo, naj jim reče izpodbudno besedo. Po dolgem premolku dé redovnik: „Bratje, le to vam povem, kò bi ljudje vedeli, kako strašna je sodba božja, nikedar bi Boga ne razžalili“. — Kaj bo pa s teboj? Ako je prvi starček 40 let v puščavi preživel, v vedni pokori, in mu je pri sodbi tudi še teško šlo, kako pojde tebi, ki si ves mehkužen?

Vaja. — Ne hodi nikedar spat, dokler se nisi pripravil pred sodnika stopiti, ko bi bilo treba. To je pomoček, ki te bo varoval, da te smrt ne prenágli.

21 dan.

O p e k l u.

Cesar Zenon se je bil nekega dne tako upijanil, da je silno trdno zaspal. Neso ga vunkaj iz palače, ter ga pokopljejo, živega. Opojnost se izkadi; cesar Zenon se prebudi. Povsodi gosta tema, vse polno grobovnega duha; tipa okolu, pa čuti, da je v grobnici. Upije, kolikor more. Vse tiho. Kliče za pomoč. Nihče se mu ne oglasi, noben služabnik ne pride, noben prijatelj, noben podložni. V divji obupnosti sam sebe trga in mesari z zobmi. Z glavo bije ob kamen, dokler si lobanje ne razbije, in se ne ubije. — V peklu se pa nihče ne ubije, nihče

ne umrje. Ko bi slišali, kaj nam pripoveduje nesrečni prebivavec iz kraja večnega trpljenja, kar strahu in trepeta bi okameneli. Nasladni bogatin je živel na svetu. Na migljaj mu je streglo krdelo strežajev. Karkoli je dobrega na svetu, nič si ni odrekal. Veselje oči, veselje ušes, razveseljevanje duha, razveseljevanje usti, izbrane jedi, najboljša vina, dragoceno pohištvo, krasne sobe, odlične družbe, vedne veselice, vse to je užival dolgo; nihče ga ni motil. Nazadnje pa umrje ta na svetu blaženi mož. Umirajoč je sojen, pogubljen, zavržen postlan v peklo. Neizkončni Bog! kolika izpremenba! koliko upitje strahu! „Kje sem?“ se obupno poprašuje. „O strašno prebiva-

lišče! O sveto in lepo nebo, kjer bi imel zdaj biti, pa nikedar ne bom! Sam si kriv, da sem te izgubil!“ Kliče svoje prijatelje; premetava se v svoji goreči postelji semtertja. Nič ne pomaga. „Oh, tukaj mi ni prestat, ki sem bil tako mehko in nežno izrejen! Ne v tem groznem plamenu ne morem ostati! Pa mora. — Kaj pa je peklo? Peklo je kraj, v katerem je Bog za pogubljenega vekomaj izgubljen, in kraj, kjer je vse hudo, ki si ga človek le misliti more.

1. Bog je v tem kraju pogubljenim za zmeraj izgubljen. Kakor grešnik svet zapusti, in stopi pred večnega sodnika, vidi en hip vso lepoto Božjo, ter izpозна vso njega neskončno dobroto.

Nebesa, kjer bi imel kraljevati, so se mu odprla za en tresljaj, in v enem trenu je videl vso njih veličanstvenost. Pa, oh, ločiti se mora od njih, ločiti za vekomaj. Kako strašanska izguba! Kako bridko kesanje! „Bog mi je odmenil, da bi bil vekomaj srečen, pa nisem hotel. Želel je, naj mu dam vse svoje srce, pa odrekel sem mu ga. Tako lepo me je prosil, naj ga ljubim, pa sem ga raje žalil in sovražil. Nesrečnik, ki sem! Vse sem izgubil, svojo dušo, lepo večnost, svojega Boga!“ Pogubljeni skače kvišku, rad bi se dvignil iz brezna globočine, rad bi se vzel k nebesam, toda nevidna moč ga ima priklenjenega na kraj trpljenja. Nato začne strašno tuliti. Obu-

puje neprenehoma, pa obupati ne more. Kar mu obupnost množi, kar ga najhuje pekli, je, da mora sam izpoznati: Bog je neskončno dober in pravičen, ne dela mi nobene krivice. „Veliki, vsemogočni Bog, ti si tako dober, jaz sem bil tako hudoben, ter ostanem v hudobnosti! Zame ni nebes, ni izveličanja, ni miru: izgubljen sem!“ Zdi se mu, da v žrelih breznovih vidi krvavi križ Izveličarjev. „Jaz nesrečni! Boga-človekova kri je tekla na križu v moje odrešenje. Po takem je Kristus zame zastonj umrl. Božji moj Izveličar je bil ves razranjen, svojo kri je prelil do zadje kaplje. Vse rane, vsa kri je bila zame brez koristi. O lepo nebo, o Jezus, nikedar

vaju ne bom videl. Kristus Jezus, zastonj si zame umrl!“ — Ker pogubljeni ve, da je prejel veliko milosti božjih in dobrot, ker ve, kako lahko bi se bil izveličal, to ga muči, to ga trapi, to ga najhuje boli. „Pekel peklov je v tem, ker mora pogubljeni vedeti, kako lahko bi bil odešel temu groznemu kraju,“ zatrjuje pobožni pisavec. Kaj je bilo treba, pa bi bil k Bogu prišel? Malo. Treba je bilo, da bi se bil hitro k Bogu obrnil z resnično pokoro. Treba je bilo, da bi bil rekel: „Grešil sem zoper nebo in zoper tebe!“ Treba je bilo, da bi se bil vrgel Mariji k nogam. Pa ni hotel! „Pravili so mi o tem, nagovarjali so me, prosili so me, vest me je naganjala. Pa nisem

hotel. O kò bi mi bilo privo-
ščenih le par dni, kò bi se mo-
gel le še enkrat izpovedati, le še
enkrat opravljati duhovne vaje,
o kò bi mogel le en samkrat še
začeti lepi Marijin mesec, o kako
vse drugači bi ga obhajal. Pa
ne, to je nemogoče! Iz pekla ni
rešenja.

2. V peklu je vse hudo.
Človek si toliko hudega še mi-
sliti ne more. S. Pavel je bil zar-
maknjen v tretje nebo. Takrat
je vzkliknil: „Oko ni videlo, uho
ni slišalo, človeško srce ni čutilo,
kaj je Bog pripravil tistim, ki ga
ljubijo.“ Taisto, ljubi kristjan, se
more reči o peklu in o pogur-
bljenih: „Človeško oko ni videlo
ničesar, človeško srce ni čutilo
ničesar, kar bi se dalo primer-

jati z onim trpljenjem, ki ga je sveta pravica božja pripravila tistim, ki bodo tako nesrečni, da bodo umrli v trdovratnosti in nemilosti božji. — Izmisli nad enega človeka vse hudo, kterokoli in kolikor si moreš, kar je bilo hudega na svetu, kar je in kar bo, ali bo to kazen trpel pogubljeni? Ne, to še senca ni proti njegovi kazni. — Japonski mučenci so morali trpeti strašne muke. Kristjana so slekli, potem pa ga s kropom polivali po vsem životu. Meso je na pol odstopilo, jelo je gniti, in mučenika so živega črvi razjedali. Taka smrtna kazen je trpela včasih celi mesec. Drugemu so potrgali nohtove s prstov na rokah in nogah; in z dolgimi železnimi stroji so

mu trgali meso sè života. Ta muka je prenehala, kader je prenehalo življenje. Ti se zgrozuješ nad takimi mukami, in vendar bi te motil, kò bi rekel, da tolika muka je že peklo. — o. Laljmang je bil ujet od divjih Iročanov. Ti divjaki so mu dejali suhih drevesnih skorij okolu života, pa jih zažgali. Ker je bil še mlad in močan, je kljuboval ognju. Nato mu besni Iročani iztrgajo oči, ter celih 17 dni devajo žerjavico pod njega in okolu njega. Grozna smrtna muka! Ali je pa že muka peklena? Ne, ljubi kristjan. V peklu je pogubljeni, kakor v ognjenem jezeru, vas v trpljenju in brez konca. Ali boš čakal dotlej, da boš sanj poskušal? ali boš še le potlej

vrjel — Kedor se enkrat pogubi, za vekomaj se pogubi, vekomaj! Kako dolgo pa je to vekomaj? Kò bi Bog od solza, ki jih pre-takajo izgubljeni, vsakih 1000 let le eno prihranil, koliko bi jih bilo treba, da bi se napolnil prostor med nebom in zemljo? In kò bi bil neizmerni ta prostor napolnjen s temi solzami zavr-ženih, kaj praviš, koliko večnosti bi bilo preteklo? Nič; še začela bi se ne bila! — 2 cifre sta do-sti, da se zapiše najdaljše člo-veško življenje; 3 cifre so dosti, da se pove trpež veliko kralje-tev; 4 cifre, so da se omeri čas, ki je preteklo od ustvarjenja sveta; 20 cifer bi bilo dosti, da bi se povedalo, koliko je peska na zemlji, koliko je kapljic v

morjih. Naredi zdaj toliko število, da bo vrsta cifer segala od zemlje do solnca, da jih bo več ko peska, več ko kapljic . . . ali bi bilo to dosti, da bi dopedal, kako dolga da je večnost? Ljubi moj, s tem bi ti nič ne pokazal, ker večnost je neizkončna! O večnost, o neizmerna dolgost, o globočinski prepad, brezbrežno morje, grozna ječa brez vrat! kedo se ne bo tresel, ki te premišljuje? Kedo bo tako nespa-meten, da si bo kupil peklo za kratko veselje!? peklo, v katerem je Bog za pogubljenega vekomaj izgubljen, v katerem je nagrmdeno vse hudo!?

Primer. — Koló Dêrboâ, gnjusni prevračavec božjega in človeškega, in zverinski prijatelj

zverineža Robèspjêra, je v Lijonu (l. 1793) poklal in postreljal 16 sto nedolžnih ljudi, katerih vse hudodelstvo je bilo v tem, da so se želeli otresti rabeljskega trinostva nečloveka Robèspjêra. Pa roka božja ni dolgo mudila. Hudo ga je zadela — tega groznega morivca. Javno mnenje je silno črtilo tega divjaškega človeka. Ker se je pa narodni zbor bal, da bi se očitno ne zameril ljudem, je ukazal (2. marca 1795), da se ima Koló Dêrboà prijeti, in poslati v pregnanstvo (v Kajeno). — Tudi tukaj v pregnanstvu, se ga je vse ogibalo, ga vse zaničevalo, in sovražilo. Beli in črni so mu rekli, da je rabelj in trinog vere in ljudi. Tako osamljen je večkrat zakričal: „Kaznovan

sem! Taka osamljenost, v kakoršni sem, je peklo!“ — V tem se ga poloti žgoča mrzlica. Na pomoč kliče Boga in sveto Devico Marijo. Zdrav se je pa poprej norčeval iz obeh. Neki vojak, ktereга je hotel zapeljati, naj Boga zataji, popraša ga zdaj: čemu se je iz Boga pred nekaj meseci norca delal. „Oh, prijatelj“, odgovori mu trinog, „jezik je goljufal srce“, t. j. drugači sem govoril, drugači pa čutil, delal je zoper vest. Nato spet zakriči: „Moj Bog, moj Bog ali morem še upati, da mi boš odpustil moja hudodelstva? Pošljite mi po tolažnika, po mašnika, pošljite mi koga, ki me bo rešil strašne pekočine v mojem drobovju! Moj Bog, daj mi miru!“

— Njegovi zadnji trenotki so bili tako grozni, da so ga morali prenesti v drugo sobo, bolj oddaljeno. Šli so poprejšnjemu bogotajcu po duhovna, a preden je ta prispel, je Koló Dêrboà izdihnil svojo nesrečno dušo (7. jun. 1797). Obležal je z na pol odprtimi očmi, sè strašno zvitimi udi, in potoki krvi so mu tekli iz usti. Zamorci so ga pokopali, pa le na pol zasuli. Divje živali so žrle njegovo telo.

Vaja. Greoč v cerkev, to le premišluj: Kò bi bil obsojen klečati eno leto, en mesec, en teden, en dan, bi bilo že precej hudo. Vendar pa je tukaj še zaslužljivo; v peklu pa je največa pokora brez zasluženja.

22. dan.

Zakaj častimo križ.

Najlepša, najbolj podučljiva, najbolj tolažljiva reč je križ za tisto krščansko dušo, ki ga pre-mišluje z očmi žive vere. Križ je leca ali prižnica, sè ktere Bog uči ves svet. Križ je šola, v kateri so se omikovali vsi svetniki, in kjer so zajemali nebeško modrost. S. ap. Pavel se hvali, da pozna le eno učenost, učenost križa. S. Bernard ni hotel o drugem ve-deti, kakor le o Jezusu, križanem. V Križu je dobival s. Bonaven-tura tisto svetlo luč, tisto glo-boko učenost, ki so jo vsi obču-dovali. Res, kedor se je križa pravu-čil, se nima ničesar več učiti; vse ve. Križ so tiste prečudne bukve, pisane

s krvjo Izveličarjevo, v katerih izpoznavamo božjo pravičnost, v katerih se učimo Jezusa ljubiti, in v katerih dobivamo najslajše tolažbe.

1. Križ nas uči izpoznavati božjo pravičnost. Pravičnost božja je ostra, je strašna. Da jo prav izpoznaš, stopi k vratam peklenkim, poglej v žareča brezna, polna večnega plamena. Križ, nebeški ta pridigar, še bolj prepričavno govori, kakor more žgoči ogenj pogubljenih. Kaj vidiš v kraju pogubljenja? Trdovratne grešnike, nehvaležne stvari, zapravljavce božjih milosti, upiravce zoper Gospoda nebes in zemlje. Njih trpljenje je zaslužno. Tudi človeška pravica je hudodelce ostro kaznovala. Strašno so ga kaznovali, ki je umoril

Vilema, oranjskega princa. Z železnimi šibami so mu trgali život, zasajali so mu osti v meso, žgali so ga pri počasnem ognju, odžgali so mu desnico, sè katero je princa umoril, in pojemajočega so razčetrili. — Ta nesrečnik je storil veliko hudodelstvo; pregrešil se je pa le nad umrljivim človekom. Grešnik pa se pregreši nad samim kraljem nebeškim, upre se zoper božanstvo, ter mori stvarnika samega. Grešnik si kazni zasluži; pa še prav trudi in potí se zanjo. — Zdaj pa poglej na križ. Kaj vidiš na njem? Na križu visi nedolžnost, zgolj nedolžnost, pravični, najsvetejši, jagnje božje. Tvoj in moj Bog je, edinorojeni Sin božji je, nad katerim iman ebeški oče do-

padajenje, in kterega neizkončno ljubi. Pa ker Sin božji nosi grehe vseh ljudi, ga sam oče nebeški tepe in kaznuje, kakor največega grešnika. Le poglej si Jezusa, moža bolečin. Premišljuj s trnovjem kronano glavo, sè žolčem in kisom napajana usta, razbiti in razdeti obraz, otečena lica, podlite oči, razmesarjene ude, prebodene roke in noge, z ranami pokrito telo! Kako ostra je božja pravičnost, in kako grde so naše hudobije, da je moral naš brat Jezus toliko trpeti! Grešnik, poglej na križ, ter bodi v strahu in trepetu za svoje izveličanje. Če Bog nedolžnega tako strahuje, kako bo še le hudodelca!

2. Križ nas uči Jezusa ljubiti. Dobro in koristno je Boga

se bati; pa to je le začetek mo-
drosti. Boga ljubiti je popolnoma
krščanstvo. Bog je ljubezen; on
hoče ljubljen biti. Križ te bo
učil Boga ljubiti, ako nimaš
pretrdega srca. Sveti cerkveni
oče, premišljevaje v pelenice po-
vitega, v jasli položenega, na
slami ležečega Izveličarja, vzkli-
kuje: „Kako močan je glas teh
jasli! Kako zgovorno nam go-
vore šibki ti udje božjega otroka!
Kako genljivo nam pridigajo nje-
gove solze in vzdihljaji! Še bolj
zgovorno ti govori križ, podoba
križanega Odrešenika. Njegove
solze, njegovo vzdihovanje, nje-
gove rane, vsaka kaplja njegove
krvi, vse te kliče, da ga ljubi.
Ni več Bog, ki z bliskom in
treskom zapoveduje. Bog je, ki

iztega roke, da bi te bratovski objel; ki nagiba glavo, da bi te poljubil; ki odpira srce, da se vanj zatekaj; ki te milo vabi, rekoč: „Moj sin, ljubi me, saj sem te tudi jaz ljubil, do smrti na križu, in te še neizmerno ljubim; daj mi svoje srce, da ga Bogu prijetno prenaredim“. Kako goreče je premišljevala Jezusa na križu s. Terezija, tako, da bi bila raje umrla, kakor pa ne trpela. S. Frančišek Asiški je bil ves utopljen v morje ljubezni, da je dejal: „Moj Bog in moje vse!“ in večkrat so ga našli, da je s solzami močil sveti križ. Ljubi tudi ti Boga; ker je vreden, neizkončno popolnoma, pa ker toliko dobrot od njega prejemaš.

3. Križ nas tolaži. S križa nam Izveličar govori: „Blagor ubogim! Blagor žalostnim! Blagor jokajočim. Vi trpite, jaz sem tudi trpel, pa še več. Srčni bodite! Spet vas bom videl, k meni bote prišli, pa se bote veselili, in nihče vam veselja motil ne bo.“ Noben pridigar tako ne grmi, kakor križ. Izveličar pravi s križa: Gorje vam, bogatini in velikaši! Gorje vam, ki se ne prenehoma veselite, nasladno živite! Uživate življenje, vaš Bog pa s trnjem kronan na križu visi! Kar imate, vam bo uzeto, in s praznimi rokami, ko hudo delci, bote prišli pred božjega sodnika, ker niste nič dobrega storili!“ — Molče naj vsi učeni, molče naj vse stvari, sam Jezus

govôri tvoji duši in tvojemu srcu. Kader te straši množina grehov, poglej na križ: tam je jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta, ki bo tudi tvoje grehe izpralo s svojo krvjo. Ako si pa pri svojih napakah in grehih trdovraten, neobčutljiv, poglej spet na križ; kateri na njem visi, ti bo očital: „Za tvoje grehe sem prelil vso kri, ti pa še ene solze ne. Moja kri je razbila vrata peklena, ledu tvojega srca pa še ni mogla.“ V izkušnjavah ti poreče križ: „Stopi v rano moje desne strani in skrij se v mojem srcu.“ Pod križem boš tolažen v trpljenju, ker boš videl, da „učenec ni nad učnikom“. — Melanija je silno žalovala, ker je izgubila blagega soproga, kmalu potem pa še edi-

nega sina. Nazadnje se je zatekla h križu, s solzami ga močila, rekoč: „Gospod, zdaj si zlomil vse verige; ničesar ni, kar bi me vezalo na zemljo. Odslej bom le tebe ljubila. Bodi hvaljen in čiščen vekomaj.“ — Res, kristjan, križ te bo tolažil pri trdem delu, v nesrečah, v zaničevanjih, v trpljenju, povsod in zmeraj. Kolikorkrati boš pogledal na križ, porečeš: „Moj Bog, izgodi se tvoja volja.“ — Kader se ti bo prikazala smrt sè svojo grozo in bridkostjo, v tistem strašnem trenutku, ko pojde za nebesa, ko te bo vse zapustilo, takrat bo križani Jezus tvoj poslednji prijatelj, on edini te ne bo zapustil. Blagor mu, kedor je rad častil sveti križ. Zatoraj spo-

štuj in časti križ, znamenje božje ljubezni, in rad ga imevaj v sobi. Varuj pa se tistih malovrednih in zavrženih ljudi, ki se križa sramujejo, tistih hudobnežev, ki prezirajo to presveto zastavo Kristusovo. Zakaj, kedor se ne vojskuje pod to zastavo s. križa, se gotovo pogubi. — Križ uči pravičnost božjo, križ uči Jezusa ljubiti, križ tolaži; zatoraj ga zapno poljublaj, ter reci s s. Andrejem: „O sveti križ, na katerem je visel odrešenik moj, Kristus!“

Primer. Karel Klaretèng pobožnimladenič, je bil v amjenskem kolegiju svetel vzgled vsem součencev. Bil je pravi biser med učenci. Videti je bil cvetočega zdravja. Kar naenkrat ga napačejo bodljaji, da ga je prav hudo

bolel ves život. Izpoznal je, da je v smrtni nevarnosti. Dá se toraj prevideti. Nekega dne, ko je trpel hujše bolečine, se mu približa izpovednik, ter ga praša, kako mu je: „Moj oče“, odgovori mladenič, „telo res veliko trpi, duša pa je vsa potolažena“. Izpovednik ga tolaži, ter mu ponudi križ. Bolnik ga vesel prime, ga poljublja goreče, in pravi: „Moja ljubezen je križana, jaz pa še živim“. Nato povzdigne križ, kakor zoper izkušnjavca, rekoč: „Kedo si upa napasti me? Kedo si upa meriti se zmenoj?“ Črez nekoliko trenutkov upre oči v križ, in de: „Lejte, to je moj meč, moja telesna straža, moje branilo! Lejte moj ščit in moj oklep!“ Ko čuti, da ima živeti le še nekoliko hipov

dene križem roke, pogleda v nebo ter vzklikne: „Moj oče, v tvoje roke izročim svojo dušo!“ To reče, pa umrje. — Pod križem je sladko umreti.

Vaja. — Vsaki večer poklekni pred križ, pa se prašaj: Moja duša je odkupljena s krvjo Boga-človeka, koliko sem pa danes storil za svoje izveličanje?

23. dan.

Kako usmiljen je Bog grešnikom.

Resnice, ki smo jih doslej premišljevali, namreč o grehu, o smrti, o sodbi, o božji pravičnosti, o peklu, so strašne resnice, in kogar niso genile, je mrtev. Človek se Boga nima le bati, ima ga tudi ljubiti. Da ga ljubimo,

nas sili njegovo usmiljenje, po katerem nam odpušča grehe, ako se resnično poboljšamo. „Bog je zgolj dobrota“, pravi s. Leon; „le mi ga silimo, da kaže tudi svojo pravičnost“. Dobri oče nebeški ljubi izgubljenega sina, ki se je ves predrugačil; ne zavrže spokorne Magdalene, ker bridko, objokuje svoje grehe; odpusti nezvestemu Petru, ktere ga do solz prepeka trikratna zatajba; vzprejme desnega razbojnika, ki prosi izveličanja, naj mu prizanese in naj se ga usmili. Vsaki dan kaže Bog, kako usmiljen je grešnikom. Čim večje so pregrehe, tim večeličastnejše se izkazuje tudi usmiljenje božje.

1. Grešnik zapušča Boga, Bog pa ga k sebi kliče. Bog

ima pravico zavoljo grehov te zavreči in pogubiti, kakòr je storil z drugimi. Vse stvari ga takorekoč prosijo, naj jim dovoli, da se bodo maščevale nad grešnikom, ker ne marajo služiti človeku, ki greši zoper svojega stvarnika. Kaj je pa Bog storil? Ali je zapovedal vodam, naj ga potope? ali ognju, naj ga sežge? ali potresu, naj ga zasuje? Ne; celo priklenil jih je, naj nimajo škodovati človeku. — Absalon je šel z vojsko nad svojega očeta Davida; pa kralj David je svojim ukazal, naj nehvaležnega sina vendar ne umore. Misliš, da je David bolj usmiljen, kakor Bog? Tudi Bog varuje grešnika, ter ga obsipa z dobrotami. Kliče ga kakor oče, ki je izgubil otroka:

„Adam, kje si?“ kakor bi dejal:
 „Otrok moj, kaj je iz tebe? kaj
 me več ne slišiš? zakaj si me
 zapustil? zakaj bežiš in se skri-
 vaš pred menoj?“ Ali je kje oče,
 ki bi bil bolj usmiljen? — Bog
 vse stori, da bi te nazaj prikli-
 cal. Najprej ti pošlje v srce ne-
 mir in nepokojo, vest te grize. Nato
 te obsveti, da vidiš, kaj si storil,
 da spoznaš strašno nevarnost, ni-
 čémurnost minljivega veselja, da
 čutiš grenko kesanje. Bog ti kaže
 srečo, v kateri si bil, preden si
 grešil; spominja te obljub, ki si jih
 storil pri krstu, pri izpovedi, pri
 obhajilu. Dasiravno si njegov sov-
 ražnik, le vendar kliče s sladkim
 imenom: „Moj sin, daj mi svoje
 srce!“ Bog ti odpuščanje tako-
 rekoč ponuja. Kaj porečemo o

sodniku, ki bi hudodelca povabil naj vzprejme svoje pomiloščenje? Kaj porečemo pa o hudodelcu, ki bi ne hotel pomiloščenja?

2. Grešnik se ogiblje Boga, Bog ga pa išče. Kader te zadene nesreča, je Bog precej pri tebi, ter ti pravi: „Oh moj otrok, vsega trpljenja si si sam kriv. Nesrečen boš, dokler boš od mene bežal“. Kader si bolan, ti stoji Bog spet pri postelji, in te nagovarja: „Moj otrok, bolan si na telesu, pa si na duši še huje; poskrbi za dušo.“ Kader legaš spat, je Bog pri tebi, ki te praša: „Moj sin, ali je tvoja duša mirna? ali je srce zadovoljno in veselo? Ko bi umrl nocoj, šel bi s postelje v grob, iz groba pa

v peklo! Vrni se, še je čas! — Vidiš, tako ti govori Bog, pre-dobrotljivi Bog. Vabi te, prosi te, išče te, pa bodi v žalosti ali veselju! Kolikrat si nemiren v srcu, pa sam ne veš, po čemu. Srce ti nekaj teži, pa se teže ne moreš iznebiti. Veš, kaj je to? Bog ti ponuja svoje usmiljenje; Bog ti daje, da bi se ti gnjusilo vse posvetno. Bog te želi pripe-ljati k sebi. Moj Gospod in moj Bog! kaj je človek, da se toli-kanj k njemu ponižuješ? in tako očetovski zanj skrbiš? Kako po-trpežljiv in prizanašljiv je Bog! kako ukljubljiv in prevzeten pa je človek! Božja dobrota se bo-juje s trdovratno nehvaležnostjo človekovo!

3. Grešnik preganja Boga, Bog pa ga varuje pogubljenja. Prav krščanski oče je imel prav hudobnega sina. V svoji razuzdanosti je tako daleč zabredel, da je sklenil dobrega očeta s poti spraviti. Oče izve to nakano. Ne-koč reče sinu, naj gre žnjim na izprehod. Sin gre, češ, zdaj imam najlepšo priložnost, da dosežem svoj namen. Oče ga pelje na samotno. Tu pravi sinu; „Moj sin, ljubim te. Vem, kaj namerjaš. Sama sva, brez prič. Tvoje hudodelstvo se ne bo izvedelo. Tu so moja prsa, tu je nož, pa me zabodi. Umirajoč te bom rešil iz rok pravice; rešil ti bom življenje. S tem ti bom zadnjikrat pokazal, da te resnično ljubim.“ Sin se prestraši, pade pred očeta,

bridko se joka, ter obljubi za-
naprej vse drugači živeti. — Kaj
ne, taka očetova ljubezen je res
velikanska. Božja ljubezen pa je
neskončno večja. Še takrat, ko
grešnik v hudi strasti upije:
„Proč z Jezusom, razbojnika nam
dajte, hudoba je moj kralj in
gospod“, še takrat govori Jezus:
„Ker me nikakòr nočeš, odstopim.
Čakal pa bom pred vratmi tvo-
jega srca, trkajoč.“ Nehvaležni
človek! glej, tvoj odrešenik ti
stoji pred vratmi in trka, kaj ga
nočeš poznati? Ali te ne gane
njegovo usmiljenje? Ko bi ga
tudi še enkrat bičal, in še enkrat
križal, njegova kri bi vendar še
ne upila za maščevanje. O da bi
te ta kri mogla izveličati, tvojo
dušo omiti, in ti peklo zapreti!

Bog noče, da bi grešnik se pogubil, Bog hoče, da bi se izveličal. Zato Bog grešnika kliče, zato Bog grešnika išče, in ga varuje pogubljenja.

Primer. — Eden najbolj slovečih pridigarjev preteklega stoletja je bil ponoči poklican k človeku, od mrtvouda zadetemu, da bi ga izpovedal. Pride, pa ga najde v nezavesti. Zjutraj opravi zanj s. mašo na altarju Matere božje. Toliko da je bil sveto opravilo dokončal, pokličejo ga spet, češ, bolnik je pri zavednosti. Ta človek je bil velik grešnik, povsodi znan kot zaničevavec Boga in razuzdanec. Duhoven hiti k njemu. Najde ga vsega skesanega. Ko bolnik prejme ss. zakramente, praša ga duhovni

od kodi ima toliko milost, da ni umrl v takih grehah. Jokaje mu bolnik pripoveduje, da toliko dobroto ima le od prevelicega božjega usmiljenja in pa od priprošnje preblažene device Marije. „Gotovo je uslišala vaše in moje matere molitve“, je djal bolnik. Ko so mi bili mati na smrtni postelji, so me k sebi poklicali in djali: „Puščam te na svetu. Prišel boš v velike nevarnosti in izkušnjave. Izročam te varstvu Marijinemu. Obljubi mi, ljubi sin, edino to, da boš vsaki dan molil s. rožni venec. Obljubil sem jim to. Reči moram, da sem ga zbrano molil. Pa rožni venec mi je bila tudi edina pobožnost celih 10 let“. — Iz tega se vidi, kakor je izpoznal tudi izpovednik sam, da toliko

skesanost in spokornost je dobil le od mogočnega varstva Marijinega. Dasiravno je bil silno velik grešnik, je vendar skoraj sveto umrl.

Vaja. — Preden nocoj k počitku ležeš, moli pobožno: „Češčena kraljica“. S to molitvijo se zahvali nebeški gospej, da nisi že v peklu, kamòr priti si morebiti zaslužil.

24. dan.

O nebesih.

1. V nebesih bom prebival pri svojem Bogu. Nebesa so kraj sreče, prave sreče, kraj božjega miru, kraj neizmernega veselja, prebivališče vseh izvoljenih in izveličanskih duhov. Kako

je tukaj lepo, to ni videlo nobeno oko, ni slišalo nobeno uho, ni občutilo nobeno človeško srce. Gospod je pripravil ta kraj le tistim, ki ga ljubijo. — Vse stvarjenje je polno čudežev božjih. Lepo je modro nebo, obsejano z zvezdami, lepo je solnce, ki priča lepoto svojega stvarnika, veličansko je morje, ki priča neizmernost svojega stvarnika. Ali je pa že vse to kaj nebesam podobnega? Nič. To so le najmanjši žarki njegovega veličanstva, ki se izgube na zemljo; njegova prava lepota in veličanstvenost, ta je v nebesih. Zemlja je šator, ki se zjutraj postavi, zvečer podere, nebesa pa so palača, ki stoji vekomaj. Zemlja je pribivališče sirotnih stvari, hudob-

nežev in bogokletnikov, grešnikov in bogotajcev, je kraj pregnanja in pokore, ječa grešnih ljudi. Nebesa pa so pravi dom; nebesa so kraj miru in pokoja, ki ga je Bog obljubil pravičnim; nebesa so kraljestvo angelov in vseh izvoljenih: sam sedež božji. O Gospod, ki si toliko storil za zemljo, za ječo, za solzno dolino, česa nisi storil za svojo palačo! O sveti Sijon, slavnomo mesto svetnikov! Ljubljenec Jezusov, s. Janez te je videl, nebeški Jeruzalem; on pravi, da ukladni kameni so okinčani z biseri, safirji, smaragdi, da zidovi njegovi so opasani z jaspisi in topazi, vrata njegova udelana z dijamanti, da stebrovi in slopovi njegovi so obrobljeni in okrašeni z najčistejšim zlatom.

Svetlo je naše solnce, da ni moči gledati vanj, toda v nebesih je solnce, ki je tisočkrat svetlejšo. Jezus Kristus, jagnje božje, je tista luč, je tisto solnce nebeško. Tukaj raste in rodi drevo življenja; tukaj teče potok, iz katerega izveličani pijo veselje in nesmrtnost; tukaj je prestol živega Boga, pred katerim poklekujejo vsi nebeški duhovi, in ki jagnjetu prepevajo skrivnostno pesem. Pa dopovedovati tega ni mogoče. Kakor otrok je, izrejen v borni koči, ki popisuje kraljevske palače. Kakor slepec je, ki ti pravim o solnčnih žarkih.

2. V nebesih bom videl svojega Boga. Res, videli bomo ono najvišje bitje, katero oko ne

more ugledati, jezik ne izreči. Tam ne bo sence, tam bodo odkrite vse resnice, vse skrivnosti. Videli bomo s. Trojico: kako so tri osebe pa le en Bog. Videli bomo večnega Očeta, ki nas je ustvaril; Sina, ki nas je odkupil; s. Duha, ki nas je posvetil. Videli bomo božjo previdnost, ki nas je vodila skozi veselje in žalost in trpljenje v večno življenje. O moj Izveličar! Po tvojem dnevu so hrepeneli očaki in preroki in pravični stare zaveze. Pobožni Simeon te je videl ubogega otroka, in že bi bil rad umrl od veselja, da te je videl. Kako bo le še nam, ko te bomo videli v vsem nebeškem veličanstvu. Pri Jezusu bomo videli tudi Marijo, našo ljubo mater Marijo, najlepšo

stvar, lepoto nebes, veselje presvete Trojice. O s. devica Marija tukaj te kličemo ponižno in pobožno in zaupno, da bi te pa tudi videli, to nam ni dano; v nebesih pa te bomo tudi videli. Z Marijo bomo videli ss. angele, ki so nas varovali, ss. patrone, ki so za nas prosili, svete izvoljene, ki se bodo veselili, da smo se izveličali. V deželi veselja in večnega miru bomo našli prijatelje in znance, od katerih nas je bila smrt ločila: podajajo nam roke, in kličejo nas k sebi. Koliko bo veselja, ko se bomo sešli v nebeški domovini! O vse ss. matere, kako vesele bote, ko bote videle, da so vendar srečni vaši otroci, ki so vam delali toliko skrbi in žalosti in joka!

3. V nebesih bom ljubil svojega Boga. S. Monika se je nekaj dni pred smrtjo pogovarjala s svojim sinom Avguštinom, kako lepo je Boga ljubiti v nebesih. Po tem pogovoru umolkmeta oba, ter obstaneta kakor zamaknjena. Nazadnje izpregovori Monika rekoč: „Kaj delam še tukaj na svetu? Kedo me more držati na zemlji?“ — Vidiš kristjan, že misel na nebesa ju je tako preuzela! S. Frančišek Asiški, od sveta prezirani siromak, je vzkliknil: „Moj Bog in moje vse!“ ko mu je v dušo padla kaplja nebeške sladkosti. S. Frančišek Haverski, s. Terezija, hočeta tukaj le trpeti; tako sladko se jima zdi trpljenje, vedočima, da se s prihodnjo slavo še primer-

jati ne sme. S. Haverij je imel toliko bridkosti, toliko trpljenja, tolikanj apostolskega dela in truda, da je omagoval. Ali je pa rekel: „Gospod, reši me tolikega hudega; dosti je, ne morem več nositi?“ Ne, ni tako rekel; rekel je: „Moj Bog in moj Gospod, jaz sem ves poln samega veselja!“ Prav tako je s. Pavel okusil kapljo nebeškega veselja; zato je toliko trpel in pa rad. Toda v nebesih ne bo kaplja, tam bo cel potok veselja, iz ktereга bo zajemala pravična duša. Tudi ne pravim, da veselje Gospodovo bo prišlo v dušo zvestega služabnika; ne, služabnikova duša je premajhina za toliko veselje, ampak služabnikova duša pojde v veselje Gospodovo;

v njem bo plavala kakor v morju.

4. V nebesih bom imel svojega Boga. „Jaz sam ti bom plačilo“, pravi gospod Bog. Kakošno plačilo? „Preveliko plačilo“. a) Izveličanje je tedaj plačilo, t. j. zaslužiti se mora. Vsaki izvoljeni poreče o sebi vesel: „Ta prestol je plačilo, ki sem toliko trpel; ta venec je plačilo, ki sem se tako premagoval; ta čast je plačilo, ki sem se tako poniževal.“

— Izvoljeni se veseli spominjajo svojega trpljenja in zatajevanja. S. Anton vesel pogleduje v puščavo, ki je bila priča, kako ostro se je pokoril. Frančišek H. vesel pogleduje, na goščave in divjave, ki jih je prehajal v potu svojega obraza. S. Lorenec vesel

pogleduje na razbeljeni raženj,
na katerem je premagal trinoge
in hudobo. S. Alojzij Gonzaga je
vesel, ker ni maral za časti in
bogastvo sveta. O blaženi križi,
o zlate bridkosti, vi ste nebeški
ključi; z vami se odpira božje
kraljestvo! Vi nebeščani, prašamo
vas, ali ste preveč storili za
Boga in za nebesa? „Kò bi mogli
tukaj žalovati“, nam oni odgo-
vore, „žalovali bi, da nismo še
več storili.“ b) Izveličanje je pre-
veliko, je večno plačilo, t. j.
tako, ki ne bo nikedar pošlo. Ta
misel je držala spokornike v pu-
ščavi; ta misel je osrčevala mu-
čence, ko so jih metali zverem,
klali, pekli, mesarili, trgali, ku-
hali, ob glavo devali. Srečen boš,
pa vekomaj, to je plačilo vredno

Boga! Zmeraj pri Bogu prebivati, zmeraj Boga gledati, zmeraj Boga ljubiti, zmeraj Boga imeti, oh kristjan, to je res preveliko plačilo. Kolikor je kapljic voda, kolikor je listja na drevju, kolikor je peska v morju, kolikor je zvezd na nebu, kolikor je ljudi na svetu, kolikor je angelov v nebesih, čez toliko let boš še zmeraj užival nebeško veselje, čez toliko let se ti bo nebeško veselje spet od konca začinjalo! Oh krščanska duša, to božansko plačilo! Tako dolgo boš srečna, dokler bo Bog v nebesih, to je, vekomaj! O nebesa, o izveličanje! naj se mi roka posuši, naj mi jezik odpade, ako bom kedaj nehal po tebi hrepeneti!

Primer. — 40 let je Bursolj v Renih natanko izpolnjeval vsa opravila mašnikove službe. Zmeraj je delal, bodi na prižnici, bodi v izpovednici. „Rad bi“, je večkrat dejal, „rad bi umrl z orožjem v roki“. Ko je bil še zdrav, je dejal: „O kò bi mogel od Boga dobiti eno milost! Vsaki dan ga prosim, naj se mi tek življenja konča, ko bom oznanjal sveto evangelije na prižnici, ali pa, ko bom izvrševal njegovo pravičnost in njegovo usmiljenje v izpovednici“. Taka prošnja, ki je prihajala iz prisrčne ljubezni, ni bila neuslišana. Velikonočni ponedeljek (1774. 4. apr.) služi g. Bursolj ob 5. s. mašo, in potem gre v izpovednico. Popoldne ob 2. gre v cerkev s. Trojice,

v kateri je bil imel postne pridige, ter stopi ob 3. uri na prižnico. Govoril je o slavi in sreči svetnikov. Beseda mu je tekla kakor mladeniču, živo, ognjeno. Glas se mu je bil učvrstil, ponašanje pa mu je bilo tako izrazito, da se mu je že naprej videlo, kaj bo povedal. Proti koncu 1. dela, mu je glas donel še slovesnejše, izlasti ko je dejal: „Nikedar ne bo dopuščeno slabim človekovim očem, da bi tukaj prenašale svetlobo veličastva božjega“. Bolj tiho pa nadaljuje: „Se le v nebesih ga bomo gledali od obličja do obličja, nezakritega, kakoršen je“. Po teh besedah nasloni glavo na rob prižnice — umrl je. Oči so mu bile pa še zmerom obrnjene k nebu. Cerkev

je bila natlačena z ljudmi. Vse je bilo pretreseno zavoljo te nepričakovane smrti. Eni so vzklikovali, vzdihovali, eni žalovali in jokali, omedlevali, drugi pa so dejali: „Svetnik je. Umrli je, ko je govoril o nebeškem veselju“. Neki otrok je pa rekel: „O nebesih so govorili, pa so tudi šli v nebesa“.

Vaja. — Kader boš izkuševan, ozri se v nebo, in reci sam sebi: Tam gori me čaka večna slava. Ali jo bom prodal za trenotek grešnega veselja?

25. dan.

O ljubezni božji.

Ustvarjeni smo, da Boga ljubimo, pa tudi sam je naravnost

zapovedal, da ga ljubimo. Da ga ljubimo, k temu nas silijo a) naravne dobrote. Vsa narava je delo božje, vse je lepo in modro narejeno. Kako lep in moder mora biti še le stvarnik sam. Kò bi kedo rekel: „Boga ljubim bolj ko vse stvari“, bi bilo, kakor bi rekel: „Ljubim ga bolj ko prah in dim“. Bog je neskončno dober, neskončno popolnoma, in toraj je tudi vse ljubezni vreden. Kò bi imel srca vseh ljudi, od začetka pa do konca sveta, srca vseh angelov in svetnikov, bi ga vendar ne mogel zadosti ljubiti: tolike ljubezni je on vreden. Karkoli je ljubega in lepega na svetu, vse to je le kapljica božje ljubeznivosti in lepote“, pravi s. Avguštin. Vsa narava ti oznanjuje

ljubezen božjo, neprenehoma in povsodi te obdajajo njegove dobrote. Kamorkoli se obrneš, si kakor otrok v božjih rokah. Vsaka cvetica, vsaka rastlina, vsaka božja stvar ti pravi: „Ljubi stvarnika, ki me je vstvaril tebi v prid in veselje!“ — Da Boga ljubimo, k temu nas silijo b) nadnaravne dobrote. Stariši nas ljubijo, pa Bog nas je še prej ljubil. Iz ljubezni nas je ustvaril, iz ljubezni odrešil, iz ljubezni nas posvečuje, iz ljubezni nas tudi izveličuje. — Le to pomisli, koliko je tvoj Izveličar zate storil. Kedo prešteje vse izdihljaje, vse stopinje, ves pòt, vse solze, vse molitve, vso hojo, vse čudeže! Vse, karkoli je mislil in govoril in storil, je storil iz lju-

bezni do nas. Še zdaj se daruje za nas in naše grehe pri vsaki s. maši, še zdaj prosi za nas, ko sedi na desnici nebeškega očeta. V zakramentu s. rešnega telesa te čaka, da bi ti dal, česar potrebuješ za dušo in telo, časno in večno življenje: vse to dela iz ljubezni do tebe. — Le to pomisli, kaj ti je dal, in česa te je rešil. Poklical te je k pravi veri, v otroka božjega, v hišo svojega nebeškega očeta, v večno veselje. Obsipal te je z milostmi in dobrotami. Ti pa si na vse to pozabil, od njega si se odvrnil, ter ga žalil z mnogimi in velikimi grehi. Ali te je Bog zapustil, kakòr si zaslužil? ali te je zavrgel kakòr napuhnjene angele? Ne; Bog se ni utrudil

te klicati z grešnega pota, te k sebi vabiti, te izgubljenega iskati. Sodni dan se bo videlo, kaj je Bog storil, da bi te izpreobrnil, da bi ti večno srečo tako rekoč usilil! Kaj je Bog? kaj je grešnik? Med obema je neizmerni razloček! Vendar pa Kristusa ni zadrževal, da bi ne bil na svet prišel, nas opral s svojo krvjo, in nas z Bogom izpoprijaznil. Človek, kako moreš, da Jezusa ne ljubiš? Pridi sveti Duh in napolni srca vernih, in užgi v njih ogenj svete ljubezni! — Tukaj ti podam nekaj znamenj, iz kterih moreš izpoznati, če ljubiš svojega očeta v nebesih in svojega dobrotnika iz vsega srca in iz vse svoje duše. Ako najdeš, da imaš ta znamenja, to se le ve-

séli, zakaj v tem primerljaju je svoje srce res Jezusovo.

1. Kedor ljubi, gleda, da bi ljubljencu dopadel. To je najnaravnější in najpotrebnejši nasledek ljubezni. Zato je rekel Izveličar svojim učencem: „Ako me ljubite, izpolnjujte moje zapovedi“. Ali gledaš Jezusu dopasti? Ali izpolnjuješ njegove zapovedi? To je prvo znamenje.

2. Kedor Boga ljubi, se ogiblje vsega, karkoli bi mu ljubezen manjšalo. Bog hoče célo srce, ne le njega pol, ali nekaj. Varuj se srce deliti, zakaj to je pravo mučenstvo. Iz take delitve prihajajo žalost, napake, nezadovoljnost. Razdeljeno srce, pa umirajoča čistost, pravi neki cerkveni učnik. Delenje srca je trdovratna

strast, ker dušo razjeda in suši; je grozovitna strast, ker taki človek veliko trpi, drugi pa se posmehujejo takemu trpljenju; je nesrečna strast, ker človek sebi dela nepokoj in nered. Na katero stvar navezuješ najbolj svoje srce?

3. Boga ljubiti se pravi: ono hoteti, kar on hoče; hvaležno in radovoljno vzprejemati, veselje in žalost, dobro in hudo, ki nam pošilja; se pravi: moliti roko božjo, kader nas tepe ali boža. To je gotovo znamenje prave ljubezni do Boga. Tako ljubezen je imel pobožni Job. Dejal je: „Bog mi je vse dal, Bog mi je vse uzal; izgodilo se je, kakor se je njemu dopalo; hvaljeno bodi ime Gospodovo!“ Na smrtni postelji je dejal s. Martin: „Gospod

ne bojim se smrti, pa se tudi ne branim dalje živeti. Če sem potreben tvojemu ljudstvu, sem pripravljen še delati in trpeti; gôdi se tvoja volja. Imenitna gospa Elizabeta na Francoskem je bila v ječi, pa je v ječi takole govorila: „Kaj se mi bo pač danes prigodilo, o moj Bog? Tega sicer ne vem; vem pa, da se mi ničesar ne bo, česar bi mi ti ne bil odločil. Zato molim tvoje neizvedljive sklepe, ter se jim podlagam iz ljubezni do tebe“. Delaj tudi ti, kakor ta občudovanja vredna princesinja. — Ako ti tedaj rečem: izpolnjuj božje zapovedi, da ne razkosuj svojega srca med stvari in stvarnika, da bodi, kar Bog hoče, sem ti po-

vedal tri znamenja, po katerih Kristus izpoznavala svoje učence.

Primer.—V poprejšnih časih, ko je bilo več žive vere, so romale imenitne in bogate osebe v Sveto deželo, da bi tamkaj pre-mišljevale skrivnosti našega odrešenja. Tako je šel tudi mladi plemič po morju v svete kraje. Najprej se napoti v Nazaret, kjer je Marija stanovala, kjer se je Bog učlovečil. V Betlehemu je videl jamo, kjer je bil rojen njegov Izveličar. Zdelo se mu je, kakor bi videl božje Dete v jaslilih ležati. To ga je genilo do solz. Zmeraj in zmeraj je poljubljal prostor, ki so ga močile prve solze Jezusove. Obišče Jordan, v katerem je bil Odrešenik od Janeza krščen, puščavo, ki jo

je posvetil s postom vrt Getsemani, kjer se spominja na vsega trpljenje Sina božjega, na njegovo smrtno britkost, krvavi pot. Tudi ta sveti kraj moči plemič z obilnimi solzami. Nato prehodi vse postaje, hodi v duhu po Jeruzalemu za Jezusom, spremlja ga h Kajfu, Pilatu, Herodu, vidi ga bičanega in s trnom kronanega, in s težkim križem obloženega. Spremlja ga na vrh Kalvarije. „Tukaj so mu preboli noge in roke z žebli; tukaj je bilo storjeno delo mojega izveličanja in odrešen za ves človeški rod,“ govori plemič samemu sebi. Večur tukaj premišljuje. Nato se poda k božjemu grobu, od tod pa na mesto, sè kterega je Izveličar v nebesa šel. Tukaj pade

na kolena, poljublja utise Jezusovih nog, pogleda v nebo, iztegne roke in pravi: „O Jezus, o ljubezen mojega srca, kam naj grem pa zdaj? Vse kraje sem obiskal, po katerih si hodil, tudi one na katerih si trpel. Kam naj grem kakòr k tebi o moj Gospod. Dodeli mi toraj ti moje življenje in moje vse, da grem k tebi v nebesa!“ To reče, nagne glavo, srce otrpne, umrje, njegova duša pa gre v nebesa. Ta uzgled ljubezni božje pripoveduje s. Frančišek Saleski po s. Bernardinu Sjenskem. — Ali bi tudi ti rad tako umrl, kakòr ta plemič? Gotovo, porečeš. Ako pa želiš tako umreti kakòr on, v ljubezni božji, mora biti tvoje srce izluščeno iz posvetnih stvari,

kakòr je bilo njegovo; ljubiti moraš, kakòr je on ljubil.

Vaja. — Kader začenjaš kako delo, kliči z živo vero s. Duha. To pobožnost ti bo poplašal s tem, da te bo s. Duh nau-dajal z ljubeznijo do Jezusa in Marije.

26. dan.

O ljubezni bližnjega.

Velike dobrote ti je Bog izkazal. Kako mu boš povrnil, kar ti je dobrega storil? Sam od sebe bi tega ne mogel nikoli, pa usmiljeni Bog je zopet modro poskrbel, da mu moreš povračati. Svoje pravice je odstopil bližnjemu. Kar potemtakem bližnjemu storiš, to Bogu storiš. Ali je res tako?

Res, zakaj to je Kristus sam rekel: „Karkoli storite najmanjšemu vaših bratov, to meni storite.“ Sodni dan bo Gospod prášal vsacega kristjana, kaj je storil Bogu, t. j. bližnjemu. Zato poreče izvoljenim: „Lačen sem bil, pa ste me nasitili,“ t. j. lačnim ste dali jesti, revežem ste pomagali, ti so moji bratje, in kar ste njim storili, storili ste meni samemu. — Prvi kristjani so to prav dobro vedeli. Tako so se radi imeli, drugi drugega podpirali, da so se čudili celo nejeverniki. „Le pogledjte, kako se ljubijo“, so dejali. — S. Pahomij je bil poprej nejevernik. Služil je v vojski cesarja Maksencija. Ne- verni oficirji so jih držali prav trdo, ter jih imeli zmeraj zaprte.

Kristjani pa so ž njimi lepo ravnali, stregli so jim kolikòr so mogli, ter so jih imeli kakòr svoje brate. Tako ravnanje je Pahomija genilo. Poizvedoval je, kedo so ti kristjani, kakošen imajo nauk. Izpoznavši krščansko vero, se je odpovedal malikom ter služil pravemu Bogu tako zvesto in tako goreče, da je zdaj svetnik. Izpreobrnila ga je krščanska ljubezen do bližnjega. — Bližnjega ljubiti, to je sam Bog zapovedal, kedor ne izpolnjuje te zapovedi; ne bo izveličan; tudi to je rekel sam Bog. Ne ljubi pa bližnjega le z besedo, ljubi ga s srcem, ljubi ga v dejanju. Ljubi vsacega človeka, ker je tvoj brat, ker je otrok božji, ker je tudi zanj tekla s. kri Gospodova,

in ker je za nebesa odmenjen. — Vsaki človek ima tri dolžnosti do bližnjega, ki jih ne sme zanemarjati, ako se noče pogubiti.

1. Bližnji ima pravico na dobro ime; dobro ime mu moramo spoštovati in varovati, kakor hočemo, da bi drugi spoštovali in varovali naše dobro ime. Zatoraj bližnjemu dobrega imena ne krati in ne zmanjšuj. Včasih se nam zdi, da ta ali oni človek je zaničljiv in pregrešen, ki je pa že zdaj boljši od nas. Ne opravljaj bližnjega nikedar. Opravljanje mora vselej dve duši, včasih tudi tri: dušo tistega, ki opravlja, dušo tistega, ki posluša, in pa dušo tistega, ki je opravljan, ker se jezi in greši, kader opravljanje izve. — Neki puščavnik

ni nič kaj goreče živel. Na smrtni postelji je bil prav miren in celo vesel. Viši se tega ustraši, ker misli, da to je zanka hudobnega duha. Praša ga, kako da je tako miren. Bolnik mu odgovori: „Ljubi moj oče! Gospod je rekel: ‚Ne sodite, pa ne boste sojeni.‘ Jaz pa nisem nikogar sodil in opravljal. To me tolikanj tolaži“.

2. Bližnji ima svoje napake in pregreške, te je treba potrpeti; včasih krivico dela, to mu moramo odpustiti. Mi imamo tudi svoje pregreške in napake; kolikokrat nam jih drugi izpregledujejo, in kako nam jih prizanaša še le Bog! — Praviš: Bližnji me je razžalil. Ali si ga pa ti ne umišljuješ? ali ga ne povišuješ? in če te je, ali pa ti Boga

nikoli nisi? Odpusti mu toraj zavoljo Boga, ker on tako zapoveduje; odpusti mu zavoljo samega sebe, ako češ biti otrok božji. — S. Frančišek Saleski je dejal: „Kò bi mi sovražnik iztrgal eno oko, z drugim bi ga še lepo pogledal“. — Ne togoti se, in ne delaj ničesar v jezi, ako nečeš napraviti velike požare, ki bodo največ škodili tebi. Sovražni in maščevavni človek sam sebi žrjavico deva na glavo. — Janezu Gvalbertu je nekedo brata umoril. Zgodi se pa, da veliki petek zadene na tistega človeka. Bila sta sama, pa na takem kraju, da mu morivec ni mogel uiti. J. Gvalbert vzdigne roko, hoteč sovražnika ubiti. Morivec pade na kolena, ter ga prosi, naj mu

odpusti, ker je tudi Izveličar odpustil svojim morivcem. Gvalbert zažene meč od sebe, ter de: „Ne morem ti odreči, česar me prosiš v Jezusovem imenu; puščam ti življenje in dam ti svoje prijateljstvo; moli zame, naj mi Bog grehe odpusti“. Gvalbert je bil ves vesel, da se je tako premagal. Gre v cerkev, poklekne pred križ, Jezus pa mu s križa naznani, da je storil Bogu prav prijetno delo. Zato ga je Bog tako oblagodaril, da se je posvetil, in da ga zdaj svetnika častimo.

3. Naš bližnji je v marisikaterih stiskah, pomagati mu moramo. Milodarna duša je izvoljena za nebesa. Miloščina odpravlja grehe, kakor voda odpravlja ne-

snago. Siromaki so vratarji nebeški, in pa tisti prijatelji, ki te spremljajo pred sodbo. Reveži so na zemlji žive podobe našega gospoda Jezusa; pravi kristjan vidi v revežih svojega Odrešenika. Kozarec hladne vode, dan v Jezusovem imenu, ne bo ostal brez plačila. Sloveči maršal luksenburški je dejal na smrtni postelji: „Danes bi raje imel zasluženje podati kozarec hladne vode v Jezusovem imenu, kakor pa toliko zmag in junaških dejanj“. Tisti trenotek ve človek še le prav soditi, kaj je vredno delo, ki se stori bližnjemu. — Ljubi toraj svojega bližnjega, da boš njegove slabosti potrpežljivo prenašal, da mu boš v potrebi

pomagal. Ako to storiš, si nebeško kraljestvo zagotoviš.

Primer. — Ob času, ko so na Francoskem vladali hudobneži, je bilo hudodelstvo opravljati daritev s. maše. Mašnike so lovili in streljali, kakor divjačino. Župnik v Fižaku, gospod Orén, je dal o tej priložnosti prav lep uzgled krščanske ljubezni. Služil je s. mašo, ter bil pri povzdigovanju. Ljudstvo je pobožno molilo. Kar nastane šum. Ženske se prestrašijo, moški poustanejo, otrok priteče v cerkev upijoč: „Hudobneži so prišli, za petami so mi!“ Mašnik brž ustavi opravilo*, sleče mašno obleko, uhaja

* V velikih nevarnostih ima mašnik zapovedano hitro zavžiti s. r. telo in s. r. kri, potlej še le odstopiti.

skozi zakristijo, a pred zakristijo ga čakata dva vojaka. Skoči črez zid, vojaka za njim. Pride do vode, preplava jo. Ozre se nazaj, pa vidi, da ga preganjata vojaka, in da je eden ravno kar v vodo skočil. Duhovni beži kolkor more, in pribeži na grič, za kateri se skrije. Zdajci sliši krik na pomaganje. Pogleda, pa vidi, da vojak toni. Ta duhovnik je pridigal ljubezen do bližnjega, da se mora hudo z dobrim povračati, je tudi sam tako storil. Kakor je hitro bežal, tako hitro leti spet nazaj, ter skoči v vodo. Večkrat se potopi, da bi dobil topljenca. Nazadnje ga dobi in privleče na pol mrtvega iz vode. Ohrani ga življenju. Ko se vojak zave, izpozna gospoda žu-

pnika fižoškega, katerega je bil poprej tako srdito preganjal. „Kaj? ali vi ste tukaj? vi ste me rešili, ki sem vas preganjal in črtil na življenje in smrt? Slepili so nas, goljufali so nas. Rekli so nam, da duhovni so sovražniki ljudstva, da so maščevavni in krvožejni.“ „Moj dragi prijatelj,“ odgovori nato gospod duhovni, „zdaj sami vidite in izpoznate, da vam niso pravili resnice. Storil sem le, kar sem dolžan, kar mora ne le vsaki mašnik, ampak tudi vsaki kristjan. Jaz sem bil oni srečnik, da sem mogel. Zato hvalim Boga, hvalite ga tudi vi, in ne preganjajte več onih, ki Bogu služijo in v Boga verujejo.“

Vaja. — Nikedar ne légalj spat s sovraštvm in maščevavnostjo v srcu. Kader ubogim pomagaš ali ubogajme daješ, delaj to iz ljubezni do Jezusa in Marije, kakor bi njima dajal.

27. dan.

O češčenju Jezusovega srca.

Vzprejmite v srca misli in občutke Jezusovega srca: to je vse evangelije in vse krščanstvo. Češčenje Jezusovega srca je pravično in naravno, je potrebno, je občudovanja vredno.

1. Češčenje Jezusovega srca je pravično in naravno. Kaj se pa časti? Časti se Jezusovo srce. Kader mro veliki možje, jemljo jim srca, devajo ja v

drage posode, srebrne in zlate, in z biseri vdejane, ter jih spravljajo celo po hišah božjih. S tem jim izkazujejo čast; vpričo srca se spominjajo bolj živo njih lepih in slavnih del. Kako moramo spoštovati in častiti še le Jezusovo srce, ki je najljubezniviše, najpopolniše, najmilejše, najdobrotnejše! Ko bi imeli srca tistih mož, Jezusu najpodobnejših, np. s. Frančiška Asiškega, Haverskega, Saleškega, Vincencija Pavlanskega, o kako bi imeli v časti njih častitljiva srca, ki so bila tako polna ljubezni do Jezusa! Ali bi prav storili, ko bi njih srca imeli v časti? Gotovo. Potemtakem toliko bolj prav delamo, ko častimo Jezusovo srce, in prav delamo, ko ga molimo, ker je

Kristus Jezus, Bog in človek obenem. — Bogu je posebno ležeče na naših srcih. Bog visoko ceni naša srca. On jih hoče zase imeti, hoče v njih prebivati, v njih kraljevati. Zatoraj zapoveduje: „Ljubi svojega Boga iz vsega srca“. Potem zopet prosi: „Ljubi moj otrok, daj mi svoje srce“. Čistim srcem se daje Bog čutiti že tukaj na zemlji. Bog strahuje Izraelce, ker so od njega obrnili svoja srca. Bog odpušča skesanemu, potrtemu, ponižnemu srcu. — Bog zmeraj gleda na naše srce, ker srce je sedež vseh dušnih občutkov. Jezusovo srce je središče njegove ljubezni. Ali ni tedaj lepo, da častimo in molimo neskončno to ljubezen, ki je Bog sam? Jezusovo srce so častili

vsi svetniki. To češčenje se je začelo že na Kalvariji, pozneje pa se je le še bolj razvilo, kakor so potrebe nanesle.

2. Češčenje Jezusovega srca je potrebno. Strasti in stiske in reve, ki tarejo človeško srce, se zmeraj množe. Naše stoletje pa je posebno polno vsakterih zmot, mnogoterih gnjusob, in prav to stoletje nam Gospod podarja svoje srce, zaklad vseh milosti. Ljudje so bili tako hudobni, da so še druge od Jezusa odvrčali, z lepo in z grdo in s silo, ter se sveta odpravljali celo Kristusa samega. Božja previdnost pa je vernim pokazala Jezusovo srce, t. j. kako je ono neizmerno dobrotljivo, usmiljeno in ljubezni polno. Otroci nejevere so zatirali Kri-

stusov nauk, otroci vere pa so se zbirali okolu Jezusovega srca. — Nejevera je razširjala sebičnost, lakomnost, napuhnjenost, prevzetnost, preklinjevanstvo, nepokorščino, do starišev, nehvaležnost, hudobnost, brezljubeznost, nepokojnost, obrekovanstvo, nečistost, neusmiljenost, nedobrotljivost, izdajstvo, predrznost, napihnjenost, nasladnost. Ali je dandanašnji kaj bolje? Bogastvo in nasladnost sta še dandanašnji bogova posvetnjakom. Presveto, preljubeznivo, prekrotko in ponižno srce Jezusovo pa najbolje odpravlja te strasti in grehe. — Hudodelstva in pregrehe so se množile, gnjusoba v svetišču je bila čimdalje večja, treba je bilo sprave, treba je bilo jezo božjo

tolažiti, za to pa je najboljši pomoček Jesusovo srce. Ker je pa pregreha kraljevala izlasti na Francoskem, se je to češčenje tudi tamkaj začelo, od ondod pa se razširjalo po vsem svetu.

3. Češčenje Jezusovega srca prinaša občudovanja vredni sad. Iz njega prihaja pomoč, ki jo kristjan potrebuje v svojem stanu, mir družinam, polajšanje trpljenja, blagoslov nebeški, zdravje bolnikom, odpuščanje in milost grešnikom. Jezusovo srce je vernim zavetje vsaki čas, izlasti pa na zadnjo uro. Bodi toraj tudi ti goreč prijatelj tega prelepega in prekoristnega češčenja posebno pa a) vsako leto tisti petek po osmini s. rešnega telesa, ki je posvečen Jezusovemu srcu;

b) prvi petek vsakega meseca;
 c) vsaki petek v tjednu; d) vsaki dan. Take dni prejemi ali ss. zakramente, ali obišči s. rešno telo, ali pa vsaj pomoli očenaš. Jezus sam te zagotavlja, da te bo oblagodaril s posebnimi milostmi. — Ker je češčenje Jezusovega srca tako pravično in naravno, tako potrebno in prekoristno, izkušaj pristopiti v družbo Jezusovega srca.

Primer. — V Marsejlji je l. 1720 razsajala kuga. Vsa skrb in pomoč ni nič izdala. Škof se zateče k tistemu, ki ima ključce smrti in pekla. Zatoraj razglasi, naj se Jezusovo srce očitno časti in moli, ter postavi praznik Jezusovega srca na petek po osmini s. rešnega telesa. Na vseh svet-

nikov dan pa je vodil obhod s presv. rešnim telesom bos, ter slovesno posvetil vso svojo škofijo, Jezusovemu srcu. — Molitve so bile uslišane, kuga je poje-njevala, v kratkem je izginila. To je izpoznala tudi mestna gosposka, ter pismeno potrdila. — Črez dve leti se pa spet prikaže smrtni gost, morivna kuga. Spet je bilo češčenje Jezusovega srca pomoček, ki je kugo ustavil. Škof je prosil mestno gosposko, naj stori obljubo, da pojde vse praznike Jezusovega srca k s. obhajilu, in da bo darovala 4 libre teško voščeno svečo, zaznamenjano z mestnim grbom, in da se bo udeležila obhoda, ki ga bo vodil škof. Ta obljuba se je storila očitno v stolni cerkvi, vsa go-

sposka je klečala pred s. rešnim telesom, ljudstvo pa je potrjevalo to obljubo. Še tisti dan, nanreč dan obljube, je prenehala strašna kuga. Vsi bolniki so ozdraveli, in nihče ni več za kugo vzbolel. Pod varstvom Jezusovega srca so se Marsejljani veselili najtrdnejšega zdravja; vsi so se čudili, da v tolikem mestu tako dolgo nihče ne umrje. Vse to je uradno popisano in potrjeno.

Vaja. — Naj ti ne mine dan, da bi Jezusovega srca vsaj nekoliko ne počastil. Izlasti ga počasti prvi petek v mesecu. ^Ž njegovim srcem časti pa tudi Marijino.

28. dan.

0 posvečujoči milosti.

1. Milost mojega Boga, neskončno draga milost. Le ona stori, da te Bog rad vidi, da te rad ima večni gospod Bog v nebesih. Ona stori, da je duša prijetna pred očmi presvete Trojice. Kò bi imel vse bogastvo sveta, vso učenost učenih, vso čast visokih, vso oblast mogočnih, posvečujoče milosti pa ne, bi zavoljo tega pred Bogom ne bil prav nič prijetnejši. Ko je prišel angel Gabriel k Mariji, so bili sloveči možje na svetu; možje, katerih slava se je razlegala po vsi zemlji. Bili so pisatelji, modrijani, govorniki, zgo-

dovinarji, državniki, vojvode. Misliš, da je Bog dopadljivo gledal na te slavne može? Če je gledal, gledal jih je le milovaje. Misliš, da je k mogočnim vladarjem poslal svojega angela, ter jih počastil in pozdravil? O kaj še! Vsi angeli so gledali v borno hišico, neznano devico, ter so prašali: „Kedo je ta, ki se v gosti temi tako silno sveti? Kedo je ta lilija med trnojevm?“ Bog je odgovoril: „Ta je moja preljuba hči, na nji imam svoje dopadajenje.“ Kako je to, ljubi kristjan, da se je Bog tolikanj veselil te uboge device, le na one slavne može, katerih spisi so še dandanašnji bero po šolah, pa se še ozrl ni? Zato, ker je bila ta devica, Marija, polna milosti. Milost

jo je Bogu tolikanj priporočala, da jo je mater izvolil svojemu Sinu. — S. cerkev nam v češčenje priporoča s. Večeslava, kralja češkega, s. Ludovika, kralja francoskega, s. Štefana, kralja ogerskega. Ali nam jih zato priporoča, ker so bili kralji in vrli vladarji? Ne zato, ampak ker so bili prijatelji božji, ker so bili v milosti pri Bogu, ker so imeli posvečujočo milost. — Ničemurnost je, kedor si nabira bogastva; ničémurnost je, kedor hrepeni po časteh; ničémurnost je, kedor teka za veselicami; vse je ničémurnost, razen Boga ljubiti in od njega ljubljen biti. Ljubi kristjan, ne občuduj in ne želi blagrov sveta, ki minejo; varuj pa si

milost božjo, ona je pravi blagòr, ki vekomaj ne mine.

2. Milost mojega Boga je edini blagòr moje duše. Ko bi imel vse blagre sveta, blagra milosti pa ne, kaj bi to pomagalo? Ako pa imaš posvečujočo milost, česa ti manjka? Vsa dela, vsi opravki, karkoli storiš, vse je zašlujljivo za nebesa, ker milost ti posvečuje vsako delo; brez milosti pa tudi najveća dobra dela nič ne zaležejo: nerodovitna so in mrtva. Najhuje trpljenje boš lahko trpel in pa rad, ako si v milosti; ako pa nisi, ti bo tudi majceno trpljenje preveč. Brez milosti ni pravega veselja, ni pravega miru; brež nje si po smrti ne moreš obetati nič dobrega. — Rimski cesar Sevêr se

je od preprostega vojaka povzdignil do cesarskega sedeža. Črez 20 let srečnega življenja in dejanja pa je dejal: „Vse sem bil, pa sem previdel, da ni vse skupaj nič.“ Prav je govoril. Zakaj? Nekaj mu je manjkalo; posevčujoče milosti ni imel, to se pravi, ni bil v ljubezni in prijateljstvu božjem; brez tega mu je pa manjkalo vsega za čas in za večnost. — Česa niso storili svetniki, da bi si milost ohranili! Vi ss. puščavniki, povejte nam, kako ste se živi pokopali v brloge in puščave. „Imeli smo predrag zaklad (milosti), in največa samota se nam ni zdela zadosti varna.“ Vi ss. spokorniki, vsi blede in suhi, čemu živite tako ostro? „Jokamo, ker smo izgubili

milost. Kako srečni bi bili, ko bi si s tolikimi solzami zopet pridobili posvečujočo milost!“ Vi ss. mučenci, vi nepremagljivi kristjani, vi krvave priče, kako, da tako veselo stopate na morišče, na grmade? „Umiramo veseli, ker nas trpeče in umirajoče krepki in veseli posvečujoča milost našega Boga.

3. Milost mojega Boga lajša in slajša vse trpljenje. Milost daje, da izpoznavamo, kako nični in prazni ničémurni in goljufivi so blagri sveta. Ona nam odkriva, da nas posvetni blagri slepe, da le kratko trpe, da puščajo peklo za seboj, da so obloženi s strašnim gorjém: „Gorje vam bogatini! Gorje vam, ki se smejate in veselite.“ — Tudi ko

ni veselejšega, kakor od sveta odločenemu biti. Človek lahko pogreša, česar ne čisla. Milost gre še dalje. Ona sladí trpke dolžnosti, trpljenje izpreobrača v zlato, težave v srečo. Koliko je svetnikov, ki so to izkusili! Koliko je še dandanašnji pravičnih, ki to okušajo! S. Pavel se je veselil, pa je bil ves v nadlogah; s. Andrej je bil vesel na križu, s. Lovrenec je bil vesel na žarečem ražnju. Kako je pač to? Milost jih je tolažila, milost jim je trpljenje hladila. — Kristjan v milosti pravi: „Življenje in smrt, zdravje in bolezen, vse mi je prav; vse se godi kakor je Bogu ljubo. Bog bodi zahvaljen za vse trpljenje, ki mi ga pošilja; brez trpljenja bi morda pozabil

na Boga in nebesa, pa bi bil vekomaj nesrečen.“ — Materi je umrl edini otrok. Hudo ji je, bridke solze pretaka; vendar pravi: „Bog ga je k sebi poklical, pri Bogu je; naj bo, kakor je volja božja; zdaj me nič ne veže na svet.“ Vidiš, to stori milost. — Milost polajša prehod iz časnosti v večnost. Milost izpreminja smrt v prijaznega angela. Umirajočemu, ki je v milosti, takemu vera pravi: „Loči se, krščanska duša, s tega sveta v imenu vsegamogočnega Boga, ki te je vstvaril, v imenu Jezusa Kristusa, Sina božjega, ki te je odrešil, v imenu s. Duha, ki te je posvetil! Odprta so ti vrata nebes, pojdi v mesto živega Boga, stopi v nebeški Je-

ruzalem, v izveličansko družbo angelov in svetnikov, pridruži se svojemu Odrešeniku na vekomaj, in glej ga od obličja do obličja. Odprite se nebesa, vzprejmite dušo v milosti, in naj počiva v naročju božjem vekomaj!“ — O milost mojega Boga, kako si ti dragocena, ti si edini dušni blagor, ti sladiš trpljenje! Srečen, kedor te izgubil nikedar ni! srečen kedor te ima! sto in stokrat srečen kedor te ohrani do zadnjega diha! Marija, mati milosti, varuj me sovražnika, in o smrtni uri me k sebi uzemi.

Primer. — Katarina Herlej je bila prav lepo krščanski izrejena. Devica je bila polna čednosti, pa tudi v zakonskem stanu ni opustila pobožnosti. Drugo leto

po poroki se je poloti huda mrzlica. Veliko je trpela, pa se ni pritoževala. Dejala je: „O usmiljeni Bog, le še več naj trpim, ako je tvoja s. volja; le tega te prosim, daj mi moči in stovitnosti. Te milosti te prosim v imenu prečiste Device.“ Ko je prejemala s. rešno telo, je hotela iz spoštovanja do svojega Odrešenika in Izveličarja, naj se ji soba lepo opravi, z dišavami napolni, ker bo prišel Gospod nebes in zemlje. Bila je prav slaba. Vendar je ukazala, naj jo vzdignejo, da bo kleče prejela Gospoda. Služabnice se ustavljajo; ona pa reče: „Ne bilo bi prav, da bi se ne genila in Bogu naproti ne šla!“ Store ji voljo. Ko zagleda svojega Izveličarja, pravi:

„Molim te, o kruh življenja, pšenica izvoljenih, veselje angelov in pravičnih. Darujem in posvečujem ti svoje telo, svoje srce, svojo dušo, vse svoje moči. Stori z menoj po svoji sveti volji.“ Bog je dopustil, da jo je izkušal hudobni duh. Ona pa je rekla: „Sovražnik mojega Izveličarja mi vznemirja dušo. Kaže mi ostro pravico božjo in pravično sodbo. Ta misel bi me utegnila obuljivo storiti, jaz bom pa raje zaupala v božje usmiljenje. Bog je obljubil, da bo skesanemu grešniku odpustil; če sem zdaj v milosti božji, česa bi se bala, saj imam Izveličarja pri sebi. Govorite mi le o zaupanju v Boga. Kažite mi odprte rane mojega Izveličarja.“ — Ko se ji je bližal

konec, je rekla, naj jo polože na tla. S križem v rokah je govorila: „O moj Izveličar, koliki razloček med tvojo smrtjo pa mojo! med tvojim trpljenjem pa mojim! Tebe so zasramovali, mene pa tolažijo. Tebe so še prijatelji zapustili, moji so pa okolu mene. Kakor malo trpim, vzprejmi vendar, o Gospod, to moje trpljenje za pokoro mojih grehov.“ Ko izreče te besede, poljubi križ, ter v Gospodovem poljubu umrje, 20 let stara. Da je ta oseba tako lepo umrla, res v Gospodu zaspala, to je storila posvečujoča milost.

Vaja. — Priporočaj se Materi svojega Odrešenika, naj ti izprosi to srečo, da bi prej umrl, kakor pa izgubil milost božjo.

29. dan.

O rožnem vencu, pa o škapulirju.

Izmed vseh molitvi, ki jih opravljaj Mariji na čast, ti nobene bolj ne priporočam, ko rožni venec. Bog se je poslužil s. Dominika, da se je pobožnost s. rožnega venca razvédela in razširila. Rožni venec ima 150 češčenamarij, ki naj jih verni molijo, kateri bi ne mogli opravljati 150 psalmov Davidovih. To pobožnost mu je razodela Mati božja sama, da bi se po tej molitvi izpreobračali Albižani. Vsi verni so se je goreče poprijeli, tako, da je bil rožni venec znamenje, kedo je katoličan, kedo pa krivoverec. — Vse na rožnem

vencu je spoštljivo in sveto. Častimo pa žnjim skrivnosti Jezusovega življenja, trpljenja, vstajenja in Mater božjo samo. Sestavljen je iz Gospodove molitve, iz angelovega pozdravljenja in pristavkov s. cerkve. Skrivnosti, katerih nas rožni venec spominja, so najlepše in najgenljivejše, ki jih ima katoliška vera. Sad rožnega venca je svetost, in neizmerno jih je, ki so se z rožnim vencem posvečevali. Možje, blagorodni in učeni možje, so z veseljem molili rožni venec. Cerkev je to molitev z milostmi obdarovala, Bog pa jo s čudeži potrdil. Angelovo pozdravljenje (česčenamarija) se ponavlja, to ponavljanje je znamenje ponižnosti, ponižnost pa je, ki milost dobiva

pred Bogom. Ubožec, stoječ pri vratih bogatinovih, ponavlja taisto prošnjo. Na Oljski gori je prosil nas Odrešenik svojega Očeta, naj uzame od njega kelih trpljenja. Tako je molil prvič, tako drugič, tako tretjič: vselej je govoril taiste besede. — Navadno se moli tretji del nekedanjega, ki obsega le 50 češčenamarij in to tisti del ki je primeren času, cerkvenega leta. S. Frančišek Saleski ga je molil vsaki dan, dasiravno je imel silne opravke. Molil ga je ob določeni uri. Nekega dne je bilo toliko dela, da ga ni mogel opraviiti ob določenem času, začel ga je pa na večer. Ker je bil ves utrujen in zdelan, reče mu njegov pomočnik, da je treba tudi za počitek skrbeti, in zato naj rožni

venec odloži na jutri. „Moj prijatelj“, odgovori mu svetnik „na jutri se ne sme odlašati, kar se more storiti o pravem času.“ — Rad toraj moli rožni venec. Na smrtno uro ti bo Marija naproti prišla, ker si jo tolikrat klical. Ker si jo tolikrat pozdravil z Gabrielovimi besedami, te bo tudi ona pozdravila. Imenoval si jo Marijo, t. j. morsko zvezdo; zato te bo peljala v varno zavetje. Rekel si ji, da je polna milosti; zato ti bo izprosila milost, da boš stanoviten do konca. Blagroval si jo, Gospod je s teboj; za to bo storila, da bo Gospod tudi s teboj in ti vekomaj ž njim. Telo, ki je nosilo blagoslovljeni sad, Jezusa, ima tudi zate materino srce. Zdaj je ura tukaj, za katero

si me tolikanj prosil, naj ti pomagam. Otrok moj, dolgo sem zate prosila, moj sin me je uslišal, zdaj ti odpira vrata v srečno večnost. — Poprimi se tudi škapulirja. Simon Stok, vesoljni prednik karmelitov, ki je živel v 12. stoletju, je bil prav svet mož. Trdno je zaupal v Mater božjo. Nekega dne je prav goreče molil, ter je prosil, naj mu da znamenje, da ga ljubi. Res se mu prikaže Marija, obdana od trume angelov, v nebeški svetlobi, ter mu poda škapulir. Obenem ga zagotovi, da to oblačilce bo onim, ki ga bodo nosili, zastava izveličanja, bramba v nevarnostih, znamenje miru in zveze žnjo. Skoro vsi vladarji Evrope so si šteli v čast, ki so

nosili to znamenje Matere božje. Papeži: Janez XXII, Aleksander V, Klemen VII, Pij V, Gregor XIII, so to pobožnost pohvalili, ter jo obdarili z mnogoterimi odpustki. Veliko čudežev pa je pokazalo, kako dopadljiva je ta pobožnost devici Mariji. — Znano je, da jih je bilo veliko, ki so se škapulirju posmehovali. Cesarjevi služabniki se čutijo počeščene, ki nosijo cesarsko obleko; ali bodi pa kristjanu sramotno, nositi slavno znamenje največje gospe in kraljice nebeške? Ali ni krivično in strastno prezirati pobožnost, odobreno od Kristusovega namestnika, več stoletji obstoječo, od Boga z milostmi počeščevano? pobožnost, ki pregreho preganja, ter dušno in

telesno čistost priporoča? Prav slabo bi bilo pa s tabo, ljubi kristjan, ko bi nosil znamenje Matere božje, živel pa vendar pregrešno! Ako želiš, da ti bo škapulir koristil, časti Marijo z lepim življenjem. Pravi otroci Marijini so pobožni, ponižni, čisti, krotki, kakor njihova Mati.

Primer. — Več svetih mož je te misli, da Marija na zadnjo uro svoje služabnike tolaži in potrjuje, t. j. da jim izprosi milost dobre smrti, za katero so jo tolikrat prosili, namreč z besedami: Prosi za nas grešnike, zdaj in na našo smrtno uro. — V Amjenu je imel neki gospod Delahaj veliko kupčijo. Pa jo je popustil, da bi skrbel le za svojo dušo. Oba, on in ona, sta bila

prav pobožna, rada sta Marijo častila, izlasti rada molila s. rožni venec. Kader je bil Marijin praznik, sta šla skupaj k izpovedi in k s. obhajilu. — Nekoč pa Delahajeva gospa nevarno oboli; dá se prevideti. Duhovnik stopi še k gospodu, da ga pozdravi, preden odide. Prav začudi se, ko ga najde v postelji. „Ali ste tudi vi bolni?“ „O ne, gospod, prav zdrav sem. Sam ne vem, čemu ležim; pa nekaj me je tako gnalo, da sem moral leči. Izpovedal bi se tudi rad.“ Duhovnik mu kaže, da ne gre zdravemu izpovedati se v postelji, naj pride v cerkev kakor drugi. Delahaj pa le prosi in prosi. Duhovnik nazadnje privoli, ter ga izpove. Potem pa častitega gospoda ma-

šnika prosi, naj gre k njegovi ženi, in naj jo v njegovem imenu prosi odpuščenja, ko bi ji bil kaj žalega storil, kar sta v zakonu. Mašnik ga drugič popraša, če je res bolan, kajti če je zdrav, pač ne gre, da bi bolno gospo v žalost pripravljal. Delahaj odgovori, da je ves zdrav, da ga pa vendar le prav lepo prosi, naj ga usliši: Mašnik res gre k bolnici, opravi to neprijetno naročilo. Ko se pa vrne k možu, silno ostrmi, ko ga najde umirajočega, ki je bil pred par trenotki še ves čvrst! — Mašnik je izpoznal, kako je Marija poskrbela za poslednje trenotke tega svojega služabnika; da ga je ali sama naudihnila ali pa ga po

angelu nagnila ss. zakramente prejeti.

Vaja. — Ne pusti, da bi ti minol dan, o katerem ne bi molil s. rožnega venca, ali vsaj eno desetko ali dve.

30. dan.

O m o l i t v i.

1. Treba je zmeraj moliti, in nikedar ne nehati z molitvijo. a) Molitev je potrebna. Pomni, ljubi kristjan, da Kristus je rekel: „Molite!“ da ni rekel: „Dobro, koristno, lepo bi bilo, kò bi molili“: „Molite!“ je on rekel. Kristus pa molitve ni le z besedami zapovedal, priporočal jo je tudi z lastnim uzgledom. S. evangelisti nam pripovedujejo,

da se je večkrat odločil do ljudstva, pa šel molit na samo, da je premolil po cele noči. Kristus ni molil, kakor bi mu bilo treba pomoči iz nebes. Molil je za nas, molil je, da je v dejanju pokazal, kako potrebna je nam molitev. Živež je potreben človeku, da more živeti; pa mu vendar ni tolikanj potreben, kakor je molitev potrebna duši. Brez molitve ne moreš premagovati izkušinj, ne moreš varovati se greha, ne moreš iz greha ustati, če pa v grehu ostajaš, ne moreš priti v nebesa; nasledek tega je, da si v največi nevarnosti, pogubiti se. — Kaj je duša, ki ne moli? Kar vojak brez orožja v boji s sovražniki, kar čoln brez vesel, kar tica brez

peroti, kar riba brez vode, kar mesto brez trdnjave, kar država brez vojakov. Gorje si ga duši, ki ne moli! Od vseh strani jo napadajo, pa nima, š čimur bi se branila! — b) Moliti je pa tudi lahko. Vsi smo reveži pred Bogom, vsi moramo prositi. Vsakedo zna prositi, saj pravijo, da „svet na prošnji stoji.“ Že otrok zna prositi, če tudi še ne zna prav govoriti. In pa kako ti prosi! bolje ko najizurjenejši govornik. Le svojo revščino prav izpoznavaj, pa boš rad molil; rad boš klical: Gospod, usmili se me! — c) Človek nikedar zastoj ne moli. Prav tiste molitve, ki so videti, da jih Bog ne usliši, prav tiste molitve so milostno uslišane. Ako ti Bog tistega ne da, česar

ga prosiš, dá ti kaj družega, kaj boljšega, sto in stokrat koristnejšega. Bog najbolje ve, kaj je človeku treba; zato pravi molivec vse Bogu prepušča, rekoč: Godi se tvoja volja! — d) Moliti je prav lepo. Molijo pravični na zemlji, molijo angeli in svetniki v nebesih, vse stvari molijo večnega svojega stvarnika. Kader moliš, se te Bog veseli, veseli, se te Marija tvoj angel varuh in tvoji ss. patroni. — Kedor če priti k cesarju, mora čakati dolge ure, cele dni. Kedor pa želi govoriti z Bogom, ki je kralj vseh kraljev, gospodar vesoljnega sveta, njemu ni treba čakati prav nič. Poslušal te bo, pridi kaderkoli, vsako uro, vsaki trenotek, ponoči in podnevu. — Bog nikogar

ne odganja izpred sebe. Še vabi jih, ki so nesrečni in ubogi in slabotni, naj le pridejo k njemu: „Pridite k meni vsi, ki ste trudni in obteženi, jaz vas bom poživil.“

2. Vedi pa tudi, kakošna boji molitev, da bo dobra, da se bo vzdignila kvišku, da bo predrila oblake. a) Moli v imenu Jezusovem. „Karkoli boste Očeta prosili v mojem imenu, dal vam bo,“ je rekel naš Izveličar. Jezusovo ime deli večne blagore, večno srečo, milost božjo, vse karkoli služi v večno izveličanje. Prosi toraj Boga, da bi prišel v nebeško kraljestvo, da bi te tukaj varoval največe nesreče, greha, vse drugo ti bo privrženo. Kar ti je treba za časne

potrebe, Bog ti bo dal sam od sebe, ako ne bo zoper tvojo dušo. — b) Moli pazljivo, kajti kader moliš, povzdiguješ srce k Bogu. To se ne pravi moliti, to se ne pravi srca k Bogu povzdigovati, če si radovoljno raztresen, če ti po glavi rojijo vse druge misli: poljske, kupčijske, gospodarske, delavske, t. j. če misliš na stvari, na stvarnika pa ne. Kako te bo Bog poslušal, česam ne veš, kaj govoriš in klepetaš. Le kedor je neradovoljno razmišljen, tacega molitev ne izgubi vrednosti, radovoljna raztresenost pa Boga celo žali, nikar da bi bila uslišana. Moli pa ne le z besedami, moli premišljevaje. En sam očenaš s premiselkom je več vreden, ko sto raztresenih. — c) Moli tudi

zaupljivo. Verjeti moraš, upati
 moraš, trdno se moraš zana-
 šati, da boš res prejel, kar
 prosiš. To je Kristus sam
 povedal: „Verujte, da boste pre-
 jeli, česar prosite, pa boste res
 prejeli.“ Kolikoršna je tvoja vera,
 kolikoršno je tvoje zaupanje, to-
 likošnen je dar, ki ga dobiš. Čim
 trdnejše upaš, tim več dobiš.
 Kedor Boga prosi, kakor tja ven-
 dán, s slabim zaupanjem, ta ne
 bo izprosil, bo še žalil Boga. Bog
 lahko da, saj ima, pa tudi rad
 da, ker je neskončno radodaren.
 Ljubi kristjan, Boga pa ne prosi
 drobtin, malenkosti; prosi ga kaj
 tehtnega, potrebnega, velikega, za
 celo kraljestvo nebeško: take
 prošnje Bog oče rad posluša, in
 še raje usliši. — d) Moli pa tudi

stanovitno. Vsaki oče ima rad, če ga otrok prosi; veseli se, če ga lepo prosi; prav zato, ker se veseli otrokove prošnje, mu koj ne da; čimú dálje pa otrok prosi, tim gotovejše dobi. Tako je pri Bogu, pri našem nebeškem Očetu. Včasih tudi odlaša te uslišati, ker te poskuša, ker ti hoče povikšati gorečnost, potrditi zvestobo, in ker hoče, da milost, ki ti jo bo dal, toliko bolj čislaj in skrbno varuj. Čas, kateri nehaš moliti, je morda prav tisti, kateri bi bil uslišan. Ob kratkem, zapomni si tole: Molitev prosi, stanovitnost pa dobi.

Primer. — S. Frančišek Saleški se je imel, še mlad učenec, Materi božji zahvaliti, da je bil rešen iz grozne, pa nevarne iz-

kušinjave. Reč je bila tale. V Parizu, v cerkvi s. Štefana je storil obljubo vednega devištva. Kmalu nato postavi pa Bog svojega služabnika na hudo izkušnjo. Hudobni duh mu je pamet omračil in otemnil. Doslej je užival angelski mir v srcu, odslej pa mu je v srcu divjal veliki nemir in nepokoj. Tako suh in bladan je bil, da se mu je mrzilo, karkoli ga je prej mikalo in nauduševalo. Karkoli je lepega bral ali slišal, vse se mu je zdelo zaničljivo. Hudobni duh mu je udal celo to misel, da bo pogubljen, da ga je Bog odločil v pogubljenje. Francek je bil v groznem strahu. Ta misel ga je strašno pekla. Otožen je bil, žalosten, zmeraj je vzdihoval, cele

dni in noči je prejokal. Vidno je hiral, dasiravno je bil poprej čvrstega zdravja. Vse je kazalo, da se ga bo prijela sušica, in da ne bo več dolgo živel, — Njegov učenik ga je ljubil, kakor bi bil njegov sin. Tudi njega je silno skrbelo, kako neki da fantè vsaki dan bolj hira. Učenik nikakor ni mogel izvedeti, kaj fanta tako zelo jemlje, Francek si pa tudi ni upal povedati, da je že tako zavržen. Bog je to pripustil, da bi se Frančišek izuril za dušnega vodnika, in da bi ne zaupal sam sebi. Bog ga je pa tudi nagnil, naj gre spet v cerkev. Tu stopi pred podobo Matere božje, pade pred njo na kolena, ter jo prosi, naj ga reši tega dušnega zlega, in naj mu

zadobi, da bi mogel vsaj tukaj na zemlji Boga ljubiti, ako ga bo res moral na onem svetu črtiti. Ta hip čuti, kakor bi se mu bil veliki kamen od srca odvalil. Odslej zanaprej je bil spet vedrega duha in mirnega srca in cvetočega zdravja, tako da so vsi strmeli, da se je Francek naenkrat izpremenil. Ko bi s. Frančišek ne bil stanoviten, ko bi bil obupal, bil bi res pogubljen, in zdaj bi ga ne imeli svetnika.

Vaja. — V vseh svojih izkušnjavah se zatekaj k molitvi pod varstvo prečiste device Marije, svojemu dušnemu vodniku pa tudi svoje izkušnjave odkrivaj.



31. dan.

Marijo stanovitno častite.

„Kedor stanoviten ostane do konca, se bo izveličal“. Ne bojim se te besede s. Duha obrniti na Marijino češčenje. „Res, o sveta devica Marija“, pravimo z velikim Marijinim služabnikom, s. Alfonzem Ligorijem, ako bomo v tvoji službi, v tvoji ljubezni, v tvojem češčenju, do konca stanovitni, bomo gotovo izveličani. Česar pa se bojim, o presveta moja mati Marija, ni, da bi me ti zapustila, ampak da bi jaz, nehvaležnik in nesrečnik, tvoje službe ne popustil“. Oh kako revno in krhko in slabotno in nestanovitno je človeško srce! Savel izraelski

kralj, je bil dobro začel, končal pa hudo. Kristusov apostol, Juda, je bil sveto začel, končal pa grozno hudo, Judež. Koliko je Marijinih služabnikov, ki so lepo začeli, potlej pa otrpnili; ki so nji na čast postili se, zdaj pa več ne! ki so nji na čast kaj molili, zdaj pa več ne! Začeli so dobro, končali pa ne dobro! o da bi vsaj za večnost ne.

1. Zakaj smo nestanovitni v Marijinem češčenju. — a) Posvetni opravki človeka zmeraj motijo. Svet je kakor gledališče; za prvim nastopom, pride drugi, tretji itd. Življenje je kakor hitra reka: nikoli ne stoji, zmeraj dere naprej. Danes je ta skrb, jutri pa drugo delo. Bolnik kliče Marijo, da bi mu zdravje zadobila,

mornar jo kliče da bi ne utonil; hudodelec, da bi ne bil ostro sojen; ubošček, da bi se mu obrnilo na bolje; njih Marijino češčenje trpi, dokler so v stiski. —

b) Veliko je ljudi, ki so mlačni in leni. Radi bi se izveličali, se ve pa, da bi bilo le brez trpljenja; radi bi opravljali te in one pobožnosti, da bi le nič moliti ne bilo. Marijino češčenje jim dopada; le predolgo je in včasih presuho. Semtertja store to ali ono dobro delce; pa mislijo, da si bodo žnjim že nebesa kupili. Toda Marijino češčenje mora biti stanovitno, potem bo tudi izdatno za te in izveličavno. — c) Satan je ves divji, kader se začinja Marijino češčenje. S. Bernard pravi: „Z Marijo se napolnjujejo

nebesa, premaguje se peklo, rešujejo se ljudje, dele se božje milosti“. Potemtakem je Marija srednica in orodje našega Izveličarja. Potemtakem se ni čuditi, če si satan na vso moč prizadeva, da bi Marijino češčenje podrl.

2. Zakaj bodimo stanovitni v Marijinem češčenju. a) Goreče in stanovitno in veselo bom Marijo častil, ker vem, da bom tako razdiral črnesatanovenaklepe. Ne bom več njegov hlapec, hlapec peklenškega duha, ki svoje plačuje strpljenjem, časnim in večnim. Če me dozdaš še ni k sebi potegnil, se imam zahvaliti Mariji. Zato jo bom stanovitno častil. — b) Marijo bom častil, ker to daje mir srca. Oh, Mati usmiljena, koliko je že trpel, tvoj ubogi

otrok, kar je bil proč od tebe! Kako ga je pekla že vest, kolikrat se je pokesal, in koliko solz je pretočil! Zdaj sem spet tukaj, v tvojem svetišču, pri tebi. Tukaj sem varen. Raje hočem umreti, kakor tebe zapustiti, svoje rajsko zavetje. — c) Stanoviten bom v Marijinem češčenju, ker je čas tako kratek, večnost pa neskončna. Ali bomo črez eno leto spet tukaj? Ne vem — ne ti, ne jaz; Bog ve. Naj se pa ločimo s tega sveta, kaderkoli in kjerkoli, živeti hočemo vendar tako, da se bomo sešli pred stolom Sinu božjega, pred obličjem naše Matere božje. Tam te pričakujem, ko bi se jaz od tod poslovil pred teboj; tam me pričakuj, ko bi tebe smrt prehitela. Do onega trenutka pa

bodiva zvesta častivca preblažene device Marije; in pa moliva za eden drugega.

O Marija, jaz sem toliki grešnik. Strah me je moje nezvestobe in nehvaležnosti. Ako gledam na svoje slabosti, reči moram: izgubljen sem. Ako pa pogledam gori v nebesa, k tebi, ki si mati usmiljena, prebižališče grešnikov in mogočna priprošnica: sveti mi upanje. Za tvojim Sinom, presveta devica Marija, imam največe zaupanje v tebe. Ti mi boš izprosila od tvojega Sina milost in usmiljenje. Ti mi boš izprosila od njega izveličanje. O preljuba Mati moja, imej usmiljenje z menoj. Pod tvojo brambo pribežim. Vzdiguj me, kader padam; podpiraj me, kader se bojujem;

ozdravljaj me bolnega. Pomagaj mi, prosi zame, grešnika, zdaj in na mojo zadnjo uro.

Primer. — Na Španskem, v mestu Valjadolid, je živel človek, zakopan v velike pregrehe. Obšine ga žarek milosti božje. Gre v cerkev. Pred podobo Matere božje se takole zaroti: „Moja sveta mati! Ako spet padem v ta in ta greh, naj me rabelj — umori.“ Spet je padel v greh. Prelomil je obljubo, prisego, ki jo je storil Materi božji. Pa čudna so pota božje previdnosti! Nekaj dni potem ubijejo človeka. Ves sum leti na grešnika, o katerem govorimo; vsi dokazi so zoper njega. Obsojen je na smrt. Dado mu redovnika, naj ga pripravlja za oni svet. Redovnik izve iz

izpovedi, pa ta je nedolžen. Zatoraj mu svetuje, naj zahteva drugo obravnavo, naj se povabijo še druge priče, in pokazalo se bo, da je on nedolžen. Obsojenec pa mašniku odgovori: „Ne, častiljivi gospod duhovni oče! Ne bom storil, kar mi svetujete. Bog me je obsodil, on je pravični sodnik. Sodniki so se zmotili, Bog pa se ni zmotil. Stokrat že sem si zaslužil smrt s svojimi grehi, zlasti pa s svojo mlačnostjo do prečiste device. Zdaj bom rad umrl, da zadostim božji pravici, ki mi je tako dolgo prizanašala. Prelomil sem tudi Mariji storjeno prisego; naj me zdaj tudi kazni zadene. Ko bi se zdaj rešil, bi spet padel v stare grehe, in Bog vé, ali bi

se zanje spokoril.“ Ta sklep se mora imenovati velikodušen. Umrli je pod rabljevo roko ves skesan. Tolika stanovitnost mu je gotovo pridobila milostnega sodnika v nebesih.

Vaja. — Skleni, da se ne boš dal odvrniti od češčenja Matere božje. Konec tega meseca se priporoči Mariji z besedami s. Alojzija.

O Marija, presveta devica, moja gospa! Zatekam se v tvoje varstvo, podajam se v naročje tvojega usmiljenja, priporočam ti vse trenutke svojega življenja, zlasti pa ti priporočam na smrtno mojo uro svoje telo in svojo dušo. Sprejmi tudi, o preljubeznjiva moja mati, vse moje upanje, vso mojo tolažbo, vse moje stiske in

trpljenje. Priporočam ti svoje življenje, in konec svojega življenja. Po tvoji presveti priprošnji in po tvojem zasluženju bodi vse moje dejanje in nehanje v tvojo čast in po volji tvojega božjega Sina.



Opazka. Virnik temu delcu je bil L. Debusijev novi mesec Marijin.



Sveta maša.

Pripravljanje.

Pred teboj klečim, o presveta mati Jezusa mojega Izveličarja, in te prosim, pridobi mi milost, da bom s ponižno molitvijo, z najgorečnejši ljubeznijo, z najobčutljivejši hvaležnostjo in z odkritosrčnim obžalovanjem svojih grehov, zamogel biti pri tej visoki daritvi s. maše. S tem neomadežanim darom, o presveta mati! želim in se namenim, presveti Trojici se zahvaliti za vse milosti,

s katerimi je tvoje presveto in ne-
omadežano srce obogatila. Tudi že-
lim in se namenim, Boga neskončno
usmiljenega po zasluženji Jezusa
Kristusa in po preljubeznivi lepoti
tvojega srca, prositi za svoje lastno
spreobrnjenje in za spreobrnjenje
vseh ubogih grešnikov.

Presveto Marijino srce! brez
greha spočeto, prosi za-me, vari me!
— Češena si Marija

Pristop.

V imenu Boga † Očeta, in †
Sina, in s. † Duha. Amen.

Ti, o Bog si moja moč. Zakaj
si me zapustil, in zakaj hodim ža-
losten, ko me stiska moj sovražnik?

Pošlji mi svojo luč in svojo
resnico, naj me vodite in pripeljete
na tvojo s. goro in v tvoje prebi-
vališče. Čast bodi Bogu i. t. d.

Spovem se Bogu, vsegamogoč-
nemu, Mariji, vselej Devici, s. Mi-

haelu arhangelu, s. Janezu Krstniku, ss. aposteljnama Petru in Pavlu in vsem svetnikam, da sem obilno grešil z mislimi, z besedami in z djanjem; moj greh, moj greh, moj silni greh! Torej prosim Marijo, vselej devico, s. Mihaela arhangela, s. Janeza Krstnika, ss. aposteljna Petra in Pavla in vse svetnike, prosite za-me pri gospodu, našim Bogu.

Usmili se nas, vsegamogočni Bog, in pripelji nas po odpušnji naših grehov v večno življenje. Amen.

Molitev.

O Gospod! prosimo te, odvzemi od nas naše grehe, da bomo vredni s čistim srcam stopiti v najsvetejši svetišče. Amen.

Prosimo te, o Gospod! po zasluženji tvojih svetnikov, katerih svetinje se na tem altarji hranijo, in vseh svetnikov, odpusti nam milostljivo vse naše grehe. Amen.

Gospod, usmili se nas! Kriste,
usmili se nas! Gospod, usmili se nas!

Gloria.

Čast Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji, ki so svete volje. Hvalimo te, častimo te, molimo te, povišujemo te; zahvalimo se ti za voljo tvojega velicega usmiljenja. Bog, nebeški kralj! Bog, vsegamogočni Oče! Gospod, edinorojeni sin, Jezus Kristus! Gospod Bog, jagnje božje, Sin Očeta! Ki odjemplješ grehe sveta, usmili se nas! Ki odjemplješ grehe sveta, sprejmi našo molitev! Ki sediš na desnici Očetovi, usmili se nas! Ker ti sam si svet, ti sam Gospod, ti sam najviši, s s. Duham, v veličastvu Boga Očeta. Amen.

Molitev.

O Bog! ki si presveto srce preblažene in vselej neomadežane Ma-

rije Device z duhovnimi darili in milostmi obilno napolnil, in ga po podobi božjega srca Sina svojega Jezusa Kristusa z ljubeznijo in usmiljenjem navdal; dodeli, ki spomin njenega presladkega srca obhajamo, da bo z zvestim posnemanjem njenih čednosti v našem srcu zaznamovan Jezus Kristus, kateri s teboj in s. Duham živi in kraljuje Bog vekomaj. Amen.

Užgi, o Gospod, z ognjem s. Duha naše srca, da ti bomo s čistim telesam služili in z očišenim srcam dopadli. Po Jezusu Kristusu, gospodu našim. Amen.

K berilu in evangeliju.

Iz bukev Sirahovih 24.

Jaz sem ko trta sladek in dišeč sad rodila in iz mojega cvetja je častit in obilen sad. Jaz sem mati čiste ljubezni, in strahu, in spoznanja, in s. upanja. Pri meni je

vsa milost pota in resnice, pri meni vse upanje življenja in čednosti. Pristopite k meni vsi, kateri me želite, in mojega sadu se nasitite. Zakaj moj duh je slajši od medu, in moj del slajši od medu in satovja. Moj spomin je v večne rodove Kedor mene posluša, ne bo osramoten; in kateri po moje delajo, ne bodo grešili. Kateri meni oznanujejo, bodo večno življenje imeli.

Vera.

Se moli, ako jo mašnik moli.

Darovanje.

Sprejmi, sveti Oče, vsegamogočni večni Bog! ta neomadežani dar, katerega mašnik, tvoj služabnik, tebi pravemu živemu Bogu daruje, za moje neštevilne grehe, zamere in zanikernosti, za vse pričujoče, pa tudi za vse verne kristjane, žive

in mrtve; naj bo meni in njim v zveličanje in večno življenje. Amen.

Darujemo ti, o Gospod! kelih zveličanja, in prosimo tvojo milost, naj pride s prijetnim duham pred obličje tvojega božjega veličastva za naše in vsega sveta zveličanje. Amen.

V duhu ponižnosti in s potrtem srcam naj bomo od tebe, o Gospod! sprejeti, in naša daritev naj se tako opravlja danes pred tvojim obličjem, da tebi, o Bog! dopade.

Sprejmi, o s. Trojica! ta dar, katerega ti darujemo v spomin trpljenja, od smrti vstajenja in vnebohoda Jezusa Kristusa, gospoda našega in v čast presvete, vselej čiste Marije Device, s. Janeza Krstnika, ss. aposteljnov Petra in Pavla, teh in vseh svetnikov; da bom njim v čast, nam pa v zveličanje, in da oni za nas v nebesih prosijo, katerih spomin obhajamo na zemlji; po

ravno tistim Kristusu, gospodu našim. Amen.

O Bog! čigar veličastvu je presveta, neomadežana Marija devica neomadežan dar darovala, užgi v naših srcih ogenj tiste ljubezni, kateri je v njenem srcu gorel, da bomo, ž njim očišeni, vredni spoznani, tebi ravno tisti dar darovati, Jezusa Kristusa, kateri s teboj živi in kraljuje, v edinosti s. Duha, Bog vekomaj. Amen.

Raztrgaj, o Gospod! vezi naših grehov, in dodeli nam vnovič, kar si nam že enkrat dodelil, ter odreši nas z odpuščenjem, ki si se bil ponižal, nas z milostjo odrešiti; da ti bomo hvalni dar s pravo radovoljnostjo in s čistim srcem darovali. Amen.

Predglasje ali sanktus.

Zares vredno in pravično, spodobno in zveličavno je, da tebi povsod in vedno zahvalo dajemo, sveti

Gospod! vsegamogočni Oče, večni Bog! in da te v češnji presvetega in neomadežanega srca Marijinega hvalimo, častimo in poveljučujemo. Ker ona je z obsenčenjem s. Duha tvojega Edinorojenega spočela in pri večni časti devištva svetu večno luč dala, našega Gospoda Jezusa Kristusa; po katerim tvoje veličastvo hvalijo angeli, molijo gospostva, se moči tresejo; katerega nebesa in nebeške moči, in zveličani serafini v združenem razveseljevanji prepevajo; s katerimi, prosimo, tudi naše glasove skleni, ker te ponižno hvalimo rekoč:

Svet, svet, svet, Gospod! Bog nebeških trum! Nebo in zemlja ste polni tvoje slave. Hosana v višavi! Češen bodi, kateri pride v imenu gospodovem! Hosana v višavi!

Pred povzdigovanjem.

Tebe tedaj, predobrotljivi Oče! ponižno prosimo, po Jezusu Kri-

stusu, tvojem sinu, gospodu našem: dopadljivo sprejmi in blagoslovi te dari, te ponudbe, te svete in neomadežane darila, ktere ti darujemo, zlasti za tvojo s. katoliško cerkev, ktero milostljivo umiri, ohrani, zedini in vladaj po vesoljnem svetu, s tvojem služabnikom, našim papežem I., in našim škofam I., in našim cesarjem I., in z vsemi pravovernimi in spoznovalci katoliške in apostoljske vere ob enem.

Spomni se, o Gospod! svojih služabnikov in služabnic I. I., in vseh pričujočih, katerih vera in pobožnost ti je znana, za katere ti darujemo ta dar, za se, in za vse svoje, v rešenje svojih duš, v upanje njih zveličanja in blagra, in kateri tebi, večnemu, pravemu in živemu Bogu svoje obljube opravljajo.

Zavoljo tega te prosimo, o Gospod! sprejmi dopadljivo ta dar naše službe in cele svoje občine, naše dneve v svojem miru vladaj, in za-

povej, da bomo večnega pogubljenja oteti, in čedi tvojih izvoljenih prišteti; po Kristusu gospodu našim. Amen.

K povzdigovanju s. rešnjega telesa.

Bodi češčen in hvaljen pravi Bog, v podobi kruha na altariji živ pričujoč! O Jezus, bodi mi milostljiv! O Jezus bodi mi usmiljen! O predobrotljivi Jezus, odpusti mi moje grehe!

K povzdigovanju s. rešnje krvi.

Bodi češčen in hvaljen pravi Bog, v podobi vina na altariji živ pričujoč! O Jezus tebi živim! O Jezus, tebi umrjem! O Jezus, tvoj sem živ in mrtev! Daj, o Jezus! da tvoja draga kri nad menoj ne bo zgubljena.

Po povzdigovanji.

Spomnimo se, o Gospod! visoko svetega trpljenja Kristusa, tvojega sina, našega gospoda, pa tudi njegovega od smrti vstajenja, in njegovega častitljivega vnebohoda, in darujemo tvojemu visokemu veličastvu zmed tvojih darov in naklonil čist dar, svet dar, neomadežan dar, sveti kruh večnega življenja in kelih neprenehljivega zveličanja. Na te darila tedaj se ponižaj z usmiljenem in prijaznem obličjem pogledati, in jih sprejeti, kakor si se ponižal, sprejeti dar svojega pravičnega služabnika Abelna, dar našega očaka Abrahama, in onega, ki ti ga je daroval tvoj veliki mašnik Melkizedek, sveti dar, neomadežano daritev.

Spomni se tudi, o Gospod! svojih služabnikov in služabnic I. I., ki so z znamenjem vere pred nami v

večnost šli in v spanji tvojega miru počivajo. Tem, o Gospod! in vsem, ki v Kristusu počivajo, dodeli milostljivo kraj hladu, luči in miru; po ravno tistem Jezusu Kristusu, gospodu našem. Amen.

Tudi nam grešnikom, svojim služabnikom, ki v tvoje obilno usmiljenje zaupamo, dodeli dobrotljivo, imeti delež in občino s tvojimi ss. aposteljni in mučeniki Janezam, Štefanam, Matevžem, Barnabam, Ignacijem, Aleksandram, Marcellinam, Petram, Felicito, Perpetvo, Agato, Lucijo, Nežo, Cecilijo, Anastazijo in z vsemi tvojimi svetniki; sprejmi nas milostljivo v njih občino, ne zavoljo našega zaslužnja, ampak zavoljo svoje prizanesljivosti, po Kristusu, gospodu našim, po katerim ti, o Gospod! vse te dobrote stvarjaš, posvečuješ, oživljaš, blagoslavljaš in deliš. Po njem, ž njim, in v njem je tebi, o Bog, vsegamogočni Oče! v edinosti s. Duha vsa čast in ve-

ličastvo od vekomaj do vekomaj.
Amen.

K očenašu.

Moli Oče naš.

Reši nas, prosimo te, o Gospod! od vsega huđega, pretečenega, pričujočega in prihodnjega, in na prošnjo prečiste in vselej Device Marije in vseh svetnikov nam daj mir v našem življenji, in brani nas pred vsemi sovražniki, da nas v zmote ne zapeljejo in od tebe ne odvrnejo. Amen.

Jagnje božje.

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ; usmili se nas! Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ; usmili se nas! Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ; daj nam mir.

O Gospod Jezus Kristus, ki si rekel svojim aposteljnóm: mir vam zapustim, svoj mir vam dam; nikar ne glej na moje grehe, ampak na

vero svoje svete cerkve; in po svoji dobrotljivi volji jo v miru in edinstnosti ohrani.

O Gospod Jezus Kristus, sin živega Boga! ki si po volji svojega Očeta s sodjanjem s. Duha po svoji smrti svet poživil, reši me s tem presvetem svojim telesam in krvjo od vseh mojih grehov in vsega hudega; daj, da se vselej tvojih zapoved držim, in ne pripusti, da bi se kedaj od tebe ločil.

Mašnikovo obhajilo.

Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša. (Trikrat).

Zdaj obudi resnično žalost nad svojimi grehi in srčne želje, se z Jezusam skleniti, ter se po duhovno obhajaj; potem še dalje moli.

Molitev.

Vsegamogočni in predobrotljivi Bog! ozri se milostljivo na naše

prošnje, in otmi naše srca skušnjavam hudih misel, da bomo po tvoji dobrotljivosti vredni, s. Duha prebivališa biti.

Milost s. Duha, o Gospod! milostljivo v naše srca vlij, da bomo zamogli svoje grehe z zdihovanjem in solzami izmivati, in da po tvoji dobroti zaželjeno odpuščanje dosežemo.

Ponižno prosimo, o Gospod! naj milost s. Duha naše srca razsvetli in s sladkostjo popolnoma ljubezni obilno napolni, po Jezusu Kristusu, gospodu našem. Amen.

Sklep.

O Jezus Kristus, Sin božji! ki si najsvetejši Device prečisto srce v svoje prebivališa izvolil, in v njem pohlevno in sladko počival, dodeli nam milost, in ponižaj se po teh obhajanih skrivnostih tvojega telesa in tvoje krvi vedno v naših srcih

prebivati, ki živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti s. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Blagoslov ali žegen.

Žegnaj nas, prosimo te, sveta Trojica: Bog † Oče, in † Sin, in sveti † Duh, in tvoj žegen ostani vselej pri nas. Amen.

Zahvalna molitev po sveti maši.

Zahvaljen bodi, o Izveličar moj! da si mi dal to s. mašo slišati, in presveto srce tvoje najčistejše matere častiti. O da bi bil vendar to s. mašo s takim zbranim duham, in s tisto gorečnostjo slišal, katero tolikanj sveto, tolikanj visoko opravilo tirja. Ti, o Jezus! po svoji milosti nadomesti, kar je bilo pri ti sveti daritvi pomanjkljivega, in dodeli mi, da te v prihodnjič zamo-rem vselej v duhu in resnici moliti,

hvaliti in častiti. Po ti neskončni daritvi dodeli, o Jezus! na prošnjo matere Marije grešnikom spreobr-njenje; posebno pa te prosim, omeči in spreobrni tiste, katere sem ti pri s. maši priporočil, in za katere sem posebno dolžan moliti; in še najbolj se ozri na tiste, kateri so v največji nevarnosti, se pogubiti. Dodeli pa tudi meni pravo pokoro in stano-vitnost v dobrem, in da ne zgubim nikedar dobrot, ki sem jih pri tej s. maši po tvoji neskončni milosti za-dobil. S tem upanjem poživljen in potolažen imam trdno voljo, vse po tvoji volji in v tvojo čast storiti, o moj dobrotljivi Bog! tvoj sveti bla-goslov me spremljaj po vseh mojih potih, in tvoje presvete Matere izgled mi bodi vedno pred očmi.

V tvoje in njeno srce izročim svojo dušo in svoje telo. Amen.



Lavretanske litanije.

(Ob praznikih Matere Božje in ob sobotah.)

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški,

Bog Sin, Odrešenik sveta,

Bog sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Sveta Marija,

Sveta Mati Božja.

Sveta devic Devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti Božje,

Mati prečista,

Mati brez madeža,

Mati nedolžna,

Mati presveta,

usmili
se nas!

za nas
Boga pros!

Mati ljubeznjiva,
Mati prečudna,
Mati našega Stvarnika,
Mati našega Odrešenika,
Devica modra,
Devica častitljiva,
Devica hvale vredna,
Devica mogočna,
Devica usmiljena,
Devica verna,
Podoba pravice,
Sedež modrosti Božje,
Začetek našega veselja,
Posoda duhovna,
Posoda časti vredna,
Posoda vse svetosti,
Skrivnostna roža,
Turn kralja Davida,
Turn slonokosteni,
Hiša zlata,
Skrinja miru in sprave,
Vrata nebeške,
Zgodnja danica,
Zdravje bolnikov,
Pribežališe grešnikov,

za nas Boga prosí!

Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angelev,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica apostolov,
 Kraljica mučenikov,
 Kraljica spoznovalcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vsih svetnikov,
 Kraljica brez madeža izvirnega
 greha spočeta,
 Kraljica svetega rožnega venca

za nas Boga prosí!

Jagnje Božje, ki grehe sveta od-
 jemlješ; zanesi nam, od Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjem-
 lješ; usliši nas o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjem-
 lješ; usmili se nas o Gospod!

Kriste sliši nas!

Kriste usliši nas!

Oče naš itd. Češčena Marija itd.

Molitve.

1. K presvetemu rešnjemu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

V. Kruh z nebes si nam dodelil.

O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

Molimo.

O Bog! kteri si nam v prečudnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega Telesa in tvoje krvi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo. (Kteri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha Bog vekomaj. Amen.)

2. K sveti Devici, Materi Mariji.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Božja porodnica! ne zavri naših prošenj v naših po-

trebah, temuč reši nas vselej vseh nevarnost. O častitljiva in blažena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica. S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči. V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo.

Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo Gospod Bog! da vedno zdravje na duši in telesu uživamo, in da bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej Device sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni.





Sveti križev pot.

Ko moliš sveti križev pot, spremljaš in preišljuješ Jezusa po krvavem potu na Kalvarijo. Ta pot in to trpljenje je prestal za naše grehe, toraj obžaluj prav iz globočine srca svoje grehe in skleni poboljšati se. To bo Jezusu naj prijetniši, s poboljšanjem ga boš najbolj tolažil v prestrašenih britkosti njegovih.

Moli rad vsaj ob nedeljah in praznikih svetí križev pot!

Molitev pred sv. križevim potom.

O križani moj Jezus! neznane bolečine si za nas pretrpel. Glej,

te britkosti in bolečine hočem ravno zdaj preišljevati. Omehčaj tedaj trdo moje srce, da bo čutilo vsaj senco tvojih bridkost: daj solz mojim očem da bodo spirale moje grehe, zavolj katerih si mogel trpeti. Dodeli mi zavolj smrtnih svojih težav to gnado, da se grehu odpovem, in samò tebi služiti začnem. Želim zadobiti tudi vse odpustke, ki se dobivajo pri molitvi svetega križevega pota, sebi v izveličanje in dušam v vicah v tolažbo.

I. Jezusa nedolžno v smrt obsodijo.

Jezusa je bil Pilat, ker se je bal, da bi se Judom ne zameril, nedolžno obsodil v strašno smrt na križu. Usmiljeni Zveličar sprejmi to krivično sodbo voljno brez vsega ugovora.

O k smrti obsojeni Jezus! daj mi gnado, da se ne bom bal kaj dobrega storiti, ali kaj hudega opustiti, če se tudi ljudem s tem zamerim. Daj mi moč, da bom vselej voljno prenašal, kadar me bodo ljudje opravljali in obrekovali, in zavolj krivičnega obsojenja mi bodi milostljiv sodnik ob smrtni uri. Amen.

Oče naš . . . Češčena Marija . . .

II. Jezus zadene križ na ramo.

Ves ranjen in oslavljen zadene Jezus težki križ na ramo, in ga vesel in voljno nese na Kalvarijo.

O s križem obloženi Jezus! dodeli mi svojo pomoč, da bom tako voljno prenašal vse križe in težave, vse bolečine in nad-

loge, kakor mi ti kažeš z zgledom svojim. Jezus, nedolžno jagnje, je trpel; kaj jaz grešnik se bom pa ustaljal in branil križev! Varuj me take nepotrpežljivosti, o moj Jezus! Amen.

Oče naš . . . Češčena Marija . . .

III. Jezus prvič pod križem pade "

Raztepen in razbit je zgubil ljubi Jezus moč. Težki križ ga potlači na trde tla; zdaj padejo beriči nanj, ga kolnejo, sujejo, bijejo in vlačijo po tleh, da bi se kamnu smilil.

Grehi so križ, ki tebe, o Jezus! neusmiljeno na tla podirajo. Grehi so krivi, da moraš vse neznane te bolečine trpeti. O pod križem ležeči Izveličar! zavolj bolečega padca pod križem se odpovém za vselej grehu, ki tebi toliko

žalost dela. Podpiraj me z gnado svojo, da vstanem iz pregreh, da nikdar več vanje ne zabredem. Amen.

Oče naš . . . Češčena Marija . . .

IV. Jezus sreča svojo žalostno mater.

Na krvavem potu proti Kalvariji sreča Jezusa mati njegova, Marija. Kakor oster meč ji presune srce žalostni pogled ranjenega, pod križem dihtečega sina Jezusa. Oh kako žalost, kako britkost sta čutila oba!

O prežalostna mati marija! zavolj srčnih bolečin, ktere ste občutile vajine srci pri žalostnem srečanju, mi sprosi od Boga pravo žalost nad vsimi grehi in resnično pokoro. Amen.

Oče naš . . . Češčena Marija . . .

V. Simon Cirenejec pomaga Jezusu križ nositi.

Judje se bojé, da bi Jezus na poti ne umrl, potem bi ga ne bili mogli križati. Zato prisilijo Simona, da mu mora pomagati križ nositi.

Ne morem ti o Jezus! pomagati lesén križ nositi; pa kar storim ubogim, s križi in težavami obloženim ljudem, to tebi storim. Zatorej bom pomagal ubogim, tolažil žalostne, obiskával bolnike, učil nevedne, svaril in odvráčeval od greha hudobne ljudi. To bo lajšalo tvoj križ, to bo služilo meni nebesa. Amen.

Oče naš . . . Češčena Marija . . .

VI. Veronika poda Jezusu potni prt.

Zapeljevan in s krvjo ves oblit nese Jezus svoj križ, kar poklekne imenitna

žena Veronika predenj in mu obriše s prtom sveti obraz. Za plačilo ji vtisne v prt svoje obličje.

Vtisni tudi, o mili Jezus; v moje srce ranjeno svoje obličje. O, da bi se pogosto tebe spominjal! O, da bi pogosto premišljeval bitko tvoje trpljenje! Usliši, o Jezus! srčno mojo prošnjo. Amen.

Oče naš . . . Češčena Marija . . .

VII. Jezus pade drugič pod križem.

Zopet pade Zveličar naš pod križem; zopet ga preklinjajo, bijejo, sujejo in vlačijo, dokler ga kviško ne spravijo.

Zavolj mojega napuha, zavolj prevzetnosti in nečimernosti v obleki, zavolj preziranja in povzdigovanja samega sebe čez druge ljudi, moraš ti, o moj Jezus! toliko poniževan in zaničevan biti.

O v prahu ležeči moj Izveličar!
 v duhu te vzdignem, ter milo
 prosim: Uči me ponižno živeti,
 ker napuh je korenina vsih pre-
 greh, ponižnost pa začetek in
 podlaga vseh čednost. Amen.

Oče naš . . . Češčena Marija . . .

VIII. Jezus tolaži jeruzalemske žene.

Pobožnim ženam se je smilil Jezus
 in so ga objokovale. On pa jim reče: Ne
 jokajte nad menoj, objukujte rajši sebe
 in svoje otroke!

Ves nedolžen, ves svet si ti
 moj Rešenik! in vendar si trpel
 tolike bolečine in britkosti! Oh
 kaj bo pa z menoj, ki sem grešnik
 ki sem pravičnega Boga tolikrat
 razžalil. Daj mi, o Jezus! solze
 prave srčne žalosti, da bom svojo

grehe objokoval in resnično pokoro delal. Amen.

Oče naš . . . Češčena Marija . . .

XI. Jezus tretjič pod križem pade.

O v prahu ležeči Jezus! kdo te podira vedno na tla? Podira te moja nestanovitnost, moja omahljivost, ker se povračujem v grehe, katere sem že opustil bil. Zavolj pogostnega padanja pod križem, in zavolj občutenih bolečin te prosim, o Jezus! dodeli mi gnado prave stanovitnosti, da se nikedar več ne povračam v opuščene grehe, in enkrat stanovit enostojen ostanem. Amen.

Oče naš . . . Češčena Marija . . .

X. Jezusa slečejo in mu dajo žolča piti.

Na Kalvarijo privleče Jezus težki križ; zdaj mu strgajo vso na ranjeni život prisušeno obleko, in zopet vré sveta kri iz vsih ran. Tudi mu dajo v usta grenke pijače piti.

O káko sramoto trpiš, moj Jezus! Trpiš jo, ker sem imel jaz večkrat nesramne misli, želje, besede, poglede in morda tudi dejanje. O zasramovani Izveličar! daj mi sveto sramožljivost. Varuj me nečistih misel, želj, besed in dejanja, to gnado mi dodeli zavolj prestane sramote na Kalvariji. Amen.

Oče naš . . . Češčena Marija . . .

XI. Jezusa na križ pribijajo.

Na križu Jezusa stegajo in vlečejo, da pokajo udje in hruše vse kosti. Zdaj

stavijo grozne žeblje, kladivo bije, žebli trgajo meso in kite, kri vre iz ran — Jezus milo ječi.

Moji grehi so strašnji žebli, ki te prebadajo, in pregrešne navade so kladiva, ki te neusmiljeno pribijajo na križ. O pribij grešne moje misli, želje in djanje na svoj križ; pokončaj hudobne moje razvade, da te ne bom več ž njimi križal. Amen.

Oče naš . . . Češčena Marija . . .

XII. Jezus umrje povzdignjen na križu.

Križ z Jezusom vzdignejo in spuste v skopano jamo. Ves život se trese, rane se trgajo, neizrečene bolečine trpi Jezus cele tri ure, dokler ne umrje.

O križana ljubezen! o kako me ljubiš, ker umrješ za me naj

britkejši smrt! Jaz pa te skor nič ne ljubim; jaz sem ves mlačen v dobrem, oh, kolikrat te z grehom križam.

O križani Jezus! vžgi moje srce z ognjem goreče ljubezni! Daj mi gnado, da bom tebe ljubil bolj, kakor vse reči na svetu! Daj mi gorečnost v molitvi, službi božji, prejemanji s. zakramentov! Daj mi gnado, da bom iz ljubezni do tebe rad in voljno tudi kaj trpel. Amen.

Oče naš . . . Češčena Marija . . .

XIII. Jezusa s križa snamejo in Mariji v naročje polože.

Nikodem in Jožef Arimatejec snameta mrtvega Jezusa s križa, in ga položita v naročje materi Mariji. O kake bolečine je čutilo materno srce, ko je vi-

dila ljubega sina mrtvega z ranami in krvjo obdanega.

O žalostna mati Marija, jaz sem ti umoril Jezusa. Pa umirajoč je on mene tebi za sina izročil. Zavolj ljubezni, katero imaš do Jezusa, zaupam, da si tudi mene sprejela za sina, da si skrbna moja mati postala. Glej, pred teboj klečé obetam, da bom priden tvoj otrok. Tebe bom vsak dan posebno častil, tebi se izročeval, in ti boš skrbela za me. Amen.

Oče naš . . . Češčena Marija . . .

XIV. Jezusa v grob polože.

Z dišavami oblijo sveto telo Jezusovo in je v tančice zavito polože v tuj grob. Farizeji na grobu kamen zapečatijo in stražo postavijo.

Ubog je bil Jezus rojen, ubog je bil ves čas svojega življenja in ubog je umrl in bil pokopan celo v tuj grob. Pokazal nam je na svetu, kako on spoštuje ubožni stan.

Ti kralj nebes in zemlje! kteremu bi bili radi angeli stregli, si posvetil ubožni stan. Torej ne bom nikdar godrnjal čež uboštvo! da imam tebe pomočnika in tolažnika, sem bogat dovolj. In da bom bolj s teboj sklenjen, te želim prejemati v svoje srce pri svetem obhajilu. Daj mi gnado, da te bom vselej prejel s tako pobožnostjo, kakor so te prejemale Marija, aposteljni in drugi svetniki. Amen.

Oče naš . . . Češčena Marija . . .

Molitev po sv. križevem potu.

Nebeški Oče! sprejmi molitev s. križevega pota v povikšanje svoje časti, v zahvalo za vse meni in vsem ljudem podeljene dobrote, za odpuščenje grehov vsega sveta, za pomoč vernim dušam v vicah. O milostljivi Oče! glej na obličje svojega Sina; usliši glas presvete rešnje Krvi njegove, in prizanesi meni ubogemu grešniku. Amen.

Moli, če utegneš, 6 Očenašev, 6 Češčenih . . . in 6 Čast Bogu . . .



Angelovo češčenje.

(Ob zvonilu.)

1. Angel Gospodov je oznanil Mariji, in spočela je od s. Duha. Češčena si Marija itd.

2. Glej, dekla Gospodova sem, zgodi se mi po tvoji besedi. Češčena si Marija itd.

3. In Beseda se je včlovečila, in je med nami prebivala. Češčena si Marija itd.

(Zvečer se še moli en očenaš in ena češčena-marija za duše v vicah).

Božje čednosti.

I.

Djanje vere.

Moj Bog! verujem v tebe pravega živega Boga, edinega v

natori in trojnega v osebah: Očeta, Sina, in svetega duha, vérujem, da je Sin Božji druga oseba v sveti Tvojici za nas človek postal, trpel in umrl; da je tretji dan od smrti vstal, in da po svojem vnebohodu sedi na desnici Boga Očeta in bo prišel soditi žive in mrtve; vérujem, da je Jezus Kristus svete zakramente postavil, da nobeden brez vere in krsta, in po tem, kadar v greh pade, brez pokore zveličan ne bo: vérujem, da je milost Božja vsem potrebna; vérujem tudi, da ti, moj Bog! vse dobro z dobrim, vse hudo s hudim plačuješ, da nam naše zasluženje samo skoz tvoje pomaga; vérujem neumrnost človeške duše; vérujem zadnjič tudi vse, kar si ti po svoji

sveti katoliški cerkvi zapovedal verovati, in da zunaj taiste nobeden izveličan ne bo. Vse to pa zato vérujem, ker si ti to razodel, kateri si večna modrost in resnica. V ti in za to katoliško vero želim živeti in umreti. O moj Bog! potrdi me s svojo milostjo v ti sveti veri.

Djanje upanja.

Moj Bog! trdno upam po zasluženji, trpljenji in smrti svojega Gospoda in Izveličarja Jezusa Kristusa zadobiti odpuščenje vseh svojih grehov; zaupam s tvojo milostjo in pomočjo, tvojo voljo dopolniti, greha se varovati, in tako večno veselje in izveličanje doseči. In vse to upam zato, ker si ti, moj Bog! to obljubil, ker

si vsegamogočen, neskončno dober in zvest v svojih obljubah, kateri ne moreš ne goljufati, ne goljufan biti. Moj Bog in Gospod! stori še večje to meje upanje.

Djanje ljubezni.

Ljubim tebe, moj Bog! iz celega srca in čez vse, za to, ker si ti sam v sebi nar vekši, vse ljubezni in časti vredna do brota in lepota. Iz te ljubezni proti tebi, je meni močno žal za voljo vseh grehov mojega celega življenja, ker sem z njimi tebe, svojega Boga, razžalil, in sklenem, od zdaj na dalje tebe, svojega Boga, nikoli več ne razžaliti; tebi samemu želim služiti, tebi v vseh rečéh dopasti, svojega bliž-

njega hočem zavoljo tebe, kakor samega sebe ljubiti, in tako želim v ti ljubezni živeti in umreti. O Bog! užgi v meni ogenj svoje ljubezni, da bom v svojem srcu gorečo ljubezen proti tvoji dobroti vedno ohranil. Amen.

II.

Vera.

Verujem v tebe, pravi trojedini Bog, Oče sin in sveti Duh! kateri si vse vstvaril, kateri vse ohranjuješ in vladaš, kateri dobro plačuješ in hudo kaznuješ. Verujem, da se je Sin Božji včlovečil, da nas je s svojo smrtjo na križu odrešil, in da nas sveti Duh s svojo milostjo posvečuje.

Verujem in trdim vse, kar si ti, o Bog! razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so apostoli ozna-
novali, in kar nam sveta, rimska
katoliška cerkev zapoveduje ve-
rovati. Vse to verujem, ker si ti,
o Bog! večna in neskončna res-
nica in modrost, ki ne moreš ne
goljufati ne goljufan biti. O Bog!
pomnoži mojo vero.

Upanje.

Upam in se zanesem na tvojo
neskončno dobroto in milost, o
Bog! da mi boš po neskončnem
zasluženji svojega edinorojenega
Sina Jezusa Kristusa v tem živ-
ljenji spoznanje, pravo obžalo-
vanje in odpuščenje mojih grehov,
po smrti pa večno zveličanje dal,
in dodelil, tebe z obličja v obličje

gledati, ljubiti in brez konca uživati. Upam tudi od tebe potrebne pomoči, vse to doseči. Upam to od tebe, ker si ti to obljubil, kateri si vsegamogočen, zvest, neskončno dobrotljiv in usmiljen. O Bog! potrdi moje upanje.

Ljubezen.

O moj Bog! ljubim te iz vsega svojega srca čez vse, ker si največja dobrota, neskončno popolnoma in vse ljubezni vreden; ljubim te tudi zato, ker si do mene in do vseh stvari neskončno dobrotljiv. Želim iz vsega srca, da bi te ravno tako ljubil, kakor so te tvoji najzvestejši služabniki ljubili in te še ljubijo. Z njih ljubeznijo sklenem svojo nepo-

polno ljubezen; povikšaj jo v meni, o dobrotljivi Gospod! bolj in bolj. Ker te tedaj resnično in iz srca ljubiti želim in si to trdno prizadevam, mi je iz srca žal, da sem tebe, svojo neskončno dobroto, katero čez vse ljubim, tebe, svojega stvarnika, odrešenika in posvečevalca razsrdil. Žal mi je, da sem grešil, da sem tebe, svojega vsegamogočnega Gospoda, svojega najboljšega Očeta, razžalil. Trdno sklenem, vse grehe in vse grešne priložnosti zapustiti, storjene grehe bolj in bolj obžalovati, in nikdar več zoper tvojo sveto voljo ne ravnati. Sprejmi me zopet za svojega otroka, in dodeli mi milost ta svoj sklep dopolniti. Prosim te po neskončnem zasluženju tvojega Božjega Sina, na

šega Gospoda in Izveličarja Jezusa Kristusa. Amen.

Spovedne molitve.

K s. Duhu.

O Duh ljubezni in milosti! o sveti Duh! razsvitli dušo mojo, spoznam svojo nezvestobo, svoje pregrehe, s katerimi sem te vnovič zopet razžalil. O moj Bog! kolikrat sem že svoje obljube prelomil, in kolikrat sem v svoje stare pregrehe zabredel! Oh! zopet sem grešil — obilno sem grešil! Užgi vendar moje revno srce, da te bom od zdaj za naprej resnično ljubil, da ti zvest ostanem — zvest do smrti! Daj mi, o s. Duh! da pravo žalost resnični kes čez vse svoje grehe občutim v svojem srcu. Daj mi milost pravega izpoznjanja da se od-

kritosrčno — ponižno obtožim vseh svojih grehov. Amen.

Po izpraševanje vesti.

O moj ljubeznjivi Jezus! kako se hočem k tebi ozreti! Nezvest sem te zapustil, svoje najsvetejše obljube sem prelomil. Osramoten klečim pred teboj na svojih kolenih, nikar me ne zavrzi, saj si milost sama, saj si tudi prešestnici odpustil, saj si celo razbojniku na križu večni raj obljubil; Magdaleno, očitno grešnico, si milostivo sprejel in veliko si ji odpustil, ki te je veliko ljubila. Tudi jaz, ubogi grešnik, te ljubim, oh! in zato mi je žal, da sem te z grehi vnovič žalil. Milost, moj Jezus! milost! Oh, moj Bog! kako se hočem zgovarjati? toliko milost si mi izkazal, in jaz sem jih zavrgel. Pač se moram sramovati pred teboj. Pa pogled na sveti križ, ta mi še upanje daje; saj si umrl

za me, o Jezus! za me pretočil zadnjo kapljo svoje krvi; prosim te, ne glej mojih hudobij, spomni se le svoje milosti, svojega usmiljenja! Zadeni me, o nebeški pastir, na svoje rame! Ne bom te več zapustil. Raji hočem umreti, kot še kdaj grešiti; to je moj trdni, resnični sklep.

Ti pa, o Marija, moja ljuba mati! spravi me s svojim sinom; moj trdni sklep milostljivo sprejmi in zapri ga v svoje materno srce. Stoj mi na strani ob uri skušnjav in sprosi mi milost stanovitnosti noter do smrti! O Marija, vari me; o Marija, vodi me po pravi poti v s. raj. Amen.

Molitev po izpovedi.

O moj Bog! tedaj sem zopet očiščen s tvojo milostjo, spravljen sem zopet s teboj. O kako dober si vendar ti, o moj Gospod! Moje hudobije si pozabil, moja duša je v

krvi tvojega ljubeznjivega sina, mojega odrešenika, očiščena, oprana. O moj Bog! kako te hočem prav zahvaliti za to milost? To, o usmiljeni Bog! naj bo moja hvala: Tvoj hočem biti, tebi se popolnoma darovati, ti boš moj Gospod, moj Kralj, le tebe hočem iskati, le tebi služiti. Za vselej se resnično odpovem tu v tvoji pričujočnosti svetu in nečimernosti njegovi, vsem nevarnostim in vsem priložnostim, ki so me v greh zapeljevale. — To je moj resnični, trdni sklep, o Jezus! daj mi milost, da ga nikdar nikoli ne prelomim in pa, da nikoli več ne omadeževam oblačila milosti, s katerim sem zdaj oblečen. O kako nehvaležen, kako hudoben bi pač bil, ko bi te še enkrat zapustil, tebe, neskončno dobroto in milost, ki si mi že tolikrat odpustil, tolikrat me milostljivo sprejel! Nikar ne pripusti, da bi se še kedaj ločil od tebe.

In ti, o moja ljuba mati Marija! glej, zopet sem tvoje posestvo, zopet sem tvoj otrok! Tvoj mili Jezus se me je usmilil, grehe mi je odpustil in zato me je še s svojo milost ozaljšal, glej, o ljuba moja mati! zopet sem lep v tvojih očeh, pa ti, o Kraljica mogočna! mi pomagaj, da to oblačilo svete milosti neomadežano ohranim. Res se hočem poboljšati, o pribežališče grešnikov, usmili se me! pomagaj mi! prosi za me!

Obhajilne molitve.

Pred s. obhajilom.

Tebe, o moj Jézus! tedaj hočem prejeti, tebe, o moj Bog! O, da bi pač prav premislil, kaj se to pravi tebe, svojega Boga, svojega duhovnega ženina, tebe studenec vseh milost — prejeti svojega Iz-

veličarja! Ti prideš k meni z zakladom svoje ljubezni me obogatiti, moje mrzlo srce ogreti, se z menoj, ubogim revežem, popolnoma skleniti. Oh, kako me vendar ljubiš, o moj Jezus! vedno za moje izveličanje skrbiš, in jaz! o jaz te pa tako malo ljubim, tako mrzlo je srce moje proti tebi, svoje srce le bolj na svet in njegovo nečimernost navezано imam, razdeljeno je, ako ravno vem, da je celo le za te vstvarjeno. — Moj ljubi Izveličar! sram me je, ker sem ti tolikrat nezvest bil, tolikrat in s tolikimi grehi sem te žalil, ti pa, o neskončna ljubezen! si mi vse odpustil, in zdaj hočeš še sam v mojo revno srce priti! Vabiš me k angelski mizi, vabiš me, se s teboj skleniti, oh! ali moje srce je tako mrzlo, tako mlačno! užgi ga, o moj Jezus! s svetim, gorečim hrepenenjem po tebi. — Pridi torej, o moj Izveličar! z milostjo pridi v moje bolno srce, zaceli rane moje duše. Pridi,

in nikar se ne mudi, moja duša po tebi hrepeni, tebe želi!

O Marija! srečni čas je tukaj! jaz se hočem s tvojim Sinom, tvojim in mojem Bogom zediniti, prosim te, o Mati moja! pojdi z menoj, pomagaj mi, Jezusa vredno prejeti, pomnoži moje hrepenenje po njem! — Moj Angel varh! tudi tebe prosim, pomagaj mi ozaljšati srce, da bo prijetno stanovanje večnemu Bogu! Marija na desni, moj angel varh na drugi strani! v vajni družini grem k Jezusu!

Po s. obhajilu.

O sveti Angeli! pridite in hvalite mojega Izveličarja, ki zdaj v mojim srcu prebiva. Prišel je k meni, da bo moje, popolnoma moje posestvo. Pridite torej vi nebeški duhovi, ki „sveto“ požete pred njegovem obličjem, pridite in pomagajte mi, ga hvaliti za milost, ka-

tero mi je skazal. O ljubezen moja! kako te hočem hvaliti? kaj ti povrniti? — Jezus je pri meni — moj Gospod, moj Bog! — Tedaj si ti moj, o nebeški Izveličar! Ti studenec vseh milost! Oh, da bi pač jaz to prav izpoznal, da bi zares iz celega srca zamogel reči: Jaz te ljubim, da, vedno te ljubim, na vekomaj te ljubim! Tvoj hočem biti, moj nebeški ženin! Tvoj do konca svojega življenja, tvoj skoz celo večnost!

Očisti mi srce, ne pripusti, da bi me nečimernost tega sveta še kedaj preslepila. Izženi, iztrgaj iz mojega srca, kar je tvoji ljubezni nasproti, stori me popolnoma svojega. Oh, moj Izveličar! moje srce je bilo tako neobčutljivo za te, premalo te je ljubilo, na ta svet je navezano bilo, zato je bilo tebi nezvesto. Pa, o moj Jezus! ne glej več mojih pregreh, glej le ljubezen, s katero te od zdaj na vekomaj

ljubiti hočem, ljubiti sklenem. Da, ljubezen ti darujem v zahvalo tolike milosti. — Eno pa je, kar me skrbi, kar mi dela britkosti! Tolikrat že sem te razžalil, tolikrat pred teboj bežal, ko si me ti iskal, tolikrat sem ti ljubezen obetal, pa tolikrat svojo obljubo prelomil. — Oh, moj Jezus! zdaj je moja resnična volja, zvest ti hočem biti, zvest noter do smrti, in da te res ljubim, ti tukaj zdaj darujem vse svoje nagnjenja; kakor si se ti z menoj sklenil z dušo in s telesom, s krvjo in mesom, kot Bog in človek, tako, da te nobena stvar od mene odtrgati ne more, tako, o Jezus! se tudi jaz s teboj sklenem, tudi jaz ti darujem svojo kri in meso, svojo dušo in telo, popolnoma samega sebe. Jaz sem tvoj, in tvoj hočem biti, tebi živeti, tebi umreti. —

In zdaj se obrnem še k tebi, o Marija! Danes, na ta srečni dan te zvolim za celo svoje življenje, za

svojo gospo, kraljico, za svojo mater. Obljubim ti zvest biti tebi in tvojemu in svojemu Jezusu. Iz ljubezni do tebe se odpovem vsemu grehu. — Obljubim ti, kolikor premorem, k tvoji časti storiti, tudi druge hočem napeljevati, da bodo tebe ljubili. — Vzemi me toraj za svojega otroka, vari me v vseh nevarnostih, stoj mi na strani v vseh nadlogah tega sveta. Posebno v smrtni uri me ne zapusti. O Marija, moja mati! vari me! O [Marija! vodi me po pravi poti v sveti raj]! Amen.



Opazka.

Goreči in pobožni duhovnik L. Debusi je sestavil l. 1828 ljubko in prisrčno knjižico za Marijino pobožnost v maju. Več škofov (dva škofa Amijenski; Orleanski) in dva nadškofa (Eški in Avinjonski) mu je delce, ne le dovolilo, ampak tudi odobrilo, in je celo vernim priporočilo. Delce obsega take resnice, katere je kristjanu treba vedeti in držati se jih vsaki čas, posebno skrbno pa še Marijin mesec. Delce je v slovenščini precej izpremenjeno, ter nosi, tudi drugi naslov. Prepričan, da bo knjižica marsikaj dobrega obrodila v našem ljudstvu, sem jo slovenski prevel, in v

taki obliki se priporoča dobremu bralcu, naj jo pridno rabi tudi sicer za premišljevanje. Resnice so tako stare, kakor vera krščanska, kakor svet, kakor Bog; zato je tudi ta „Venček“ nezvenljiv, ter ima zmeraj polno veljavo pred Bogu in pred ljudmi. Obsega pa resnice, ki jih je Bog razodel, Sin Božji učil, in ki jih s. Cerkev še danes — celo po potu te knjižice, ki ti jo brati ponuja, — vsemu svetu oznanjuje.

P. H. M.

KAZALO.

	Stran.
Čemu in kako je opravljati majniško pobožnost	3
1. O človeškem imenu	16
2. Opravilo našega zveličanja	31
3. O nečasti, ki jo greh dela Bogu	43
4. Kako se greh kaznuje	54
5. Kaj stori greh našemu Izveličarju	65
6. Koliko greh škoduje duši	75
7. O nečistosti	89
8. Kako se čistost varuje	106
9. Kaj je odpustljivi greh	118
10. S. Krst	126
11. O izpovedi	139
12. O s. obhajilu	150
13. O nevrednem s. obhajilu	160
14. O pohujšanju	173
15. O mlačnosti	186
16. O glavni strasti	198
17. O človeškem strahu	212
18. O odlašanju pokore	223
19. O smrti	235
20. O sodbi	251
21. O peklu	264
22. Zakaj častimo križ	278

23. Kako usmiljen je Bog grešnikom	289
24. O nebesih	299
25. O ljubezni božji	312
26. O ljubezni bližnjega	323
27. O češčenju Jezusovega srca	334
28. O posvečujoči milosti	343
29. O rožnem vencu pa o škapulirju	355
30. O molitvi	364
31. Marijo stanovitno častite	375
Sveta maša	385
Lavretanske litanije	403

Molitve.

1. K presvetemu rešnjemu telesu	406
2. K sveti Devici, Materi Mariji	406
Sveti Križev pot	408
Angelovo češčenje	423
Božje čednosti	423
Opazka	441



